

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 172

51. évfolyam

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

2008. július 5.

<u>Közleményszám</u>	Tartalom	Oldal
III	<i>Előkészítő jogi aktusok</i>	
RÉGIÓK BIZOTTSÁGA		
74. plenáris ülés 2008. április 9–10.		
2008/C 172/01	A Régiók Bizottsága saját kezdeményezésű véleménye „Reformáljuk meg az európai költségvetést, változtassuk meg Európát!”	1
2008/C 172/02	A Régiók Bizottsága véleménye „A legkülső régiókra vonatkozó stratégia: eredmények és kilátások”	7
2008/C 172/03	A Régiók Bizottsága véleménye „e-integráció”	12
2008/C 172/04	A Régiók Bizottsága véleménye „Zöld könyv a városi közlekedésről”	17
2008/C 172/05	A Régiók Bizottsága véleménye „A jövőbeni közös európai menekültügyi rendszer”	24
2008/C 172/06	A Régiók Bizottsága véleménye „Európai kikötői politika”	29
2008/C 172/07	A Régiók Bizottsága véleménye „Az Európai Unió integrált tengerpolitikája”	34
2008/C 172/08	A Régiók Bizottsága véleménye „Fehér könyv – Együtt az egészségért: Stratégiai megközelítés az EU számára 2008–2013”	41
2008/C 172/09	A Régiók Bizottsága véleménye „Bővítési stratégia és a legfontosabb kihívások 2007–2008”	45
2008/C 172/10	A Régiók Bizottsága véleménye „A vízhiány és az aszály jelentette kihívás kezelése az Európai Unióban”	49

Ár:
18 EUR

(folytatás a túloldalon)

<u>Közleményszám</u>	Tartalom (folytatás)	Oldal
2008/C 172/11	A Régiók Bizottsága véleménye „A villamos energia és a földgáz európai piacai: Harmadik intézkedéscsomag”	55
2008/C 172/12	A Régiók Bizottsága véleménye „Bővítési stratégia és a legfontosabb kihívások 2007–2008: Potenciális tagjelölt országok”	60
2008/C 172/13	A Régiók Bizottsága véleménye „A fiatalok teljes körű társadalmi részvétele”	65

III

(Előkészítő jogi aktusok)

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

74. PLENÁRIS ÜLÉS 2008. ÁPRILIS 9–10.

A Régiók Bizottsága saját kezdeményezésű véleménye „Reformáljuk meg az európai költségvetést, változtassuk meg Európát!”

(2008/C 172/01)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- úgy ítéli meg, hogy elengedhetetlen erős, hosszú távon elegendő eszközökkel ellátott politikai és gazdasági keretet tartani fenn annak érdekében, hogy közös szándékunknak adhassunk hangot közös politikákon keresztül,
- azon a véleményen van, hogy a Közösség jövőbeli költségvetésének a Lisszaboni Szerződésben meghatározott EU-hatáskörökön és a szubszidiaritás elvén kell alapulnia és tükröznie kell a Szerződés jogalapjainak gazdagodását, és elutasítja azt a feltevést, miszerint versengés lenne egyrészt a meglévő politikák, másrészt pedig az európai fellépés új területei és az új globális kihívások által kiváltott, új politikák között,
- arra hív fel, hogy a költségvetés alakulását inkább egy progresszív integrációs dinamika szerint vizsgáljuk, kísérleti jellegű közösségi intézkedéseket előirányozva, és szakadjunk el határozottan a jelenlegi tendenciától, amely az európai költségvetés méretét alakítja,
- kéri, hogy a többszintű kormányzásban, illetve a helyi és regionális önkormányzatok hozzájárulásában rejlő valamennyi lehetőség kihasználásának célja az európai költségvetés reformjára vonatkozó stratégia középpontjában kapjon helyet, és emlékeztet arra, hogy az európai politikák tervezése, ütemezése, közös finanszírozása és megvalósítása érezhetően nyerhet a regionális és helyi önkormányzatok hozzájárulása által,
- különösképpen aggasztja az, hogy az Unió által finanszírozott politikák esetleges – teljes vagy részleges – újbóli nemzeti hatáskörbe helyezése uniós szinten nem adhat kielégítő, hatékony, koherens válaszokat, vagy pedig a közösségi fellépések fellendítő hatásának csökkenéséhez vezet,
- megerősíti, hogy egy stabil, több évre (5 évnél mindenképpen többre) szóló pénzügyi keret az alapvető feltétele annak, hogy garantálni lehessen az Európai Unió fellépésének hatékonyságát, és azt javasolja ezért, hogy hosszabbítsák meg a programozási időszakot 10 évre, a teljes összeget csupán az első 5 évhez rendelve, és a tartalékként megőrzött összeget (például kb. 25 %-ot) az új szükségletekhez igazítva, egy valódi félidei felülvizsgálat keretében; ez a megoldás biztosíthatná az összhangot az európai intézmények mandátuma lejártának időpontjával,
- úgy látja, hogy a közösségi költségvetés finanszírozásának új rendszere az átláthatóságon, valamint olyan saját erőforrásokon kell, hogy alapuljon, amelyek biztosítják a méltányosságot és a szolidaritást, a stabilitást, az ismertséget, az érthetőséget, a pontosságot és az egyszerűséget, illetve a lehető legkevesebb mentesítést kell tartalmaznia.

Előadók: Michel DELEBARRE (FR/PES), Dunkerque város polgármestere
Luc VAN DEN BRANDE (BE/EPP), a flamand parlament képviselője

Referenciaszöveg

SEC(2007) 1188 final – Az Európai Bizottság Közleménye: „Reformáljuk meg a költségvetést, változtassuk meg Európát!” – a 2008–2009-es költségvetés felülvizsgálatára irányuló nyilvános konzultáció dokumentuma

Politikai ajánlások

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Reformáljuk meg az európai költségvetést, erősítsük meg Európát!

1. úgy gondolja, hogy ahhoz, hogy nagyra törően válaszolhasson az európaiak elvárásaira, az európai költségvetés reformjának elsődlegesen a polgárokat az Unióhoz kötő, demokratikus bizalmi paktum megerősödését kell szolgálnia, és ezáltal a különböző területi szinteken a politikákért felelős intézmények partnerségeinek megújítását;
2. emlékeztet arra, hogy az Európai Unió célja, hogy a fejlődés és a kohézió olyan világszintű modelljeül szolgáljon, amelyben az európai politikai rajzolat összhangban áll az identitások megőrzésével, a részvétel ösztönzésével, továbbá a helyi és regionális szintű demokráciával;
3. meg van győződve arról, hogy az Európai Unió hozzáadott értéke a polgárainak biztosított békében, védelemben és stabilitásban rejlik, továbbá abban a lehetőségben, amelyet az európaiaknak nyújt arra, hogy egyéni képességeiket a nemzeti határokon túl és az Unió szintjén is kiteljesíthessék; ezenkívül az európai tudat, valamint a különböző nemzetiségű és kultúrájú polgárok közötti szolidaritásnak a gazdasági, társadalmi és területi kohézió ösztönzése révén való kialakításában; végül pedig egy olyan térség megeremtésében, amely lehetővé teszi az európaiak számára kereskedelmi kapcsolatok fenntartását az egységes piacon belül, valamint közös megközelítések alkalmazásában a XXI. század kihívásainak kezelésére;
4. megállapítja, hogy a költségvetés felülvizsgálatának kihívása épp abban áll, hogy úgy fejlesszük tovább e gazdasági és szociális modellt, hogy közben ne zúzzuk szét annak alapjait, viszont jobban használjuk ki Európa területi gazdagságát és – elsősorban: kulturális – sokszínűségét a kohézió érdekében;
5. úgy ítéli meg, hogy elengedhetetlen erős, közép és hosszú távon elégséges eszközökkel ellátott politikai és gazdasági keretet fenntartani annak érdekében, hogy a kitűzött célok elérésére irányuló, közös szándékunknak adhassunk hangot;
6. emlékeztet arra, hogy a közösségi költségvetés, amely a szolidaritásnak, a többéves pénzügyi keret stabilitásának és a hasznaihoz kapcsolódó feltételeességnek az elvein alapul, döntő elemet jelent az egész Európai Unió tevékenységének idő- és térbeli folytonossága és hatékonysága szempontjából;
7. meg van győződve arról, hogy az Európai Unió költségvetésének többéves pénzügyi kerete biztosítja a főbb európai poli-

tikai irányvonalakra összpontosító stratégiai orientáció folytonosságát, valamint a decentralizált beruházások biztonságát;

8. ennek kapcsán ismét kifejezi, hogy támogatja az új Szerződést, amely előrehaladást jelent az európai integrációs folyamatban, a közösségi építkezésnek már középpontjában álló politikák megerősítése, naprakészé tétele, sőt, újbóli meghatározása, továbbá egyéb számottevő politikák közösségi szintre emelése révén;
9. azon a véleményen van, hogy a Közösség jövőbeli költségvetésének a Lisszaboni Szerződésben meghatározott EU-hatáskörökön és a szubszidiaritás elvén kell alapulnia és – amennyire csak lehetséges – tükröznie kell a Szerződés jogalapjainak gazdagodását, és elutasítja azt a feltevést, miszerint versengés lenne egyrészt a meglévő politikák (amelyeknek a célkitűzései még mindig helytállóak), másrészt pedig az európai fellépés új területei és az új globális kihívások által kiváltott, új politikák között;
10. arra hív fel, hogy a költségvetés alakulását progresszív integrációs dinamika szerint is vizsgáljuk, a társadalmi, gazdasági és területi kohézió kedvező intézkedések végrehajtása alapján;
11. szeretné tehát, ha a jövőbeli európai költségvetés képes lenne kísérleti jellegű közösségi intézkedések befogadására;
12. szilárdan hisz abban, hogy átfogó szemléletet kell elfogadni a közös tevékenységekre és a közpénzekre vonatkozóan, a költségvetési korlátok általános összefüggésében, európai és nemzeti szinten, valamint a regionális és helyi önkormányzatok szintjén. Bele kellene tehát foglalni a szubvencion kívüli finanszírozási módokat is, beleértve az adóügyi intézkedéseket, és számításba kellene venni az olyan egyéb finanszírozási partnerek fellépéseit, mint az Európai Beruházási Bank;
13. úgy véli, hogy világos az európai költségvetés reformjának célkitűzése: megadni az Európai Uniónak a szerződésekben számára meghatározott politikai, gazdasági, szociális és területi feladatokhoz és perspektívákhoz szükséges nagyságrendű pénzügyi eszközöket, valamint egy olyan egyszerű és átlátható rendszert, amely tiszta képet nyújt a polgárok számára az európai hozzáadott értékről;
14. úgy látja továbbá, hogy Európának meg kell ragadnia ezt az alkalmat annak érdekében, hogy szilárd politikai egységgé válhasson, amelyről polgárai büszkén vallják, hogy odataroznak, és amely bizalommal tölti el őket a jövő iránt és a világ többi részével fenntartott kapcsolataik tekintetében.

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

A helyi és regionális önkormányzatok – helyi partnerek Európa megváltoztatásáért

15. hangsúlyozza, hogy az új Szerződés jelentős előrelépést jelent a többszintű európai kormányzás szempontjából azzal, hogy a szubszidiaritás elvét kiterjeszti a helyi és a regionális szintre, valamint a kohéziót a területi dimenzióval bővíti. Ez a perspektíva erősíti az Unió és a polgárok közötti kapcsolatot, és lehetővé teszi a különböző identitások és a sokféleség nagyobb tiszteletben tartását;

16. kiemeli, hogy az európai intézmények, a tagállamok, valamint a regionális és helyi önkormányzatok közötti partnerség tulajdonképpen olyan kormányzati modell, amely jobban megfelel korunknak, hiszen ma a lehetőségek és a kihívások gyakran egy-egy területhez köthetők, ugyanakkor a következmények szélesebb körben éreztetik hatásukat;

17. emlékeztet arra, hogy az európai politikák tervezése, ütemezése, közös finanszírozása és megvalósítása érezhetően nyerhet a regionális és helyi önkormányzatok hozzájárulásával, határon átnyúló, intézményközi és ágazatközi tapasztalataikkal;

18. éppen ezért hiteles európai költségvetést kér, amely lehetővé teszi a nagy európai célkitűzéseknek a különböző területek sajátos igényei szerint történő alakítását;

19. ezzel kapcsolatban felhívja a figyelmet arra, hogy a regionális és helyi önkormányzatok – tekintve a számos tagállamban tapasztalható decentralizációs tendenciákat – egyre jelentősebb mértékű olyan alapvető hatáskörrel vagy feladattal rendelkeznek, amelyekkel beavatkozhatnak a nagy európai kihívások által leginkább érintett szektorokba;

20. megjegyzi továbbá, hogy a helyi és regionális önkormányzatok egyben a közfinanszírozás elsődleges szereplőivé is váltak, melyekre az európai költségvetés jelentős fellendítő hatást gyakorolhat, mind mennyiségi, mind minőségi szempontból. Már 2004-ben a régiók és a városok rendelkeztek a kibővített Európában zajló állami beruházások több mint 60 %-a felett;

21. osztja az Európai Bizottságnak a 4. gazdasági és társadalmi kohéziós jelentésben leírt megállapítását, mely szerint a tagállamok nagy részében az állami beruházások jórészt ugyanolyan mértékben tartoznak a helyi és regionális önkormányzatokhoz, mint a központi kormányzathoz. Az önkormányzatok illetékesek az oktatás, a lakhatás, a kutatás-fejlesztés, a közlekedés, a közös használatú infrastruktúrák és a környezetvédelem terén történő beruházásokban. Ez a tendencia az utóbbi tíz évben tovább erősödött;

22. megjegyzi, hogy válaszként az európai politikák integrált és rugalmas végrehajtására vonatkozó igényre, a regionális és helyi önkormányzatok – az európai és nemzeti intézményekkel együttműködve – konkrét intézkedésekké tudják alakítani az európai szinten meghatározott stratégiai irányvonalakat;

23. jelzi, hogy gyakran a helyi és regionális önkormányzatok feladata a különböző nemzeti és európai politikák közötti koherencia megteremtése a különböző regionális és városi ágazati politikák összehangolásával;

24. ragaszkodik a társadalmi, gazdasági és területi kohéziós célkitűzés elérésének szükségességéhez. Ehhez – a szolidaritás, az integráció, a többszintű kormányzás és a területi együttműködés Európában már megvalósuló elveire támaszkodva – meg kell adni a szükséges pénzügyi eszközöket, és érvényre kell juttatni a kiterjedt intézményi partnerség terén felhalmozódott tapasztalati tőkét;

25. úgy véli, hogy a Szerződés új, a területi kohézióra vonatkozó célkitűzése további lendületet ad az Európai Unió összes politikájának területi alapon történő tervezéséhez és megvalósításához. Ösztönzést nyújt egyrészt régióink sokféleségének érvényre juttatásához, másrészt olyan megoldások kereséséhez, amelyekkel csökkenthetők az Európai Unióban belül, a különböző kormányzati szinteken továbbra is tapasztalható eltérések;

26. kéri, hogy a többszintű kormányzásban, illetve a helyi és regionális önkormányzatok hozzájárulásában rejlő lehetőségek kihasználásának célja az európai költségvetés reformjára vonatkozó stratégia középpontjában kapjon helyet.

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

A közösségi költségvetés fellendítő hatása

27. úgy véli, hogy az Európai Unió – egyrészt mint kibővített, és továbbra is bővülő közösség, másrészt mint globális szereplő – jelenleg a mélyreható társadalmi-gazdasági változások időszakát éli, és nagy fontosságú környezetvédelmi, energetikai, demográfiai, technológiai és biztonsági kihívások állnak előtte;

28. megállapítja, hogy e változásokra és kihívásokra a tagállamok külön-külön nem mindig képesek adekvát válaszokat adni;

29. megjegyzi, hogy az ágazatok többségében a koordináció nyílt módszere mindeddig nem bizonyította azt, hogy képes e hiányosságok pótlására, akár kiegészítő jelleggel is;

30. emlékeztet arra, hogy a kollektív politikai szándék megvalósítására a közös vagy közösségi politikák és a „közösségi módszer” hatékony eszköz;

31. különösképpen aggasztja az, hogy az Unió által finanszírozott politikák esetleges – teljes vagy részleges – újbóli nemzeti hatáskörbe helyezése európai uniós szinten nem adhat kielégítő, hatékony, koherens válaszokat, vagy esetleg nem történik meg időben a globális és a helyi szinten végbemenő változások összekapcsolása;

32. ezenkívül felhívja a figyelmet arra, hogy a közösségi politikák nemzeti hatáskörbe történő visszahelyezése annak a fellendítő hatásnak az elvesztéséhez vezetne, amelyet az Unió pénzügyi beavatkozása fejt ki a konkrét, megvalósított intézkedések finanszírozására gyakorolt pozitív hatások megsokszorozásával;

33. végül emlékeztet arra, hogy a nemzeti hatáskörbe történő visszahelyezés megnehezítené a határokon átnyúló intézkedések koherens és fenntartható kialakítását is;

34. megerősíti, hogy az Unió pénzügyi beavatkozásának fellendítő hatása jóval túlmutat a hagyományosan az állami közös finanszírozási rendszerek által táplált pénzügyi sokszorozó hatáson. A fellendítő hatás – operatív és pénzügyi szempontból – megmutatkozik a köz–magán partnerségek elősegítésében is;

35. ezenkívül kiemeli, hogy a közösségi pénzügyi fellendítő hatás elősegíti a helyi szinten megvalósuló egyéb állami beruházási politikák stratégiai orientációját is. Érzékelhetően hozzájárul az állami közigazgatás és a magánszereplők programozási és irányítási kapacitásainak javításához, továbbá a közösségi integrációs folyamatnak, illetve annak polgárok által történő érzékelésének alapvető elemét jelenti;

36. kéri a hozzáadott érték mérését a különböző kormányzati szintek – az európai, a nemzeti, a helyi és a regionális – figyelembevételével;

37. gondol arra, hogy az európai pénzügyi beavatkozás hozzáadott értéke olyan intézkedésekből is nyilvánvalóvá válhat, amelyek nem feltétlenül rendelkeznek kiemelkedő jelentőséggel vagy jelleggel a nemzeti vagy az az alatti szinteken; erre példa a határokon átnyúló együttműködés;

38. úgy véli, hogy a hozzáadott érték szorosan kötődik az addicionalitás elvéhez, amely szerint a közösségi fellépés nem szolgáltathat ürügyet a nemzeti szinten jelentkező érdektelenségre. A kohéziós politika ennek egy példája;

39. végül kéri, hogy vegyék figyelembe a közösségi költségvetési beavatkozás általános ösztönző jellegét, amely – azzal, hogy a legelmaradottabb régiókat ösztönzi a felzárkózásra és a modernizálódásra – jótékony hatást fejt ki az egész európai társadalmi-gazdasági rendszerre.

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Az Európa értékeit tükröző, a főbb kihívásokra válaszoló és a területi kohéziót biztosító költségvetés

40. elismeri, hogy Európának olyan nagy kihívásokkal kell szembenéznie, mint a kohézió és a versenyképesség az innováció kontextusában, az emberi erőforrások és a foglalkoztatás minőségének és szintjének javítása, az éghajlatváltozás, energetikai modellünk modernizálása, a demográfiai egyensúly hiánya, a migrációs nyomások, a világ és Európa biztonsága;

41. ugyanakkor kiemeli, hogy az Unió feladata nem korlátozódhat az új kihívásokra történő válaszadásra, hanem folytatnia kell integrációs célkitűzésének elérését;

42. elsődlegesnek tartja, hogy az Unió elérje a belső piac teljes kialakítását a fenntartható fejlődés, az igazságosság és a

befogadás elvei alapján, jobban kiaknázva Európa területi gazdagságát és sokszínűségét;

43. kéri, hogy az Unió – értékeinek érvényre juttatása és politikai céljainak elérése érdekében – törekedjék politikai életének demokratikus elmélyítésére a helyi és regionális autonómia, valamint a civil társadalom fejlődésének előmozdításával;

44. megjegyzi, hogy az új kihívások összességükben szükségessé teszik egyrészt a globalizáció kézbe tartását, másrészt a területi kohézió biztosítását az Európai Unión belül és annak határai mentén;

45. hangsúlyozza, hogy Európa regionális és helyi önkormányzatainak – a társadalmi-gazdasági eltéréseken túl – hasonló kihívásokkal kell szembenézniük akkor is, ha azok sajátos formákban jelennek meg a különböző helyszíneken;

46. elismeri, hogy e folyamatban, – mely többszintű kormányzati rendszertől vár ösztönzést – a regionális és helyi önkormányzatok helyet találhatnak kihasználatlan lehetőségeik érvényesítésére;

47. azon a véleményen van, hogy a következő közösségi költségvetési keretnek biztosítania kell:

a. hogy a kevésbé fejlett európai régiók, valamint a sajátos jellegű, valamilyen földrajzi hátránnyal rendelkező térségek – elsősorban versenyképességük javítása révén – megszilárdíthassák konvergenciájuk folyamatát, biztosítva ezáltal az egész Európai Unió kiegyensúlyozottabb gazdasági, társadalmi és területi fejlődését;

b. hogy amennyiben egyes régiók kiesnek a támogatási keretből, álljanak rendelkezésre megfelelő és igazságos átmeneti szabályozások annak érdekében, hogy az európai kohéziós politika segítségével elért sikerek ne váljanak újra kétségessé. Ennek során egész Európában egyenlő bánásmódban kell részesíteni az érintett országokat és régiókat – függetlenül attól, hogy melyik tagállamban találhatók;

c. hogy kompetenciáik fejlesztésében – különösen az innováció területén – továbbra is célzottan támogassák azokat a régiókat, amelyek már ma nagymértékben hozzájárulnak az EU versenyképességéhez a globalizált világban;

d. hogy a fenntartható regionális növekedést és a fenntartható regionális versenyképességet ösztönző és ebbe valamennyi régiót bevonó európai politika elsőbbséget kapjon. Egy ilyen politika által az összes helyi és regionális önkormányzata megtalálhatja a megfelelő stratégiai irányokat és pénzügyi eszközöket, melyek olyan innovatív beruházások megvalósításához szükségesek, melyekkel közösségeik alkalmazkodhatnak a gazdaság, a társadalom és a technológia strukturális változásaihoz, illetve érvényre juttathatják globális kontextusban e területek sajátos feltételeit és lehetőségeit, különösen képpen kkv-k az európai gazdaság gerincét alkotó rendszerét;

- e. egy olyan szolidaritási politika megvalósulását, mellyel minden polgár egyenlő esélyt kap az infrastruktúrák, valamint az oktatási szolgáltatások és a szakmai képzés elérésére, illetve az összes teher igénybe veheti a legfejlettebb kutatási lehetőségeket. A helyi, regionális, nemzeti és európai hatóságoknak egyesíteniük kell erőfeszítéseiket, hogy elősegítsék a tudományos, a kutatási és az üzleti világ találkozását, és ösztönözzék európai és globális hálózataik létrejöttét;
- f. hogy az európai integrációs terv alapját jelentő mozgás szabadsága új lendületet kapjon a transzeurópai közlekedési hálózatokra fordított beruházások fokozásának köszönhetően. A politikának a fenntartható mobilitást, a modális közlekedési rendszereket, valamint egy hatékony összeköttetésű transzeurópai vasúti hálózatot kellene támogatnia, ami által a szén-dioxid-kibocsátás csökkenthető, és mind az utasok számára, mind az áruk esetében idő és költség takarítható meg. A fenntartható tengeri közlekedés fejlesztését szintén támogatni kellene;
- g. hogy minden európai terület felkészülten nézhessen szembe az éghajlatváltozással, rendelkezzen olyan eszközökkel, melyekkel megelőzheti az okokat és alkalmazkodhat a következményekhez, elsősorban a lakosság és a leginkább érintett gazdasági szereplők érdekében. A fenntartható fejlődésnek megfelelő modellekbe kell beruházni, melyek figyelembe veszik mind a helyi lehetőségeket, mind a helyi korlátokat;
- h. hogy az Európai Unió rendelkezék közösségi energiapolitikával, mely a tagállamok közötti szolidaritáson, az ellátás biztonságán, valamint a termelés, a szállítás és a fogyasztás fenntarthatóságán alapul, és tiszteletben tartja, hogy a tagállamok szabadon választhatnak a különböző energiaforrások között, mivel a helyi és regionális szint rendelkezik a legjobb lehetőségekkel arra, hogy támogassa az innovációt és a fogyasztói magatartás messzemenő változásának biztosítását;
- i. hogy a migrációs áramlatok kezelésére európai válasz érkezzék a helyi és regionális szinten már kidolgozott, leginkább bevált megoldások felhasználásával. Elkerülhetetlenül fontos, hogy azok, akik a mindennapokban helyi szinten találkoznak a sürgős megoldásokat igénylő helyzetekkel, számíthassanak az európai szolidaritásra és együttműködésre;
- j. hogy elismerjék a helyi és regionális önkormányzatok központi szerepét a demográfiai változásokhoz történő alkalmazkodást célzó eszközök megvalósításában;
- k. hogy Európa olyan modern, versenyképes, sokoldalú és fenntartható mezőgazdaságra támaszkodhasson, amely biztosítja az európai élelmiszerbiztonságot és élelmiszerekkel kapcsolatos preferenciákat, és amely megőrzi pozícióját a világkereskedelemben, a közösségi preferenciákat is figyelembe véve. Meg kell adni neki a szükséges támogatást ahhoz, hogy olyan eszközzé váljék, amely javítja életünk minőségét és megőrzi azt a következő generációk számára, és hozzájárul az éghajlat felmelegedése elleni küzdelemhez, környezetünknek, a biodiverzitásnak és tájaink minőségének megőrzéséhez;
- l. hogy Európa folytathassa szomszédosági politikáját, és közös projekteken dolgozhasson távolabbi szomszédjaival. Szükség van ugyanis arra, hogy az Unió külső kapcsolatai egyre nagyobb mértékben használhassák ki a regionális és helyi önkormányzatok határokra átnyúló és decentralizált együttműködésének eredményeit. Hangsúlyt kellene fektetni a hatá-

ronkon átnyúló együttműködésre, mivel az a béke megszilárdításának, a közös célok és értékek meghatározásának, illetve kitűzésének, és a területi kohézió előmozdításának fontos eszköze.

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Reagálásra képes, hatékony, eredményes és átlátható költségvetés

48. úgy véli, hogy a lisszaboni szerződéssel az Európai Unió hatékonyabb döntéshozatali mechanizmusra tehet szert a költségvetés struktúrájának meghatározásához;

49. megerősíti, hogy egy stabil, többéves, 5 évnél jelentősen több évre szóló pénzügyi keret az alapvető feltétele annak, hogy garantálni lehessen az Európai Unió fellépésének hatékonyságát, és lehetővé lehessen tenni a szereplőknek beruházásaik hosszú távú tervezését, valamint a területi fejlesztési tervek végrehajtását;

50. ezért a többéves pénzügyi keret programozási időszakának 10 évre történő meghosszabbítását javasolja, anélkül azonban, hogy az összes költségvetési keret azonnal teljes kiosztásra kerülne. Abból a szempontból, hogy összhangnak kellene kialakulnia az európai intézmények mandátuma lejártának időpontjával, előrelépést jelentene az időszak két részre osztása: az első 5 évre az összegek teljes felosztására sor kerülne, majd egy félidei felülvizsgálat után megtörténne a tartalékolt összegek (pl. 25 %) újbóli kiosztása az újabb kiadásokra új kezdeményezések elindítása vagy az arra leginkább rászoruló politikák erősítése érdekében;

51. úgy véli ugyanis, hogy a rugalmasság érdekes perspektívákat kínál a közösségi kiadások kihatásainak maximalizálására, és hasznosnak bizonyul az esetleges kontextusbeli változásokhoz történő alkalmazkodásban, ugyanakkor – ha nincs eléggé körülhatárolva – magában rejt a többszörös Európá kockázatát;

52. úgy ítéli meg, hogy a célzott kiválasztási mechanizmusok – a 2007–2013-as időszakra szóló kohéziós politikához kipróbáltakhoz hasonlóan – elősegíthetik a nagyobb politikai célkitűzések jobb megjelenítését a különböző költségvetési tételeken keresztül;

53. kéri, hogy a jövőbeli közösségi költségvetés tartalmazzon bizonyos százalékot a kipróbálásra is, elkülönítve az általános jellegű intézkedéseket kísérő forrásoktól;

54. állást foglal az ellenőrző mechanizmusok egyértelművé tétele, valamint adott esetben a szankciók közvetlenebb és hatékonyabb alkalmazása mellett;

55. megismétli a partnerségi elv konkrét megvalósításának szükségességét a közösségi költségvetés kidolgozási és végrehajtási szakaszában egyaránt;

56. emlékeztet arra, hogy az Európai Bizottság beindította és továbbfejlesztette a célzott háromoldalú szerződések és egyezmények elképzelését, újfent megismétli ezen eszközök felülvizsgálatára vonatkozó javaslatát, és a háromoldalú egyezmények Európai Bizottság által kezdeményezett kísérleti szakaszának tanulságaival felvértezve javasolja az Európai Területi Paktumok létrehozását;

57. hangsúlyozza, hogy valódi partnerség csak akkor jöhet létre, ha mindegyik szerződő fél pénzügyi hozzájárulást nyújt a közös célkitűzések megvalósításához; javasolja, hogy az Európai Területi Paktumok finanszírozásának kérdésében azokra a lehetséges szinergiákra (és az azokból esetleg eredő értéktöbbletre) összpontosítsunk, amelyek egyfelől az adott területeken európai szinten meglévő költségvetési források és a strukturális alapok, másfelől a regionális és nemzeti szinteken rendelkezésre álló költségvetési források között állnak fenn. Mindezt a közösségi regionális politika számára létrehozandó, vagy bármely más, e célra felállítandó pénzügyi eszköz nélkül képzeli el;

58. úgy véli, hogy az európai költségvetésnek nagyobb átláthatóságra kellene törekednie a helyi partnerség megerősítésével, valamint a közösségi erőfeszítések fokozásával mind helyi és regionális, mind pedig európai szinten.

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

A közösségi költségvetés új finanszírozási rendszere

59. osztja azt a nézetet, mely szerint Európa politikai fellépése és pénzügyi forrásai keretének új irányt kell adni, megfelelően távolra, a 2020 és 2030 közötti időszakra tervezve előre;

60. jelzi, hogy a saját források engedélyezett felső határa az Unió bruttó nemzeti jövedelmének 1,24 %-a;

61. megállapítja, hogy az európai költségvetés:

a. az előző és a jelenlegi programozási időszak során erős regressziós tendenciát mutatott;

b. a 2007–2013-as programozási időszak végére a saját forrásoknak az Unió bruttó nemzeti jövedelmén belüli aránya 1 %-a alá történő csökkenését mutatja majd;

62. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a ténylegesen a költségvetés rendelkezésére bocsátott források és a saját források engedélyezett felső határa közötti eltérés egyre nő;

63. felhívja a figyelmet arra, hogy az „igazságos nettó terhek” kiszámítása miatt a tagállamok fokozatosan egy, az európai

ideáltól és a polgárok érdekétől túl messze eső gondolkodásmód rabjává váltak;

64. a helyi és regionális önkormányzatok képviselői nevében elutasítja e gondolkodásmód egyre erőteljesebbé válását, hiszen előbbiek tagállami szinten a gazdagság létrehozásának alapvető motorjai, valamint sok esetben ők a nemzeti adórendszerek meghatározásába közvetlenül bevont intézményi szereplők;

65. úgy véli, hogy a minőségi ugrás alapvető fontosságúvá vált a közösségi költségvetés finanszírozásában, hogy a különféle érdekelt intézmények kialakíthassanak a költségvetésről egy közös, fejlettebb képet;

66. úgy látja, hogy a közösségi költségvetés finanszírozásának új rendszere egyrészt az átláthatóságon, másrészt pedig olyan saját forrásokon kell, hogy alapuljon, amelyek biztosítják a méltányosságot és a szolidaritást, a stabilitást, az ismertséget, a világosságot, a pontosságot és az egyszerűséget;

67. kéri a költségvetési hatáskörrel felruházott intézményeket, hogy dogozzák ki és alkalmazzák a költségvetésnek a lehető legkevesebb mentesítést tartalmazó új formáját, amely elősegíti a gazdasági és szociális modell népszerűsítésére irányuló célkitűzések teljesülését;

68. bejelenti, hogy továbbra is aktívan részt kíván venni a költségvetési reformról szóló gondolkodásban és európai vitában, elsősorban az Európai Bizottság felülvizsgálati javaslata vizsgálatának keretében;

69. azon a véleményen van, hogy a közösségi költségvetés és a hozzá kapcsolódó finanszírozási források reformját erős és átlátható kommunikációs politikával kell kiegészíteni, amely a nagyközönséghez, valamint a leginkább érintett társadalmi-gazdasági intézményes szereplőkhöz egyaránt szól. Ily módon a polgárok jobb tájékoztatást kaphatnak pénzüik felhasználásáról, és közelebb kerülhetnek a közösségi programok és projektek irányításáért felelős intézményekhez. Az RB kész együttműködni a többi intézménnyel e demokratikus erőfeszítés keretében.

Kelt Brüsszelben, 2008. április 9-én.

a Régiók Bizottsága

elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye „A legkülső régiókra vonatkozó stratégia: eredmények és kilátások”

(2008/C 172/02)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- úgy véli, hogy a szóban forgó stratégia kérdése továbbra is időszerű, még messze nem merítették ki, ezért folytatására, elmélyítésére és aktualizálására van szükség,
- úgy véli, hogy azok a témák, melyeket az Európai Bizottság az EU és a legkülső régiók szempontjából is kihívásként határozott meg – tehát az éghajlatváltozás, a demográfiai változások, a migrációs hullámok kezelése, a tengerpolitika és a mezőgazdaság –, mind nagyon fontosak, kiemelt kérdésként szerepelnek az európai és a globális politikai programokban, és számottevő hatással járnak az EU különböző térségeire,
- mindazonáltal emlékeztet arra, hogy a legkülső régiókra vonatkozó közösségi stratégia, amelyet 2004. májusi közleményében tett közzé az Európai Bizottság, olyan globális és koherens megközelítési módon alapult, melynek célja a stratégia alábbi három célkitűzésének beillesztése valamennyi közösségi politikába: a belső és külső megközelíthetőség javítása; a helyi gazdaság versenyképességének fokozása és a területek regionális integrációja közvetlen földrajzi környezetükbe,
- arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a KAP küszöbön álló állapotfelmérése és a jövőbeli esetleges reformok során vegye figyelembe a legkülső régiók sajátosságait, fenntartva e régióknak a támogatások függetlenítése és a moduláció alkalmazása alóli mentességeit, valamint az ottani mezőgazdaság támogatására szánt költségvetési keret megfelelő szintjét,
- arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a legkülső régiók különleges helyzetének figyelembevétele érdekében sürgősen fogadjon el intézkedéseket a negatív hatások kompenzálására, melyek abból adódnak, hogy a kibocsátási jogok kereskedelmébe bevonták a légi közlekedést is.

Előadó: Paulino RIVERO BAUTE, a Kanári-szigetek kormányának elnöke (ES/ALDE)

Referenciaszöveg

A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A legkülső régiókra vonatkozó stratégiáról: eredmények és kilátások

(COM(2007) 507 végleges)

Politikai ajánlások

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. A hét legkülső régió – az Azori-szigetek, a Kanári-szigetek, Guadeloupe, Francia Guyana, Madeira, Martinique és Réunion – az Európai Unió teljes jogú tagjai, ugyanakkor egyedülálló és különleges helyzetük megkülönbözteti őket a Közösség más régióitól.

2. Ezt a helyzetet egy sor állandó tényező halmozódása – elsősorban a nagy távolság, a kis méret és a néhány terméktől való gazdasági függés – jellemzi, ami ezen régiók elszigetelődését és sebezhetőségét okozza, amint azt az EK-Szerződés 299. cikkének (2) bekezdése is elismeri.

3. Ezek a tényezők további költségeket eredményeznek ezen régiók számára, és különösen növekedésüket, felzárkózásukat és gazdaságuk fenntarthatóságát akadályozzák, valamint meggátolják őket abban, hogy teljes erővel részt vegyenek a belső piac dinamizmusában, korlátozzák a lakóik számára elérhető lehetőségeket és csökkentik cégeik versenyképességét.

4. A legkülső régiók azonban előnyt is jelentenek az Európai Unió számára. Földrajzi elhelyezkedésük következtében ugyanis stratégiai szempontból fontos helyszínekké válhatnak, amelyek nagyban hozzájárulhatnak az Európai Unió által a világban játszott szerep kialakításához.

5. Ezek a tényezők teljes mértékben indokolják a különleges bánásmódot a közösségi politikák megvalósítása során, oly módon, hogy ki lehessen elégíteni ezeknek a régióknak a sajátos szükségleteit, és növelni lehessen önálló fejlődésre való képességüket.

6. Ezért támogatni kell a legkülső régióknak és illetékes nemzeti hatóságainak az ezekre a régiókra alkalmazható globális és koherens stratégia megerősítésére, kiszélesítésére, elmélyítésére és frissítésére irányuló igényét annak érdekében, hogy a legkülső régiókat szolgáló, valódi közösségi politika alakuljon ki.

A Régiók Bizottsága észrevételei

A legkülső régiók speciális kezelése: globális és koherens fejlesztési stratégia ezen régiók számára: pozitív mérleg, de még vannak kiaknázatlan lehetőségek,

7. üdvözlö, hogy az Európai Bizottság 1986-ban kezdeményezte – a legkülső régiók távoli és szigetjellegén alapuló Opció Programok (POSEI) alapján – megfelelő keretek kialakítását ezen

régiók számára a közösségi jog átvételére és a közös politikák végrehajtására;

8. emlékeztet rá, hogy a Szerződésbe bekerült egy külön cikk – a 299. cikk (2) bekezdése –, amely, figyelembe véve az Unió legkülső régióinak különleges helyzetét, egy sor konkrét célt fogalmazott meg, nevezetesen a következőket:

- a legkülső régiók egyedülálló jellegének és annak elismerése, hogy ennek meg kell jelennie az uniós politikákban, különös tekintettel a gazdasági és társadalmi kohéziót segítő strukturális politika keretében nyújtott elsőbbségi támogatás fenntartására,

- a közösségi politikák specifikus intézkedésekkel történő hozzáigazítása a régiók valós helyzetéhez, valamint – amennyiben a szóban forgó régiók fejlődése igényli – különleges feltételek meghatározása a Szerződés alkalmazása tekintetében,

- a legkülső régiók földrajzi környezetének figyelembevétele az EU-nak a szomszédos harmadik országokkal ápoltt kapcsolatainak összefüggésében;

9. ennek kapcsán emlékeztet rá, hogy elégedettségének adott hangot, hogy elfogadták az Európai Bizottság 2000. március 14-i, a Szerződés 299. cikkének (2) bekezdésének alkalmazását célzó intézkedésekről szóló jelentését, mert az „minőségi ugrást” próbált biztosítani a legkülső régiók közösségi megközelítésében, és új, döntő szakasz kezdetét jelentette a legkülső régiók fenntartható fejlődését célzó globális és koherens stratégia meghatározása szempontjából;

10. emlékeztet rá, hogy a 2002. júniusi sevillai Európai Tanács következtetéseiben megfogalmazást nyert, hogy el kell mélyíteni a Szerződés 299. cikkének (2) bekezdésének alkalmazását, valamint hogy megfelelő javaslatokat kell benyújtani ezen régiók különleges igényeinek a különféle közös – elsősorban a közlekedési – politikákban történő figyelembevétele érdekében, illetve egyes – főként a regionális – politikák reformja szempontjából; ugyanakkor hangsúlyozza az Európai Bizottság arra irányuló elkötelezettségét is, hogy új jelentést készítsen ezekről a régiókról, átfogó és következetes módon közelítve meg e régiók helyzetének különleges jellemzőit és azok figyelembevételének módjait;

11. ismét kifejezi meglepedését, hogy 2004. május 26-án elfogadták *A partnerkapcsolatok erősítése a legkülső régiókkal* című európai bizottsági közleményt, illetve 2004. augusztus 6-án *A partnerkapcsolatok erősítése a legkülső régiókkal: helyzetjelentés és perspektívák* című európai bizottsági jelentést. Megállapítja, hogy elismerik ezeknek a régióknak az egyedülálló helyzetét, amely teljes

mértékben indokolja a különleges bánásmódot a különféle közösségi politikákban; ugyanakkor azt is észrevételezi, hogy mindez csupán részben – és ezáltal nem elegendően – veszi figyelembe a sevillai Európai Tanács által adott megbízást és a régiók, illetve tagállamok által megfogalmazott igényeket;

12. elégedettségének ad hangot, amiért az Európai Bizottságnak *A legkülső régiókra vonatkozó stratégiáról: eredmények és kilátások* (COM (2007) 507 végleges) című közlemény és az ahhoz mellékelt, a legkülső régiókra vonatkozó stratégia mérlegéről szóló munkadokumentum (SEC (2007) 1112) formájában szándékában áll benyújtani a legkülső régiókra vonatkozó stratégiájának mérlegét, valamint az ezzel kapcsolatos jövőbeli elképzeléseit;

13. úgy véli, hogy a szóban forgó stratégia kérdése továbbra is időszerű, még messze nem merítették ki, ezért folytatására, elmélyítésére és aktualizálására van szükség, ahogy azt bizonyítja az is, hogy a közelmúltban elfogadott Lisszaboni Szerződés megerősítette a legkülső régiók különleges helyzetét rögzítő 299. cikket;

A legkülső régiókra vonatkozó, átfogó és koherens fejlesztési stratégia hosszú távú megszilárdítása: elmélyítés és aktualizálás

14. először is gratulál az Európai Bizottságnak, amiért új közleményében – sajátosságaik elismerésének szükségességét hangsúlyozva és vállalva, hogy a jövőben is kiemelt figyelmet szentel nekik – a legkülső régiókkal szembeni elkötelezettségéről tesz tanúbizonyságot;

15. gratulál az Európai Bizottságnak, amiért amellet, hogy elismeri, hogy a különböző közösségi politikákban figyelembe kell venni a legkülső régiók sajátosságait, elismeri azt a hozzáadott értéket és azokat a lehetőségeket is, amelyeket ezek a régiók világviszonylatban az EU számára jelentenek;

16. megállapítja, hogy pozitív a 2004-es stratégia fejlesztésére szolgáló intézkedések mérlege, és hogy a legkülső régiók fejlesztését elősegítő kulcspolitikákat összességében megelégedésre okot adó módon vizsgálták felül, illetve határozták meg újra;

17. hangsúlyozza, hogy a legkülső régiókat érintő hátrányok tartósak, és valamennyi ilyen régiót érintenek függetlenül azok bevételeitől. Emellett emlékeztet arra, hogy a legkülső elhelyezkedés problematikája nem merül ki a bevételek kérdésében, hanem olyan összetett strukturális helyzetet jelent, amely alapvető hatással van az adott régió lakosaira és a vállalatok versenyképességére;

18. üdvözlí az Európai Bizottság arra irányuló szándékát, hogy a közösségi intézkedések végrehajtásával minden fontosabb pontján elmélyíti, illetve a jövőbeli világméretű kihívásokhoz igazodva aktualizálja és kibővíti a legkülső régiókra vonatkozó közösségi stratégiát. Arra kéri az Európai Bizottságot, hogy erre a területre vonatkozó javaslatainak kidolgozásakor a szükséges következetességgel járjon el;

19. úgy véli, hogy a rövid távú fejlesztést – azaz a legkülső régiók elérhetőségének és versenyképességének javítását – célzó európai bizottsági intézkedésjavaslatok általánosságban véve nem elég konkrétak vagy csupán arra korlátozódnak, hogy

útmutatást adjanak a legkülső régiók számára már rendelkezésre bocsátott eszközök hatékonyabb felhasználására;

20. megállapítja, hogy bár a regionális integráció szempontjából konkrétabbnak és érdekesebbnek tekinthetők ezek az intézkedések, nem bizonyulnak elegendőnek, és továbbiakkal kell őket kiegészíteni, amelyek biztosítják, hogy a legkülső régióknak a földrajzi környezetükbe történő regionális integrációjára vonatkozó célkitűzés a gyakorlatban is megvalósuljon;

21. emlékeztet rá, hogy a legkülső régiók kettős kihívás előtt állnak: integrálódniuk kell a belső piacba, egyben közvetlen földrajzi környezetükbe is. Geostratégiai helyzetük egyébként rendkívüli lehetőségeket jelent az EU számára, és olyan kiemelt helyszíneket jelentenek, amelyekről kiindulhatnak az EU külső tevékenységei azokon a területeken;

22. üdvözlí, hogy az Európai Bizottság megkezdte a 2004-es közleményben meghirdetett nagyszomszédsági cselekvési terv tartalommal való feltöltését. Ugyanakkor megállapítja, hogy további erőfeszítésekre van szükség, különösen a ERFA (Európai Regionális Fejlesztési Alap) és az EFA (Európai Fejlesztési Alap) összehangoltabb együttműködése érdekében, hogy a legkülső régióknak a földrajzi környezetükbe történő regionális integrációjára vonatkozó cél a gyakorlatban is megvalósuljon;

23. üdvözlí, hogy az Európai Bizottság az EU és az AKCS-országok közötti Gazdasági Partnerségi Egyezmények előkészítésének keretében tájékoztatást nyújtott a legkülső régióknak is. Megállapítja viszont, hogy ezek az egyezmények, a tárgyalások jelenlegi állása mellett, közvetlen fenyegetést jelentenek a legkülső régiók számára, és csak hosszú távon kínálnak lehetőségeket, amelyek ráadásul meglehetősen bizonytalanok is;

24. sajnálatát fejezi ki, amiért az Európai Bizottság nem fogalmazott meg konkrét intézkedésjavaslatokat a legkülső régiókbeli kkv-k által a külső területeken folytatott befektetési tevékenységek támogatására, pedig maga az Európai Bizottság jelentette ki korábban, hogy ez segítséget jelentene ezeknek a régióknak a földrajzi környezetükbe történő sikeresebb integrációjában;

25. úgy véli, hogy azok a témák, melyeket az Európai Bizottság az EU és a legkülső régiók szempontjából is kihívásokként határozott meg, és amelyekről vitát kezdeményezett a közleményében – tehát az éghajlatváltozás, a demográfiai változások, a migrációs hullámok kezelése, a tengerpolitika és a mezőgazdaság –, mind nagyon fontosak, kiemelt kérdésként szerepelnek az európai és a globális politikai programokban, és számottevő hatással járnak az EU különböző térségeire;

26. hangsúlyozza, hogy a legkülső régiók esetében fokozottan jelentkehetnek ezek a hatások, hiszen ezek a területek – különleges helyzetüknél fogva – rendkívül sérülékenyek és sebezhetőek;

27. mindazonáltal emlékeztet arra, hogy a legkülső régiókra vonatkozó közösségi stratégia, amelyet 2004. májusi közleményében tett közzé az Európai Bizottság, olyan globális és koherens megközelítési módon alapult, melynek célja a stratégia alábbi három célkitűzésének beillesztése valamennyi közösségi politikába: a belső és külső megközelíthetőség javítása; a helyi gazdaság versenyképességének fokozása és a területek regionális integrációjára közvetlen földrajzi környezetükbe;

28. üdvözlő és helyesli az Európai Bizottság megállapítását, mely szerint a legkülső régiókat célzó közösségi támogatás egyre inkább a horizontális stratégiai megközelítés irányába mutat, illetve hogy valamennyi közösségi politikaterület hozzájárulására szükség van a legkülső régiók fejlődéséhez és a belső piacba való integrációjához;

29. helyesnek és időszerűnek tartja a fent említett három stratégiai célkitűzést, amelyeknek továbbra is a legkülső régiókra vonatkozó stratégia alapelemeiként kell szolgálniuk, és úgy véli, hogy a különböző közösségi politikákat integratív módon és az éppen aktuális gazdasági helyzethez igazítva kell kialakítani;

30. úgy véli, hogy a fenti kihívások és prioritások megjelenése az európai menetrendben, illetve az olyan kulcsfontosságú politikák felülvizsgálata, mint amilyen a KAP, szükségessé teszi ezeknek a legkülső régiókra vonatkozó stratégia három fő célkitűzésére gyakorolt lehetséges hatásainak vizsgálatát. Olyan speciális elemzésre van szükség, amely lehetővé teszi a legkülső régiók sajátosságainak figyelembevételét annak átgondolása során, hogy az EU miként képes megfelelni ezeknek a kihívásoknak;

31. hangsúlyozza, hogy az Európai Bizottságnak az említett módszert kellene alkalmaznia annak értékelésére, hogy a négy megjelölt terület hogyan hat a stratégia három fő célkitűzésére, és sajnálatát fejezi ki például azért, mert az Európai Bizottság nem vette kellőképpen figyelembe ezt a hatást olyan, a legkülső régiók szempontjából alapvető fontosságú témában, mint amilyen a légi közlekedés, illetve amiért a légi közlekedésnek a kibocsátási jogok kereskedelmébe történő bevonásáról szóló irányelvjavaslat keretében nem javasolta a legkülső régiók specifikusabb kezelését;

32. úgy véli, hogy a legkülső régiók nagyban hozzájárulhatnak ehhez a négy témához, hiszen különleges helyzetük révén ezek a kérdések speciálisan érintik őket;

33. emlékeztet rá, hogy a legkülső régiók kivételes tengeri dimenzióval rendelkeznek, ami páratlan lehetőségeket nyújt az EU számára az innováció, a kutatás, a környezetvédelem és a biodiverzitás területén;

34. ismételten hangsúlyozza, hogy átfogóan kell foglalkozni a migráció egyre erőteljesebb jelenségével, hiszen ez – az Európai Unió aktív határterületei lévén – speciálisan érinti a legkülső régiókat. Ennek kapcsán emlékeztet *A régiók és városok szerepe a migrációs áramlások kezelésében* című, 2007. október 30-án Adejében (a spanyolországi Tenerifén) megrendezett konferencia következtetéseire és kiváltképp arra, hogy nagyobb mértékben be kell vonni a nemzeti és európai hatóságokat a jelenség kezelésébe, a vele járó anyagi terhek megosztásába, illetve a legkülső régiók gazdasági és társadalmi kohéziójára gyakorolt hatásának elemzésébe;

35. úgy véli, hogy a származási és tranzitországokkal folytatott párbeszéd és együttműködés erősítése nagyon fontos a migrációs áramlások kezeléséhez; emlékeztet arra, hogy a legkülső régiók helyi és regionális önkormányzatai fontos szerepet játszanak ennek az együttműködésnek az ösztönzésében, hiszen platformként szolgálhatnak a szomszédos harmadik országokkal folytatott együttműködéshez; ehhez az

Európai Bizottság programjait kell használni; kiemelten üdvözlő azt a kísérleti kezdeményezést, amely a legkülső régiók és a velük szomszédos harmadik országok közötti területi együttműködést célzó összehangolt programtervezésre irányul;

36. úgy véli, hogy a legális bevándorlás szabályozására szolgáló hatékony politika segítségével, a feketegazdaság felszámolásával, illetve az oktatást és a munkaerő-piaci beilleszkedést támogatva a kísérlet nélkül érkező kiskorú bevándorlók hullámainak a származási helyszínen történő kezelésével kell ellensúlyozni az illegális bevándorlás okait;

37. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy foglalkozni kell azokkal a komoly kihívásokkal, amelyeket a demográfiai nyomás okoz a ritkán és elszórtan lakott területeken, és hangsúlyozza, hogy minél előbb kezdeményezni kell olyan tanulmányok elkészítését, amelyek azt vizsgálják, hogy ezekben a régiókban mindezek milyen következményekkel járnak a területrendezés, a munkaerőpiac, az oktatás és képzés, valamint a közszolgáltatások szempontjából, és hogy szükség esetén hozza meg a megfelelő intézkedéseket;

38. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy földrajzi helyzetüket és sebezhetőségüket figyelembe véve az éghajlatváltozással szembeni küzdelem és az ahhoz való alkalmazkodás komoly kihívás elé állítja a legkülső régiókat, és kéri, hogy reálisak és hatékonyak legyenek azok az idevonatkozólag meghozandó speciális intézkedések, melyeknek célja a legkülső régiók megközelíthetőségét, gazdaságát és lakosságát érintő káros hatások kiküszöbölése;

39. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a mezőgazdaság kulcsfontosságú ágazat a földrajzi és éghajlati hátrányokkal küzdő legkülső régiók gazdasága szempontjából, ezért úgy véli, hogy stratégiát kell kidolgozni az ilyen régiók mezőgazdaságának jövőbeli fejlesztésére annak érdekében, hogy képesek legyenek megbirkózni az egyre erősödő nemzetközi verseny okozta kihívásokkal;

40. úgy véli, hogy abból kiindulva, hogy a legkülső régiókra vonatkozó közösségi stratégia alapvetően a gazdasági és társadalmi kohéziós politikára támaszkodik, különösen fontos annak értékelése, hogy a vitára bocsátott témák hatással vannak-e ezen régiók gazdasági és társadalmi kohéziójára;

41. úgy véli, hogy a szóban forgó értékelés eredményei hozzájárulásként szolgálhatnak majd a 2013 utáni közösségi kohéziós politika felülvizsgálatához. Hozzájárulhatnak a területi kohézióról szóló zöld könyvhöz is, amelyet az Európai Bizottság 2008 során szándékozik elfogadni;

42. ezért úgy véli, hogy a legkülső régiókra vonatkozó közösségi stratégia kidolgozásának új szakaszában, amelyet az Európai Bizottság a konzultációs folyamat lezárását követően kíván elindítani, nem szabad az itt felvetett témák vitájára szorítkozni, hanem be kell ezeket építeni a stratégiába, hogy azt így kibővítve és aktualizálva lehessen folytatni;

43. úgy véli, hogy a legkülső régiók, anyaországaik és az Európai Bizottság közötti partnerségnek továbbra is fontos szerepet kell játszania a legkülső régiókra vonatkozó, hosszú távú közösségi stratégia kidolgozása során;

44. szilárd meggyőződése, hogy a legkülső régióknak a jövőben is szükségük van valamennyi közösségi politika támogatására, annak érdekében, hogy versenyképességük javuljon, és tovább haladjanak a gazdasági fejlődés, valamint a polgárai és a többi európai régió lakossága közötti esélyegyenlőség tekintetében zajló konvergenciafolyamatban;

45. végezetül sürgeti az Európai Tanácsot, hogy a legmagasabb szinten is erősítse és újítsa meg a legkülső régiókkal szembeni politikai elkötelezettséget, és lendületesen haladjon előre a fenti régiókra vonatkozó közösségi stratégia elmélyítésében;

Következtetések és ajánlások

46. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy folytassa a legkülső régiókra vonatkozó 2004-es stratégia elmélyítését úgy, hogy a gyakorlatba is átülteti a közleményben megfogalmazott intézkedéseket, illetve hangsúlyt fektet a nagyobb koherenciára és a különböző közösségi politikák jobb összehangolására annak érdekében, hogy a stratégia új szakasza valóban globális és koherens legyen;

47. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy végezzen félidei hatástanulmányt, melynek segítségével egyrészt elemezhető, hogy a stratégia hogyan befolyásolta azoknak a legkülső régióknak a gazdasági fejlődését, melyek már nem tartoznak a „konvergencia” célkitűzés alá, másrészt pedig az, hogy az uniós alapok hogyan hatottak a többi legkülső régió konvergenciafolyamatára;

48. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a 2009-re tervezett POSEI-reformok hatását értékelve tegyen javaslatot olyan intézkedésekre, melyek garantálni tudják a legkülső régiók hagyományos, a gazdaság működőképessége szempontjából kulcsfontosságú iparágainak megfelelő támogatását;

49. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a KAP küszöbön álló állapotfelmérése és a jövőbeli esetleges reformok során vegye figyelembe a legkülső régiók sajátosságait, fenntartva e régióknak a támogatások függetlenítése és a moduláció alkalmazása alóli mentességeit, valamint az ottani mezőgazdaság támogatására szánt költségvetési keret megfelelő szintjét;

50. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy – olyan intézkedések meghozatala révén, amelyek megelőzik, hogy a legkülső régiókban folyó mezőgazdasági termelés helyzetét bizonytalanná tegye a közösségi piac nagyobb fokú megnyitása –, az Európai Unióba történő behozatal fokozatos liberalizációja által jelentett súlyos veszélyekkel szemben részesítse nagyobb védelemben az ezekben a régiókban előállított mezőgazdasági termékeket;

51. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy az elkövetkezendő programozási időszakokban egyedi vidékfejlesztési politikákat

dolgozzon ki a legkülső régiók számára, és ezekhez biztosítson megfelelő költségvetési forrásokat;

52. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy tekintettel a közlemény által vitára bocsátott négy témára, már most, a folyamatban levő kezdeményezésekben is vegye figyelembe a legkülső régiók sajátosságait;

53. emlékeztet arra, hogy a legkülső régiók révén az Európai Unió világméretű tengeri dimenzióra is szert tesz, illetve hogy ezek a régiók egyszersmind valóságos természetes laboratóriumot jelentenek a tengerek tudományos kutatásához. Ezekben a régiókban ezért mielőbb kiemelt intézkedések végrehajtására van szükség, amelyek a szóban forgó potenciál védelmét és kiaknázását szolgálják;

54. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a legkülső régiók különleges helyzetének figyelembevétele érdekében sürgősen fogadjon el intézkedéseket a negatív hatások kompenzálására, melyek abból adódnak, hogy a kibocsátási jogok kereskedelmébe bevonták a légi közlekedést is;

55. hangsúlyozza, hogy a legkülső régiók mind a távolsági, mind pedig a szigetek közötti közlekedést tekintve, egyéb lehetőség hiányában, teljes mértékben a légi közlekedéstől függenek, ugyanakkor az ezeken az útvonalakon történő szén-dioxid-kibocsátás csekély mértékűnek tekinthető az uniós összkibocsátás szempontjából;

56. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy egymástól elkülönítve kezelje a demográfiai változások és a migrációs áramlások problematikáját. Hangsúlyozza, hogy két különböző, összetett problémáról van szó, amelyek fokozottan érintik a legkülső régiókat, így kiemelt figyelmet kell fordítani mindkettőre;

57. utal azoknak a kiskorú bevándorlóknak a tragikus sorsára, akik kíséret nélkül érkeznek ezekbe a régiókba és azonnali, speciális törődést igényelnek. Felkéri ezért a regionális, nemzeti és európai hatóságokat, hogy tegyenek eleget az ennek a problémának a megoldásával, illetve az idevonatkozó anyagi terhek megosztásával kapcsolatos felelősségvállalásuknak;

58. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy készítsen hatástanulmányt a legkülső régiókra vonatkozó közösségi stratégia három fő pontjáról folytatott vita fent említett négy témájáról;

59. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy értékelje, hogy a fenti négy téma hatással lehet-e a legkülső régiók gazdasági és társadalmi kohéziójára, mivel a legkülső régiókra vonatkozó közösségi stratégia elsősorban a gazdasági és társadalmi kohéziós politikára támaszkodik.

Kelt Brüsszelben, 2008. április 9-én.

a Régiók Bizottsága

elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye „e-integráció”

(2008/C 172/03)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- kifejezi abbéli meggyőződését, hogy a tartósan fennálló digitális szakadék társadalmi és gazdasági kirekesztést okoz. A digitális esélyegyenlőség megteremtése szociálisan szükségzerű; egyszersmind hatalmas – ez idáig kiaknázatlan – gazdasági potenciállal rendelkezik. Fontos, hogy az IKT-kat új „társadalmi eszközként” alkalmazzák, összekapcsolva az IKT-k-ra vonatkozó stratégiákat az uniós szociálpolitikákkal;
- felhívja a tagállamok figyelmét, hogy fokozzák az e-integrációra irányuló erőfeszítéseiket, és konkrét, időben behatárolt és könnyen értékelhető programokat dolgozzanak ki. Hangsúlyozza a helyi és regionális szintű részvételt a nemzeti és uniós e-integrációs kezdeményezésekben, és fontosnak tartja, hogy a helyi és regionális önkormányzatok dolgozzanak ki az információs társadalom helyi szintű támogatására irányuló konkrét terveket;
- támogatja a nyilvánosság figyelmének felkeltésére, az érintettek közötti tapasztalatcsere fokozására, valamint a helyi és regionális szintű aktív együttműködés biztosítására irányuló erőfeszítéseket, melyekben a lehető legnagyobb hatás elérése céljából részt vesz az IKT-ipar, a hatóságok, a szolgáltatók, továbbá a felhasználói és társadalmi szervezetek;
- hangsúlyozza a helyi és regionális önkormányzatok központi szerepét és felelősségét a megfizethető szélessávú hozzáférés biztosításának elősegítésében olyan területeken, ahol a piaci mechanizmusok nem bizonyulnak elégségesnek, *az elektronikus hozzáférési szakadék áthidalását* célzó kísérleti projektek vezetésében, valamint új, állampolgár-központú elektronikus közszolgáltatásra irányuló megközelítések kialakításában;
- hangsúlyozza a társadalom egészének folyamatos digitális fejlődéséből eredő igényekhez igazodó tréningek és oktatás fontosságát, amelynek során különleges figyelmet kell fordítani a veszélyeztetett csoportokra: az idősekre, alacsony képzettségűekre, gazdaságilag inaktív személyekre és azokra, akik nem sajátították el a munkahelyen szükséges digitális ismereteket;
- arra kéri az Európai Bizottságot, hogy alkalmazzon az IKT-k regionális elterjedésére és használatára vonatkozó mutatókat, amelyek révén folyamatosan a régiók közötti technológiai, valamint gazdasági és társadalmi konvergencia létrehozására irányuló intézkedések elfogadásához szükséges, hasznos információkhoz lehetne jutni.

Előadó: SZALAY András (HU/ALDE), Veszprém város önkormányzatának tagja

Referenciaszöveg

Az Európai Bizottság közleménye: „Az e-integrációra vonatkozó európai i2010 kezdeményezés – Részvétel az információs társadalomban”

COM(2007) 694 végleges.

Politikai ajánlások

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. elkötelezett a tartós regionális társadalmi és gazdasági kohézió előmozdítása és megvalósítása iránt, ezért üdvözlí az Európai Bizottság „Az e-integrációra vonatkozó európai i2010 kezdeményezés – Részvétel az információs társadalomban” című közleményét, mely új lendületet és ösztönző erőt nyújt az e-integráció kiteljesítésének. Ahogy az információs és kommunikációs technológiák (IKT) alkalmazása, használata, fejlesztése, úgy az IKT hiánya is továbbgyűrűző hatással (spillover effect) rendelkezik. Az IKT hiányának következtében a digitális szakadék egyre szélesedik és mélyül;

2. üdvözlí azt az összefoglaló szellemiséget és világos megfogalmazást, amely az Európai Bizottság közleményében elvégzett elemzést és az annak alapján elkészített stratégiai intézkedési keretet jellemzi. Helyesli a kérdés egységes uniós megközelítésére vonatkozó szándékot⁽¹⁾;

3. magáénak vallja azt a megállapítást, mely szerint az e-integráció kulcsszerepet képvisel a növekedést és munkahelyteremtést információs társadalomról szóló i2010 kezdeményezés⁽²⁾, és így a lisszaboni menetrend gazdasági és társadalmi fejlődéssel kapcsolatos célkitűzéseinek megvalósításában;

4. osztja a nézetet, mely szerint az IKT-ba történő beruházás fontos eszközt ad a helyi és regionális szereplők és a városok kezébe, segítve őket az esélyegyenlőség különböző célterületein létező problémák megoldásában. Felhívja a figyelmet a régiók, a helyi és regionális önkormányzatok aktív bevonására az uniós források lehívását és felhasználását szolgáló stratégiák, programok készítésekor, mivel a legalacsonyabb közigazgatási szint lévén, közvetlenül szembesülnek a helyi igényekkel, és érzékelik a fejlesztendő szükségleteket;

5. egyetért azzal, hogy a dokumentum az e-integráció területehöz kapcsolódó szereplők – az egyéni felhasználók, az IKT-ipar, a szolgáltatók, a hatóságok, valamint a nem kormányzati szervek – számára határozott intézkedési pontokat és ahhoz kapcsolódóan konkrét feladatokat jelöl ki;

6. megjegyzi, hogy a kezdeményezés támogatja az RB korábbi véleményeiben szereplő javaslatokat az egyenlőségen alapuló információs társadalom kialakításával kapcsolatos

gyakorlati intézkedésekre vonatkozóan, nevezetesen az időskorra az információs társadalomban⁽³⁾, a szélessávú szakadék áthidalására és az e-kormányzatra⁽⁴⁾, Európa demográfiai jövőjére⁽⁵⁾, az IKT-kutatásokra⁽⁶⁾, és a fogyatékkal élők helyzetére⁽⁷⁾ vonatkozóan;

7. elismeri, hogy a jelen mutatók alapján a rigai célkitűzések 2010-re történő megvalósítása veszélyben van. Az egyes tagállamok által tett erőfeszítések továbbra is szétterjedettek, és hiányzik az együttműködés. Felhívja ezért a tagállamok figyelmét, hogy erőfeszítéseiket fokozzák, és konkrét, időben behatárolt és számon kérhető programokat állapítsanak meg az elkövetkező évekre;

8. fontosnak tartja hangsúlyozni a helyi és regionális szintű részvételt a nemzeti és uniós e-integrációs kezdeményezésekben, mivel a mindenkit befogadó digitális társadalom ezen a szinten tud a leginnovatívabb és legmegfelelőbbben célzott intézkedésekkel megvalósulni;

9. fontosnak tartja kiemelni, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak *helyi e-integrációs menetrendek* révén specifikus terveket kell kidolgozniuk az információs társadalom megvalósulásának, valamint a helyi digitális fejlődésnek az előmozdítására;

10. kéri az Európai Bizottságot, hogy teljes mértékben vonja be a Régiók Bizottságát azokba a kezdeményezésekbe, melyek célja a felállított és megvalósított stratégia felülvizsgálata;

11. tájékoztatást kíván kapni az i2010 stratégia végrehajtásáról készülő középtávú értékelő jelentés eredményeiről és következtetéseiről, mégpedig kellő időben, valamint véleményének hangot kíván adni azzal kapcsolatban;

12. üdvözlí az Európai Bizottság 2008-ban megvalósítandó, az „e-integráció – te is légy benne!” című kampányát, melyhez a 2007 novemberében a finnországi Lahtiban tartott „Az e-integráció elősegítése helyi és regionális szinten” c. RB szeminárium jelentős kezdeti hozzájárulásként szolgált. Az RB aktívan közre kíván működni a 2008. évi kampányban, valamint támogatni kívánja a nyilvános konzultációban való minél szélesebb körű részvételt, mellyel kapcsolatban kiemeli saját ösztönző szerepét a helyi és regionális szintű kampányok, stratégiák és programok kialakításában;

⁽³⁾ CdR 84/2007 final.

⁽⁴⁾ CdR 272/2006 final.

⁽⁵⁾ CdR 341/2006 final.

⁽⁶⁾ CdR 155/2005 és CdR 150/2005 final.

⁽⁷⁾ CdR 312/2003 final.

⁽¹⁾ CdR 252/2005 final.

⁽²⁾ COM(2005) 229 final.

13. üdvözlö a 2008. év végén tartandó e-integráció Miniszteri Konferencia megrendezését, valamint az annak alkalmával átnyújtandó európai e-integráció díj odaítélését. Hangot ad szándékának, miszerint a konferencia megszervezésében – többek között az európai e-integráció díj jelöltjeinek kiválasztásában – tevékenyen részt kíván venni;

14. kifejezi abbéli meggyőződését, hogy a tartósan fennálló digitális szakadék hátráltatja a társadalmi kohézió és jólét megteremtését és fenntartását, társadalmi és gazdasági kirekesztést okoz. Az i2010 kezdeményezés javítani fogja a polgárok, és ezzel általánosságban a társadalom életminőségét;

15. egyetért azzal, hogy a digitális esélyegyenlőség megteremtése szociálisan szükségszerű, azonban egyszerűen hatalmas – ez idáig kiaknázatlan – gazdasági potenciállal rendelkezik;

A szélessávú szakadék áthidalásával kapcsolatban

16. javasolja, hogy az Európai Bizottság különleges figyelemmel kezelje a gazdaságilag kevésbé fejlett régiókat, hogy azok kihasználhassák a tényleges konvergencia IKT-k által nyújtott lehetőségeit, és elkerülhessék a kirekesztettség kockázatát;

17. megerősíti szándékát és elkötelezettségét, miszerint az integrált információs társadalom célkitűzéseit aktívan beépíti a regionális fejlesztési tervekbe, valamint a kapcsolódó „Régiók a gazdasági változásért”⁽⁸⁾ hálózatokban tevékeny szereplőként vesz részt;

18. egyetért az Európai Bizottsággal, miszerint az EU strukturális és vidékfejlesztési alapjai különösképp a távoli és vidéki területeken elősegítik a szélessávú infrastruktúra kiépülését és az elektronikus szolgáltatások kifejlesztését és alkalmazását, és ezáltal számos helyen csökkentik a vidék és a város közötti fejlettségbeli különbségeket;

19. úgy véli, hogy az Európai Unió egész területén a szélessávú kapcsolat elérhető áron való rendelkezésre állása alapfeltétele annak, hogy garantálni lehessen a szolgáltatások minőségét a lakosság számára, elő lehessen mozdítani a versenyképességet és a termelékenységet az érintett területeken, valamint hogy lehetővé váljon az információs társadalom és a tudás átfogó fejlesztése;

20. hangsúlyozza – az egyes szolgáltatások és oktatási lehetőségek biztosítóiként, valamint az állampolgárokhoz való közelségük révén – a regionális és helyi önkormányzatok kulcsszerepét és felelősségét, mellyel hozzájárulhatnak az elérhető árú szélessávú hozzáféréshez olyan területeken, ahol a tisztán piaci mechanizmusok nem bizonyulnak elégségesnek. A kormányzati intézkedések példát szolgáltathatnak a felhasználó-központú e-kormányzati megoldásokra, fejlesztve a digitális íráskészséget, valamint az IKT vállalkozások és kutatások számára kedvező körülményeket;

21. kiemeli, hogy a 2007-2013 közötti európai kohéziós politika gazdasági modernizációs célkitűzésének egyik vezérfonala a tagállamok, a régiók, valamint a városok vonzerejének növelésére koncentrál a hozzáférhetőség, a megfelelő minőségű

és színvonalú szolgáltatások biztosítása által. Úgy véli, e törekvés támogatja az elektronikus közhasznú kormányzati szolgáltatások fejlesztését, a tudásgazdaság növelését a kutatási és innovációs kapacitások dinamizálásával;

22. emlékeztet rá, hogy az IKT-k kulcstényezőket jelentenek a helyi, regionális, nemzeti és európai hatóságok között, illetve az intézmények és az európai polgárok között különféle területeken folyó koordináció és együttműködés javításában;

Az elektronikus hozzáférési szakadék áthidalásával kapcsolatban

23. hivatkozva az Amszterdami Szerződésre, mely kimondja a rokkantsági alapon létező diszkrimináció tilalmát, szorgalmazza a nyilvános honlapokhoz való hozzáférést, mely a jelenlegi eredmények alapján messze áll a kitűzött céltől. Hangsúlyozza, hogy a régiók és a városok segíthetnek ennek a helyzetnek az orvoslásában, nem csupán a releváns termékek és szolgáltatások beszerzésével, fejlesztésével és kínálatával, hanem azzal is, ha olyan gazdasági környezet kialakulását ösztönzik, amely jobb lehetőségeket nyújt a vállalkozásoknak a nagyobb piacokhoz való hozzáféréshez. Ennek kapcsán szükség lehet arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok – az agglomerációkban is – beruházzanak az IKT és az infrastruktúra kiépítésébe;

24. egyetért az Európai Bizottság véleményével, mely szerint a helyi és regionális önkormányzatoknak is fel kell lépniük a kísérleti projektek vezetőiként;

25. osztja azt a nézetet, miszerint a cselekvési tervben szereplő intézkedések végrehajthatósága érdekében a közszolgáltatások fejlesztéséért és irányításáért felelős személyeknek is új készségfejlesztő programokra van szükségük;

A digitális jártasságbeli hiányosságok pótlásával kapcsolatban

26. úgy véli, hogy a digitális készségek területén meglévő szakadék még mindig jelentős, a veszélyeztetett csoportok: idősek, alacsony képzettségűek, gazdaságilag inaktív személyek és azok, akik nem sajátították el az ahhoz szükséges digitális ismereteket, hogy e-képességeiket pályafutásuk során kiteljesítsék;

27. üdvözlö az Európai Bizottság 2008-as tervét, miszerint uniós szintű felmérést készít a digitális készségekre vonatkozóan, és 2008 végéig útmutatást dolgoz ki a legveszélyeztetettebb csoportok digitális képzésére vonatkozó politika kialakításához;

28. hangsúlyozza a társadalom egészének folyamatos digitális fejlődéséből eredő igényekhez igazodó, a veszélyeztetett csoportokat kiemelten kezelő tréningek és oktatás fontosságát;

29. egyetért a digitális ismeretek biztosítását elősegítő, valamennyi kormányzati szinten tevékenykedő hatóság kiemelt szerepével és felelősségével, valamint támogatja az ipar és a szociális szervezetek aktív részvételét és együttműködését a cél megvalósításában;

⁽⁸⁾ COM(2006) 675 final.

A korszerű elektronikus közszolgáltatásokkal kapcsolatban

30. Az IKT-k kitűnő lehetőséget nyújtanak a közszolgáltatások színvonalának javítására. Az RB osztja a nézetet, hogy az IKT-k fejlesztése és terjesztése alkalmas szolgáltatathat arra, hogy az európai városok megszilárdítsák szerepüket, mint a fejlődés ösztönzői, a tudás központjai, továbbá mint az innovatív szolgáltatások és az azokkal kapcsolatos ismeretek igazi tárházai;

31. véleménye szerint, ha össze akarjuk kapcsolni az IKT-k fejlesztését az európai városok szerepének megerősítésével, mindenekelőtt a helyi és regionális szintű önkormányzatok szerepét kell megszilárdítani, hogy a versenyképesség védelmére és fellendítésére irányuló stratégiákat kövessenek;

32. hangsúlyozza, egy új, állampolgár-központú elektronikus közszolgáltatásra irányuló megközelítés fontosságát, valamint az annak kialakításáért felelős helyi és regionális kormányzatok szerepét. A feladat különös jelentőséggel rendelkezik a külső, a legkülső, a vidéki területeken és a szigeteken lakó közösségeknél, ahol az IKT-fejlesztés társadalmi-gazdasági előnyei a kohézió szempontjából elengedhetetlenek, és a legjelentősebb hozzáadott értéket szolgáltatathatják;

33. elismeri, hogy az e-integráció helyi és regionális szintű ösztönzése javíthatja az állampolgárok életminőségét, erősítheti a helyi közösségi életben való részvételt, serkentőerőként hathat a versenyképességre, új vállalkozások alapítására és jobb, hatékonyabb és személyre szabottabb köz- és magáncélú szolgáltatások kialakítására;

34. kéri az erőfeszítések megerősítését és megszilárdítását a hálózat- és információbiztonsági problémák korai szakaszban történő megelőzése, kezelése és megoldása érdekében. E feladat elvégzését az Európai Hálózat- és Információbiztonsági Ügynökség (ENISA) is elősegíti;

IKT megoldások a társadalmilag hátrányos helyzetűek és a kirekesztődéssel fenyegetett csoportok részére

35. a demográfiai változásokat előre vetítve kívánatosnak és szükségszerűnek ítéli a távorvoslás⁽⁹⁾ feltételeinek megteremtését és fejlesztését, mely hozzájárul az egészségügyi szolgáltatások színvonalának emeléséhez, az idős lakosság önálló életviteléhez, életminőségének javításához, társadalmi befogadásukhoz; lehetővé teheti, hogy felhalmozódott tapasztalataikkal és szakértelmükkel az idősek hozzájáruljanak a társadalom fejlődéséhez. Az információs és kommunikációs technológiák fokozottabb alkalmazásával ezen kívül javíthatók a már létező IKT-alapú egészségügyi szolgáltatások, új, ilyen jellegű termékek és szolgáltatások jöhetnek létre, közreműködhetnek a népesség egészségi állapotának javításában, hatékonyabbá tehetik az egészségügyi közszolgáltatásokhoz való hozzáférést, valamint hozzájárulhatnak a szociális ellátórendszerek költségeinek tartós csökkenéséhez;

⁽⁹⁾ CdR 256/2004 final.

36. kiemeli – a piac érdekeit figyelembe véve – az érintettek valós szükségleteinek megfelelő termékek és szolgáltatások kialakításának és nyújtásának fontosságát. Fentiekkel összefüggésben szorgalmazza az eltérő szabályozási rendszerek egymáshoz való közelítését, valamint a technológiák tekintetében a főáramlatot képviselő megoldások alkalmazását;

37. azt ajánlja, hogy az idősebbek számára kínált IKT-szolgáltatások előkelőbb helyet kapjanak a „Régiók a gazdasági változássért” kezdeményezésben;

38. üdvözli hogy, a kutatási programokban (Hetedik Keret Program, Infokommunikációs Technológia Politikát Támogató Program) hangsúllyal szerepel az időződés és a fogyatékoság kezelésére irányuló e-integrációs terület;

39. határozottan kiáll amellett, hogy biztosítani kell a kulturális és nyelvi sokféleség tiszteletben tartását;

40. megjegyzi, hogy a jövő generációinak érdekében szükség van az európai írott örökség számbavételére és megőrzésére, mégpedig minden európai nyelv, régió és ország vonatkozásában⁽¹⁰⁾;

Az e-integrációra vonatkozó intézkedések integrációja a lehető legtartósabb hatás érdekében

41. az RB különös hangsúlyt helyez az érdekképviselek közötti szoros szakmai együttműködésre és partnerségre;

42. hangsúlyozza, hogy a legteljesebb fenntarthatóság és hatásosság érdekében az e-integráció kiterjedésének útjában álló szabályozási, műszaki és más korlátok lebontását összehangoltan és következetes módon szükséges végrehajtani;

43. kiemeli a helyi és regionális önkormányzatok bevonásának fontosságát nemcsak a megvalósítás, hanem a stratégiaalkotás szakaszában is, valamint az érdekképviselekkel való hatékony kapcsolattartás, kommunikáció, a programok hatékonyságának növelése érdekében;

44. egyértelműen támogatja az Európai Bizottság által ajánlott, az IKT-hoz kapcsolódó kutatások mennyiségének növelésére és minőségének javítására irányuló intézkedéseket. A kutatás-fejlesztésen kívül hangsúlyt kell fektetni azon mechanizmusokra, melyek segítik a kutatási eredményeknek az európai ipar egésze részére történő átadását;

45. elégedettségét fejezi ki, hogy a digitális tartalom gazdagsága, az interoperabilitás és az információcsere biztonsága hangsúllyal szerepel a kutatási programokban;

46. egyetért az IKT-k új, „társadalmi eszközként” történő alkalmazásának jelentőségével, melyhez szükséges, hogy az IKT-k-ra vonatkozó stratégiákat összekapcsolják az uniós szociálpolitikákkal;

⁽¹⁰⁾ CdR 32/2006 final.

47. hangsúlyozza azon horizontális prioritással rendelkező, alapvető esélyegyenlőséget elősegítő területek (pld. nyilvános honlapok hozzáférhetővé tétele valamennyi ember számára, szélessávú infrastruktúra kiépítése) fejlesztésének szükségességét, melyek vonatkozásában az állam közreműködése nélkülözhetetlen;

48. elismeri az e-integráció uniós szintű politika révén létrehozható hozzáadott értékét (koordináció, együttműködés, fórum, partnerség, finanszírozás nyújtása). Egyetért a terület láthatósága növelésének fontosságával, a társadalmi felelősségre vonatkozó tudatosság növelésével;

49. támogatja az érdekképviselek közötti folyamatos és széleskörű információcserét és legjobb gyakorlatok megosztását, tapasztalatcserét, a nyilvánosságban való tudatosítást, valamint a lehető legnagyobb hatás elérése céljából a helyi és regionális szintű együttműködést, melynek aktív résztvevői az IKT ipar, a közhatóságok, köz-/magánszolgáltatók, végfelhasználói szervezetek;

50. fontosnak tartja ezen kívül egy egész Európára kiterjedő regionális hálózat létrehozását, amelynek révén növelni és javítani lehetne a régiók részvételi lehetőségeit az együttműködési projekteken. Az integrált információs társadalom jelentős piaci lehetőségeket rejt az IKT-szektor számára;

51. hangsúlyozza a tripla-nyereséggel járó: az ipar, a felhasználó, a társadalom számára egyaránt hasznot hozó (triple-win) helyzet megteremtését;

52. javasolja az Európai Bizottságnak, hogy munkálkodjon olyan indikátorok kidolgozásán és felhasználásán, amelyek képet adnak, illetve összehasonlító értékelést tesznek lehetővé az IKT-k elterjedéséről és használatáról az egyes régiókban, annak érdekében, hogy folyamatosan levonhatók legyenek a régiók technológiai, valamint gazdasági és társadalmi konvergencia-intézkedései elfogadásához szükséges hasznos és egyben elengedhetetlen következtetések.

Kelt Brüsszelben, 2008. április 9-én.

a Régiók Bizottsága

elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye „Zöld könyv a városi közlekedésről”

(2008/C 172/04)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- összehangolt fellépésre hív fel annak érdekében, hogy megoldhatók legyenek a valamennyi európai város számára kihívást jelentő, légszennyezéssel és forgalmi dugókkal összefüggő problémák. Ennek alapját e nehézségek integrált megközelítése jelentené, amely szerint az EU jelentős szerepet kellene, hogy játsszon, megőrizve ugyanakkor azt, hogy a területi önkormányzatok feladata legyen elsősorban a konkrét megoldások nyújtása.
- felhívja az EU illetékeseit arra, hogy ösztönözzék a területi önkormányzatokat olyan, hosszú távú mobilitási programok kidolgozására, amelyek a városok és a városkörnyéki területek partneri együttműködésén alapulnak, és amelynek célja, hogy a helyi viszonyokhoz igazodó megoldásokat (parkolók létrehozása a városok szélén, tisztább közlekedési módok kifejlesztése, a tömegközlekedés optimalizálása stb.) találjanak. E mobilitási tervek magukban foglalhatnák (forgalmi dugóktól és légszennyezéstől mentes) ún. „tisztá zónák” kialakítását, elsőbbséget nyújtva az ezt célzó beruházásoknak.
- azt javasolja – tudatában annak, hogy ehhez számottevő pénzügyi eszközök szükségesek –, hogy e mobilitási tervek kiterjedt partnerségeken alapulhassanak, amelyek elsősorban a magánszektor szereplőiből állnának, és felkéri az EU illetékeseit arra, hogy az EBB-vel együttműködve újító erejű finanszírozási eszközöket fejlesszenek ki, amelyek révén pénzügyileg támogathatók lennének a tisztább technológiák és a szükséges infrastruktúra.
- európai szintű jelentési mechanizmus bevezetésére hív fel, amelynek segítségével megállapítható a tett előrehaladás. E folyamatnak (az EU által finanszírozott) összehasonlító tanulmánnyal kellene indulnia, amely megvizsgálja az európai városokban kialakult helyzetet, és az általuk e kihívások megválaszolására alkalmazott megközelítéseket.

Előadó: Sir Albert BORE, Birmingham város tanácsának tagja (UK/PES)

Referenciaszöveg

Zöld könyv: A városi mobilitás új kultúrája felé

COM(2007) 551 final

Politikai ajánlások

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

A fő üzenetek

1. üdvözlö az EU kötelezettségvállalását az európai gazdaság versenyképességének fokozására tett erőfeszítések folytatására, valamint a fenntarthatóság és az éghajlatváltozás kezelésére. E kulcsfontosságú kérdések – amelyeket hivatalosan is rögzített a lisszaboni menetrend, a göteborgi megállapodás és az éghajlatváltozási cselekvési terv – döntő jelentőségűek az Unió jövője szempontjából. Az RB politikai prioritásai elismerik, hogy a versenyképesség (különösen a városi központokban) döntő fontosságú a gazdasági növekedés szempontjából, valamint azt – a lisszaboni célkitűzéseknek megfelelően –, hogy a versenyképesség hozzájárul a területi kohézióhoz;

2. hangsúlyozza, hogy a helyi, regionális és nemzeti hatóságok közötti jogkörmegosztás az egyes tagállamokban különbözőképpen alakul. Fontos, hogy az Európai Bizottság által a jövőbeli cselekvési tervben rögzített intézkedések ne írjanak elő meghatározott szervezési megoldásokat;

3. aláhúzza, hogy e növekedési és környezeti problémákkal a városok nap mint nap találkoznak. Ugyanakkor a súlyosbodó környezeti problémák gátolják majd e növekedést. A városok és a városi területek lehetőséget kínálnak a versenyképesség fokozására és az éghajlatváltozás kezelésére. Ennek érdekében a városokban és a fontosabb városi területeken az elérhetőséget javító intézkedéseket kell hozni, és meg kell oldani a környezeti problémákat. A növekedés nagymértékű elválasztása az éghajlatváltozás káros hatásaitól mindenekelőtt a városi területeken valósítható meg, mivel az alternatív közlekedési megoldások elsősorban a sűrűn lakott városi területeken válnak gyorsan életképessé;

4. összehangolt fellépésre szólít fel annak érdekében, hogy eredményesen kezelhetővé váljanak a városokat érintő, közlekedésből eredő jelentős problémák: a zsúfoltság és a környezetvédelmi kérdések, és hogy megvalósíthatóvá váljon a közúti szállítás „szén-dioxid-mentesítése” 2050-ig. Egyes városokban folyt már sikeres tevékenység. Átfogóbb stratégia szükséges, amely tiszteletben tartja a szubszidiaritás és az arányosság elvét;

5. elismeri a helyi és regionális önkormányzatok alapvető szerepét a városi közlekedési politika kialakításában és végrehajtásában, és egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a városi mobilitás újragondolása a módközi közlekedés megszervezését jelenti az összes tömegközlekedési és egyéni közlekedési mód figyelembevételével, a környezetbarát közlekedési módok felé történő elmozdulás érdekében;

6. felkéri az EU-t a környezetvédelem, a területrendezés és a mobilitás köré szervezett integrált politikák kidolgozására,

melyek keretében az alábbiakban javasolt intézkedések közösségi szinten központi helyet kapnának:

1. Az EU-nak a levegőminőség javítása és a zajártalom csökkentése érdekében olyan szigorúbb közlekedési politikát kell folytatnia, amely a problémákat gyökerüknél ragadja meg. A hatékonyabb technológiákkal és a tisztább tüzelőanyagokkal kevésbé környezetszennyező, csendesebb és gazdaságosabb járművek tervezése válik lehetővé.
2. Az EU-nak ösztönöznie kellene a gépkocsi-technológiák fejlesztését a közúti biztonság javítása érdekében.
3. Az Európai Unió támogatni fogja a regionális és helyi tarifális politikát az ennek érdekében szükséges technológiai fejlesztések előmozdításával.
4. Az Unió támogatja a városi területeknek a nagysebességű vasút- és villamosvonalakhoz és hálózatokhoz történő hozzáféréseit.
5. Az EU törekedni fog a környezetvédelmi övezetek jelzésének összehangolására, ugyanakkor nagyfokú szabadságot biztosít a városoknak a környezetvédelmi övezetek kialakítása tekintetében.
6. Az EU-nak ösztönöznie kell a nem motorizált közlekedést szolgáló utak kiépítését, biztonságossá téve ezzel a gyaloglást, a kerékpározást és az egyéb, környezetbarát közlekedési módok alkalmazását;
7. kéri az EU-t, hogy ösztönözze a régiókat – és különösen a városokat – a fenti problémák kezelésére átfogó, hosszú távú mobilitási tervek kidolgozásával a forgalmi dugók mérséklése és az éghajlatváltozás korlátozása érdekében az utasoknak választási lehetőséget nyújtó, alternatív közlekedési módok kifejlesztésével, azzal a céllal, hogy a szállítási módok egyensúlya helyreálljon a fenntarthatóbb módok súlyának növekedésével. E terveken belül különösen támogatandók az ún. „tisztá zónák” (vagyis újonnan kijelölt, légszennyezés- és forgalmidugó-mentes területek, amelyek abban különböznek az ún. „zöld zónáktól”, hogy ez utóbbiak csupán alacsony légszennyezési értékekkel rendelkeznek). A támogatásnak a „tisztá zóna” státuszának elismerésén és az említett kiemelt célok területén végrehajtott beruházásokon keresztül kell történnie;
8. elismeri, hogy az ilyen „tisztá zónák” támogatásához szükséges beruházás-mennyiség finanszírozása nehéznek bizonyulhat, különösen bizonyos tagállamokban. Az EU-nak – az Európai Beruházási Bankkal szorosan együttműködve – innovatív pénzügyi eszközöket kell kifejlesztenie, amelyek révén finanszírozható a kellő fenntartható mobilitási infrastruktúra és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású járművekbe való beruházások. Ez a CIVITAS program kiterjesztéseként lenne folytatható, vagy pedig a CIVITAS 2009. évi lezárását követően beépíthető volna egy annak helyébe lépő másik, EU által finanszírozott programba.

9. EU-szintű mechanizmus bevezetését sürgeti a városi közlekedés terén elért előrehaladásról, valamint a példának tekinthető bevált gyakorlatokról való visszajelzés céljából. E folyamatot egy (EU által finanszírozott) összehasonlító tanulmánnyal kell kezdeni, amely olyan szempontból vizsgál meg városokat szerte az Unióban, hogy milyen módszereket alkalmaznak a forgalmi dugók csökkentésére; milyen egyéb, környezeti szempontú javulást értek el; továbbá hogy milyen fenntarthatóbb szállítási módokat alkalmaznak. A lisszaboni célok megvalósításáról a Tanács éves tavaszi ülésén előterjesztett éves jelentés kellene, hogy a visszajelzés ütemtervének alapjául szolgáljon;

10. azt ajánlja, hogy az Európai Bizottság bocsásson ki iránymutatásokat a szállítási módok összköltségének és hasznának (beleértve az olyan externáliákat is, mint a közlekedési dugók, a környezeti kár, a társadalmi befogadás, valamint a foglalkoztatásra és a városközpontok szociális életképességére gyakorolt hatás) a kiszámítását célzó módszerekre irányuló közös normák formájában, a módköziség ösztönzésének alapjaként. Javasolja továbbá olyan fogyasztóbarát ökológiai normák bevezetését a gépjárművekre vonatkozóan, amelyek az életciklus teljes hosszában felmerülő, valamennyi környezeti költséget tükrözik;

11. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy támogassa és díjazza a bevált gyakorlatok hálózatait annak érdekében, hogy bővüljön e hálózatok köre olyan területeken, mint például a többemű csomagok, amelyek alternatívát nyújtanak a személygépjármű birtoklására és aktív használatára, valamint olyan kezdeményezések kiterjesztését, mint például az ún. „bemutatóvárosok”, amelyek újító jellegű árazási módszereket alkalmaznak példamutató módon, továbbá a „tisza zónák” létrehozását;

12. arra ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy hasznosítsa az olyan díjrendszerek eredményeit, amelyek esetében elismert, hogy szükség van a megszerzett tapasztalatok terjesztésének finanszírozására, a díjakat marketingeszközként használva fel az érintett városi régiók, és elérendő célként a többi városi régió számára;

13. amellet foglalt állást, hogy az EU a „példaértékű, bevált gyakorlatokat alkalmazó városok” és a „bemutatóvárosok” révén mutassa meg európai és világszinten egyaránt, hogy hogyan keres és valósít meg innovatív és komplex megoldásokat aktuális problémáinkra és lehetőségeinkre, továbbá önkéntes mobilitási tervek kidolgozását kéri a városi területektől legalább az elkövetkező 20 évre vonatkozóan. A tervek szólhatnak a finanszírozási igényekről, a megvizsgálendő és kipróbálandó, új technológiákról, az infrastrukturális igényekről, az innovációt ösztönző, innovatív beszerzésekről stb. A valamennyi uniós városra irányuló, tervezérelt megközelítés, továbbá a „példaértékű, bevált gyakorlatokat alkalmazó városok” és a „bemutatóvárosok” révén – egy számottevően kibővített Civitas Plus programon vagy esetleg egy új programon keresztül – az EU megmutathatná európai és világszinten egyaránt, hogy hogyan keres és valósít meg innovatív és kihívást jelentő megoldásokat aktuális problémáinkra, a napjainkban rendelkezésre álló lehetőségekkel;

14. arra kér minden kormányzati és közigazgatási hivatalt, hogy támogassák a „tisza zónák” elérését célzó, közös (köz-köz vagy köz-magán) beszerzések ösztönzésére irányuló tevékenységeket (amennyiben az ilyen közös beszerzések nem ellentétesek a szélesebb körű közérdekkel). A közös beszerzések révén létrejöhet az új technológiákba beruházó gyártók piaca és elősegíthető az innováció. Az EU támogathatná ezt a tevékenységet

által, hogy ösztönzi azokat a hálózatokat, amelyek szállítástechnológiai fejlesztések kidolgozásában, kutatásában és támogatásában tevékenyen részt vevő régiók és városok bevált gyakorlatait tartalmazzák, és amelyek környezetbarát beszerzésekre és a szállítástechnológiai innováció serkentésére irányulnak. Mindkét fenti tevékenység ösztönözné az új technológiák keresletét és kínálatát egyaránt, a városok javára;

15. kiemeli, hogy jobban meg kell érteni a magánszektor szerepét az alternatív szállítási módok jövőbeli rendelkezésre bocsátásában, valamint a fokozott elérhetőségnek és a járművek által megtett kilométerszám növelésének a szétválasztását. Hangsúlyozza, hogy ezért a fenti EU-szintű összehasonlító tanulmány részeként megvizsgálendő a magántőke általi finanszírozás szerepe, a jelenleg innovatív megoldásokat alkalmazó vállalatok, továbbá az, hogy milyen ösztönzők adhatók szerepük hatásosságának maximalizálására;

16. rámutat arra, hogy a zöld könyv időszere, mivel pótlólagos erőforrásokra lesz szükség valamennyi szinten a problémák kezelése érdekében. Az EU már most is számottevő mennyiségű erőforrást fordít a mobilitási és szállítási ügyekre a TEN-T hálózatokon keresztül, és a városi területekre is a strukturális alapok keretében, a konvergenciaregiókon át. A városok a közlekedési hálózatok alapvető és elválaszthatatlan elemei, mivel csatlakozási pontokat képeznek a különböző közlekedési módok között, és általánosságban véve kiindulási és érkezési pontként szolgálnak. Ezért ugyanakkora figyelmet kellene szentelni a városi közlekedésnek, mint a közlekedési hálózatoknak. Hosszabb időszakra kell előre tervezni, a hosszú távú terveket pedig be kell tartani. A régiók és a városok ne várják meg, hogy a problémák teljes egészében jelentkezzenek; proaktív magatartás szükséges. Ezért minden szinten arra van szükség, hogy a források elosztásakor ne csupán a már jelentkező problémák megoldására hozott intézkedéseket vegyék figyelembe, hanem további eszközöket szabadítsanak fel azoknak a régióknak és városoknak, amelyek korai szakaszban kívánnak foglalkozni a jövőbeli problémákkal;

17. aláhúzza a városi mobilitási tevékenységek támogatásának fontosságát a konvergenciaregiókra irányuló, új operatív programok keretében. Azon területeken, ahol ez megtörténik, az adott városoknak és régióknak be kell majd tudniuk bizonyítani, hogy az EU által finanszírozott tevékenységeik a kulcsfontosságú problémák megoldását célozzák;

A közlekedési dugóktól mentes városok és nagyvárosok felé

Az 1. kérdést illetően, vagyis hogy érdemes-e „címkezési” rendszer bevezetését megfontolni a közlekedési dugók csökkentése és az életkörülmények javítása érdekében úttörő tevékenységet folytató városok erőfeszítéseinek elismerésére:

18. Az Unió párosíthatná a – specifikus mutatókon alapuló – „EU-szerte érvényes kézkászló-rendszer” irányvonalait követő címkezést a (légszennyezés- és forgalmidugó-mentes) „tisza zónák rendszerének” bevezetésével. Projektek lennének finanszírozhatók különböző lélekszámú és történelmi gyökerű „bemutatóvárosokban”, továbbá esetleg a CIVITAS program nagyobb léptékű tevékenységekre való kiterjesztésének céljával (lásd a 21. kérdést).

19. A bevált gyakorlatokra vonatkozó éves jelentés kiegészítené a városi célkitűzések megvalósításának tekintetében elért eredményekre vonatkozó, a tavaszi Európai Tanács alkalmával ismertetett éves jelentést.

A 2. kérdés kapcsán, vagyis arról, hogy milyen intézkedéseket lehetne tenni az autózás valós alternatívájaként megjelenő gyaloglás és kerékpározás népszerűsítése érdekében:

20. Az egyetlen lehetőség arra, hogy a gyaloglást és kerékpározást az autóhasználat igazi alternatívájaként támogassuk, az átfogó, magas színvonalú, akadálymentes gyalog- és kerékpárutak kialakításában és kiépítésében rejlik, amelyért a helyi önkormányzatok felelőnek. Ez hozzájárulna ahhoz, hogy a kerékpárt a mai helyzethez képest sokkal gyakrabban használják közlekedési eszközként az EU-ban. Ez elsősorban a „kompakt város” koncepcióinak keretében valósítható meg. Ha az új beépítési tervek kidolgozásakor a funkcionalitásból indulnak ki, ez hozzájárulhat ahhoz, hogy a gyalogosok és kerékpárosok által megteendő távolságok megfelelő korlátok között maradjanak. A városi „tisza zónák” kialakítása, amelyhez szigorú intézkedéseket vezetnének be a forgalmi dugók és a légszennyezés kezelésére, számottevően javítaná a környezetet a gyaloglás és a kerékpározás számára. Számos példa létezik már a bevált gyakorlatokra az iskolákban és közösségekben folytatott népszerűsítő kampányok terén, és az EU jelentős szerepet játszik a szakmai hálózatok támogatásában, a példaértékű esetek bemutatásában és a sikeres tevékenységek megünneplésében. Európának építenie kellene a TAPESTRY program ⁽¹⁾ eredményeire;

A 3. kérdést illetően, azaz arról, hogy mivel lehetne népszerűsíteni a városi közlekedésben a fenntartható közlekedési módokra való áttérést:

21. A közlekedésmód-váltás a fenntartható módozatok által kínált utazási élmény javítására, és ezáltal vonzóbbá tételére, valamint a fenn nem tartható módok vonzerejének csökkentésére irányuló, integrált megközelítést igényel. Ezt az integrált megközelítést azonban a levegő- és zajszennyezésre vonatkozó cselekvési tervek, valamint a közlekedési, illetve közlekedésfejlesztési tervekhez kapcsolódó tervezési intézkedések során is követni kell. Az idevonatkozó uniós irányelvek jövőbeli felülvizsgálata során ki kell térni a szubszidiaritásra, és megfelelően figyelembe kell venni az integrált tervezési megközelítést. Ez jogbiztonságot teremt az olyan települések számára, amelyek ilyen integrált tervezési megközelítéseket alkalmaznak. A közösségi jog differenciálatlan alkalmazása – különösen az állami támogatások és a közbeszerzés terén – gyakran nem kívánatos, és előre nem látható következményekkel jár. Azt, hogy a közlekedési szolgáltatások nyújtása milyen formában történjen – közbeszerzés vagy közvetlenül az önkormányzatok útján – továbbra is regionális és helyi szinten kell eldönteni.

A 4. kérdést illetően, vagyis arról, hogy hogyan lehet tovább növelni a tiszta és energiahatékony technológiák alkalmazását a városi közlekedésben:

22. Támogatjuk a zöld könyv javaslatait, melyek szerint egyre szigorúbb kibocsátási normák segítségével továbbra is egyre

nehezebb célokat kell kitűzni, ösztönözve a közös normáknak megfelelő városi zöld zónák széles körű létrehozását. Esetleg európai célkitűzések is lehetségesek, adott esetben hozzájárulási engedményekhez kapcsolva, melyeket azoknak a közbeszerzéseknek az arányában ítélnének oda, amelyek eleget tesznek bizonyos „öko-besorolási feltételeknek”. Arra is van lehetőség, hogy az EU különböző üzleti hálózatai révén az ökológiai normáknak megfelelő beszerzési eljárásra ösztönözzük a magánvállalatokat.

A 6. kérdés kapcsán, vagyis az alábbiakra vonatkozóan: meg kell-e jelölni a zöld zónák és az ezekhez kapcsolódó korlátozások meghatározása során figyelembe veendő szempontokat, illetve szükséges-e ezzel kapcsolatos iránymutatás? Mi a legmegfelelőbb módja annak, hogy a zöld zónák összeegyeztethetők legyenek a szabad közlekedéssel? Felmerül-e probléma a zöld zónákban érvényes helyi szabályok határokon átnyúló végrehajtásával kapcsolatban?

23. A zöld zónák meghatározásáról szóló európai uniós iránymutatások (és nem: útmutatás) nagymértékben hozzájárulnának az egyértelműséghez és a konzisztenciához, és különösen ahhoz, hogy általánosan elismert járműkategóriák jöjjenek létre az energiafogyasztás és a kibocsátásszintek minősítése alapján. Szükség lehet európai szintű honlapra, amely szabványos formátumban gyűjti össze az uniós városok adatait, és specifikus információt nyújt az érintett városi területről. A tiszta zónákba behajtó járművek károsanyag-kibocsátásuk alapján történő egységes jelölése mind a gépjárművezetők, mind pedig a szabályozás végrehajtása szempontjából előnyös lenne, feltéve, hogy azonos hatósági jelzéseket vezetnek be valamennyi gépjármű számára Európában.

24. Egész Európára vonatkozó iránymutatásokra van szükség a KRESZ környezetvédelmi, illetve a „gyengébb elemek” védelmét szolgáló pontjait illetően. A tagállamokat ösztönözni kell arra, hogy építsék be ezen iránymutatásokat nemzeti KRESZ-ükbe, biztosítva ezáltal a nagyobb átláthatóságot és egységességet szerzte az Unióban;

25. Napjainkban számos város és régió alakít ki környezetvédelmi övezeteket, és ennek során saját jelzéseket alkalmaznak. A nemzetközi fuvarozók és a turisták egyértelmű tájékoztatása érdekében az Uniónak ki kellene dolgoznia egy egységes jelzésrendszert. Ugyanakkor a környezetvédelmi övezetek kialakításának tekintetében a területi önkormányzatok megőrzik a lehető legnagyobb szabadságot.

26. A szabályok határokon átnyúló végrehajtása már most lehetséges (a Tanács 2005/214/IB kerethatározata [2005. február 24.] a kölcsönös elismerés elvének a pénzbüntetésekre való alkalmazásáról).

27. Az RB aggasztónak tartja, hogy az Európai Bizottság – anélkül, hogy megvárta volna a konzultáció eredményét – decemberben teljesen átdolgozott javaslatot terjesztett elő a tiszta és energiahatékony közúti járművek támogatásával kapcsolatban (COM[2007] 817 final).

⁽¹⁾ TAPESTRY – Travel Awareness, Publicity and Education Supporting a Sustainable Transport Strategy in Europe [A fenntartható európai közlekedési stratégiát támogató tájékoztatás, népszerűsítés és oktatás]. A TAPESTRY nevű, hároméves kutatási és demonstrációs projektet az Európai Bizottság (Energiaügyi és Közlekedési Főigazgatóság) finanszírozta az 5. kutatási és technológiafejlesztési keretprogramon belül.

Az 5. kérdést illetően, vagyis arról, hogy hogyan lehet népszerűsíteni a környezetbarát közbeszerzést:

28. További előnyt jelentene, ha a STEER programot ⁽²⁾ összekapcsolnánk az egész életciklusra megállapított költség – zöld könyvben kifejtett – elvén alapuló új európai ökológiai normákkal. EU-szinten partneri alapon együttműködhetnénk a beszállítókkal, hálózataikon keresztül terjeszthetnénk az egész életciklusra megállapított költség koncepcióját, és támogathatnánk a közös normákat és a kölcsönös elismerést, valamint a folyamatos tudományos kutatások innovatív, kereskedelmi szempontból életképes termékekre váltását.

A 7. kérdést illetően, vagyis hogy hogyan lehet még jobban népszerűsíteni a gazdaságos vezetést:

29. A gazdaságos vezetés társadalmi és pénzügyi értékét népszerűsíteni lehetne, és szempontjait be lehetne venni az autózvezetői tanfolyamok anyagába. Ez a magatartás és a vezetési stílus változását jelenti. Ezt a képességet be kellene illeszteni az autózvezetési tesztekbe, a helyes magatartás és az elővigyázatosság normáinak bevezetésével. Az EU szerepet tölthetne be a legjobb gyakorlatok kampányok során való közzétételében és a marketing mix elemeivel történő népszerűsítésében, a sikeres TAPESTRY-kezdeményezés irányvonala mentén. A környezettudatos vezetés elősegítését szolgáló másik intézkedés az lehetne, ha ösztönöznék fogyasztásmérő eszköz beépítését a gépkocsik műszerfalába.

Az intelligensebb városi közlekedés felé

A 8. kérdés kapcsán, vagyis hogy szükség van-e az utasok jobb tájékoztatását lehetővé tevő szolgáltatások kifejlesztésére és előmozdítására:

30. Az utazás előtt és alatt nyújtott jobb utastájékoztatói szolgáltatások jelentősen hozzájárulhatnak a fenntarthatósághoz. Az európai városokban már sok példa van a bevált gyakorlatra. EU-szintű feladat a létező rendszerek növekedésének és kölcsönös kompatibilitásának támogatása, közös rendszerek és jelképek bevezetése révén. A példaértékű rendszerek támogatása is szerepkörébe kell, hogy tartozzon. Ebből a szempontból rendkívül fontos a Galileo műholdas navigációs rendszer.

31. A helyi tömegközlekedési eszközökkel utazók számára nyújtott információs szolgálatokat fejleszteni és javítani kell. Az interneten és mobiltelefonon, az utazók egyéni információs igényének megfelelően nyújtott valós idejű, illetve üzemzavarokról szóló információk nagyban hozzájárulhatnak a helyi tömegközlekedés vonzerejének és versenyképességének növeléséhez a kevésbé fenntartható közlekedési formákkal szemben. A Galileo navigációs rendszer fontos szerepet fog játszani az új információs szolgáltatások fejlesztésében, így az EU-nak fel kellene lépnie annak érdekében, hogy a Galileót minél hamarabb kiépítsék.

⁽²⁾ A STEER az *Intelligens energia – Európa* program egyik vertikális összetevője, amely az alternatív járművekre és üzemanyagokra, az energiahatékonny közlekedést célzó intézkedésekre és a helyi energiaügynökségek közlekedéssel kapcsolatos ismereteinek bővítésére összpontosít.

32. Mindenekelőtt azokat a projekteket kell támogatni, amelyek a tömegközlekedés hálózati hatását erősítő információs szolgáltatások létrehozását célozzák; olyan információs rendszerekről van szó, amelyek teljes körű adatokat szolgáltatnak az összeköttetésekről és a helyzetről az integrált hálózat egészén, a közlekedési rendszer városkörnyéki és annál szélesebb (régio, kanton, országos szintű) viszonylatában.

A 9. kérdést illetően, vagyis: szükség van-e további fellépésekre a városi és nagyvárosi ITS-alkalmazások csatlakozási felületeinek és interoperabilitásának a szabványosítására? A fellépések megvalósítása során mely alkalmazások élvezzenek elsőbbséget?

33. A napjainkig az interoperabilitás biztosítására végzett tevékenység elősegítette műszaki szabványok bevezetését, aminek kapcsán az EU-ra továbbra is feladat hárul. Még többet lehetne tenni azért, hogy ösztönözzük, hogy a város csoportok, illetve tagállamok közös módszereket alkalmazzanak, például online nyomkövetési és tájékoztatói rendszerek révén, a komoly közlekedési dugók megelőzésére;

34. A tömegközlekedés igénybevevőit tájékoztató rendszerekhez hasonlóan, többek között az alábbi közös szisztémákat kellene kidolgozni, amennyire csak lehetséges európai szinten a BACT-nak ⁽³⁾ megfelelő nyomon követési rendszerek, közlekedési és tervezési célú statisztikák nyújtására;

Az akadálymentesen hozzáférhető városi közlekedés felé

A 11. kérdést illetően, vagyis hogy hogyan lehet emelni az európai városok és nagyvárosok kollektív közlekedésének színvonalát:

35. Az EU-nak támogatnia kell a felszerelések és az infrastruktúra közös normák alapján történő fejlesztését, amelyet a szolgáltatásminőség folyamatos javítását célzó kutatásnak és fejlesztésnek kell alátámasztania. A keresletközpontúság úgy lenne ösztönözhető, hogy a közfinanszírozást az ügyfelek elégedettsége magas szintjéhez kötik.

36. A közvetlen és közvetett költségeket tükröző intézkedések szintén segítenek e tekintetben, azáltal, hogy kiegyensúlyozzák a tényezők mérlegét a közlekedési mód megválasztására irányuló döntésben.

A 12. kérdés vonatkozásában, vagyis hogy bátorítani kell-e a kollektív közlekedés számára kijelölt sávok alkalmazását:

37. Úgy véljük, hogy támogatandó a kollektív közlekedés számára kijelölt sávok használata az ITS-sel együtt. Az EU feladata, hogy támogassa a védett folyosók létrehozását célzó projekteket az autóbuszok és trolibuszok vagy akár villamosok számára fenntartott utakon közlekedő járatok fogadására, független alapon vagy a gyalogos és kerékpárukkal megosztott folyosón, és közös jelzéseket és megnevezéseket dolgozzon ki. A helyi tömegközlekedésnek fenntartott sávok kijelölésével ki lehet küszöbölni a helyi tömegközlekedést akadályozó tényezőket. Ha e sávok kijelölése révén az autóközlekedés rendelkezésére álló sávok száma csökken, az a közlekedő személygépkocsik számának csökkenéséhez vezethet, s egyúttal nő a megmaradó gépkocsiforgalom sűrűsége. Időnként nehéz lehet megértést elérni az ilyen intézkedések iránt, és azokat végrehajtani. E téren

⁽³⁾ A „BACT” a „Best Available Control Technology”[az elérhető legjobb ellenőrzési technológiák] rövidítése.

az EU és a nemzeti szint információkkal és tudatosságnövelő intézkedésekkel segítheti a helyi döntéshozókat. Internet alapú útítárs-közvetítő szolgálatokat is ki lehet fejleszteni, illetve modelleket arra nézve, hogy miként lehet a gépkocsinként legalább háromfős utazótársaságok számára felkínálni azt, hogy bizonyos napszakokban a helyi tömegközlekedési forgalom számára kijelölt sávokat használhatják.

A 13. kérdést illetően, azaz arról, hogy szükség van-e a kollektív közlekedés felhasználóinak jogairól és kötelezettségeiről szóló európai charta létrehozására:

38. Támogatnánk az alapvető jogokról szóló európai uniós charta kibővítését a tömegközlekedés utasainak jogai és kötelezettségei kapcsán, a hozzáférhetőség javítása érdekében, különösen a mozgássérültek javára.

A 14. kérdés tekintetében, vagyis hogy milyen lépéseket lehet tenni annak érdekében, hogy a személy- és az áruszállítás kérdései jobban beépüljenek a kutatásba és a városi mobilitással kapcsolatos tervezésbe:

39. A beépülést ösztönözni lehetne a kutatási és demonstrációs projektek finanszírozási kritériumain keresztül, és különösen az energiahatékony, környezetbarát és a városi környezethez igazított járművek alkalmazása kapcsán. Fontolóra lehetne venni specifikus városi kibocsátáscsökkentési kritériumok bevezetését a 18. pontban (1. kérdés) hivatkozott címkézési megnevezések összefüggésében.

A 15. kérdést illetően, vagyis annak kapcsán, hogy hogyan lehetne jobban koordinálni a városi és városközi közlekedést és a területhasználat-tervezést, illetve hogy milyen szervezeti struktúra lenne megfelelő:

40. Támogatjuk a metropoliszok körüli szélesebb értelemben vett urbanizált területeket integráló – önként kidolgozott – mobilitási tervek alkalmazását. Fontos annak biztosítása, hogy a teherforgalomnak a belvárosokból történő elterelésére ésszerű elképzelések szülessenek. Nincs egyedüli optimális megoldás: a metropoliszok körüli urbanizált területeknek helyi megoldásokat kell kifejleszteniük, amelyek az EU által előírt és támogatott eredményeket hivatottak szolgálni. E tervek képezhetnék az alapját a szerződéses mobilitási megállapodásoknak a főbb érdekelt partnerek között.

41. A Régiók Bizottsága úgy véli, hogy a nagyvárosokba vezető utak tehermentesítése érdekében a környező kerületek helyi hatóságaival és szükség esetén a városi közlekedési hatóságokkal egyeztetve megfelelő számú parkolóhellyel (P+R, „parkolj és utazz” létesítménnyel) rendelkező fontos csatlakozási pontokat kell kialakítani a város bejáratainál. Így a városba autóval érkezők otthagynak járműveiket, és idővesztés nélkül szállhatnak át tömegközlekedési eszközökre. Úgy ítéljük meg, hogy helyénvaló az olyan integrált közlekedési rendszerek kialakításának a támogatása, valamint irányításuk biztosítása érdekében konzorciumi vagy egyéb formában a hatóságok közti együttműködés mechanizmusainak kiépítése, amelyek tekintettel vannak a városkörnyéki területek természetes hatáira és a lakosok utazásaira.

42. A területhasználat – minden, települési és annál magasabb szinten – és mobilitástervezésnek mindenesetre együtt kell működnie annak érdekében, hogy mindkét területen környezetvédelmi, energiahatékony és működési tekintetből a lehető leghatékonyabb kezdeményezések szülessenek, hiszen a két terület szorosan kapcsolódik egymáshoz.

A biztonságos és biztonságérzetet adó városi közlekedés felé

A 16. kérdést illetően, azaz hogy milyen további intézkedéseket kell megtenni annak elősegítése érdekében, hogy a nagyvárosok és a városok meg tudjanak felelni a városi közlekedéssel összefüggésben felmerülő közlekedésbiztonsági és személyes biztonságérzettel kapcsolatos kihívásoknak:

43. A gyalogosok és a kerékpárosok különösen sérülékenyek a városi területeken, és a közúti biztonság folyamatos fejlesztése elengedhetetlen, ha ösztönözni akarjuk e közlekedési módokat. További intézkedés lehet olyan demonstrációs projektek támogatása, amelyek innovatív módjait alkalmazzák annak, hogyan nyújtható elsőbbség a gyalogosoknak és a kerékpárosoknak a gépesített közlekedéssel szemben, valamint a biztonságot fokozó technológiák korai átvételének ösztönzése. A településeket az említett problémák megoldása érdekében a magánszektorral önkéntes alapon való együttműködésre kellene bátorítani – számos bevált problémamegoldó módszer létezik már e téren.

A 17. kérdés kapcsán, vagyis arról, hogy hogyan lehet jobb tájékoztatást nyújtani az üzemeltetők és a polgárok számára azzal kapcsolatban, hogy a fejlett infrastruktúra-irányítás és járműtechnológiák milyen biztonsági előnyöket nyújthatnak:

44. Úgy látjuk, hogy az e fejlesztésekben rejlő lehetőségek népszerűsítésének legjobb útját a jól „reklámozott” demonstrációs projektek jelentik. Helyeselnénk az Európai Közúti Közlekedésbiztonsági Megfigyelőközpont által a vonatkozó új fejlesztések ismertté tétele terén végzett munkát, valamint az európai régiókban létező bevált gyakorlatok példáit.

A 18. kérdés kapcsán, azaz hogy ki kell-e dolgozni a városi környezethez alkalmazkodó automatikus radarberendezéseket és támogatni kell-e azok használatát:

45. Az EU-nak ösztönöznie kell új technológiák kifejlesztését. Testre szabott szerep lehet az EU számára arra irányuló, további próbálkozások elősegítése szerte Európában, hogy az emberek jobban megértsek az ezzel járó költségeket és előnyöket.

A városi mobilitás új kultúrájának megteremtése

A 20. kérdés, vagyis annak kapcsán, hogy vajon szükség van-e minden érintett közös munkájára az új európai mobilitási kultúra kialakításához, illetve hogy – az Európai Közúti Közlekedésbiztonsági Megfigyelőközpont mintáját követve – a Városi Mobilitás Európai Megfigyelőközpontja ezen együttműködés támogatásához hasznos kezdeményezésnek tekinthető-e:

46. Úgy véljük, hogy ez követendő modell lenne, tekintettel a balesetek számának csökkentése terén Európában elért sikerre. A Városi Mobilitás Európai Megfigyelőközpontjának létrehozása csak abban az esetben támogatható, ha valódi többletértéket tud felmutatni. Azt gondoljuk továbbá, hogy a finanszírozáshoz kapcsolódó, egymást követő célok modellje számottevően hozzájárult a balesetek számának korlátozásához. A Városi Mobilitás Európai Megfigyelőközpontja segíthetne a bevált gyakorlatok ösztönzésével, a „tisztá zóna” státusz odaítélésével, továbbá egy, a tavaszi tanácsi üléshez kapcsolódó, éves uniós jelentési mechanizmussal.

Pénzügyi források

A 21. kérdés, vagyis annak tekintetében, hogy hogyan lehetne a meglévő pénzügyi eszközöket, például a strukturális és a kohéziós alapokat jobban és koherensebb módon felhasználni az integrált és fenntartható városi közlekedés támogatására:

47. Különböző programok – elsősorban a TEN-T program, a strukturális alapokon belül a konvergenciaregiókra irányuló programok, valamint a Civitas révén a mobilitási tevékenységek finanszírozása már ma is jelentős mértékű. A konvergenciaregiókra vonatkozó programok esetében, ahol uniós források folynak a városi projektekbe, egyértelműen elvárható, hogy ezek megfeleljenek a zöld könyv céljainak. A konvergenciaprogramok keretében finanszírozott intézkedéseknek az éghajlati hatékonysághoz való hozzájárulásuk alapján meg kellene teremteniük a közlekedési módok egyensúlyát. A konvergenciaprogramokból és az egyéb programokból származó források nem elegendők az egész Európában szükséges radikális váltás elindítására. Ráadásul ezek általában nem azokra a területekre összpontosulnak, ahol valóban szükség van rájuk, vagyis a nagyvárosi területekre, amelyekre a gazdasági növekedés terhe nehezedik, és ahol a versenyképességet környezetvédelmi kérdések gátolják. A zöld könyv rávilágít arra, hogy szükség van a cselekvésre. Az EU-ra is hárul szerep – méghozzá a lényegesen kibővített „Civitas” megközelítés vagy egy teljesen új program keretében. A cél mindenféleképpen a radikális változás megvalósításának ösztönzése kell, hogy legyen. Ezeknek az alapoknak a tiszta zónák megvalósítását és a különféle közlekedési módok kiegyensúlyozottabb megközelítését kellene támogatniuk (lásd jelen vélemény megállapításait). Ez a magánszektorból és a nemzeti programokból származó forrásokat is vonzaná.

A 23. kérdés, vagyis annak vonatkozásában, hogy a célzott kutatási tevékenységek hogyan segíthetik elő a városi korlátoknak és a városi közlekedés fejlődésének összehangolását:

48. A kulcsfontosságú szempontokat a forgalomirányító rendszerek és az ellenőrzési tevékenység jelentik, a beépítés sűrűségének növelésével együtt a stratégiai jelentőségű tömegközlekedési folyosók mentén. Különösen a városfejlesztésnek kell kapcsolódnia a kommunikációs és egyéb infrastruktúráh-

lózat fejlesztéséhez annak érdekében, hogy ne utólag kelljen a két területet összehangolni. Az ebből származó legfontosabb előny a tömegközlekedési szolgáltatások kialakításához és működtetéséhez szükséges kritikus keresleti küszöb elérése.

A 24. kérdés, vagyis annak tekintetében, hogy bátorítani kell-e a városokat és a nagyvárosokat a városi útdíjak alkalmazására; szükség van-e a városi útdíjak alkalmazásával kapcsolatos általános keretre és/vagy iránymutatásra, továbbá hogy ezeket a bevételeket a kollektív városi közlekedés fejlesztésére kell-e fordítani, valamint hogy internalizálni kell-e a külső költségeket:

49. A városi útdíjak a városi hatóságok által alkalmazható eszközök lehetnének. Hasznos volna, ha az EU bátorítaná bevált gyakorlatok modelljeinek kifejlesztését, és a már kialakult rendszerek tanulságainak a levonását. Kedvező lenne az általános keret és/vagy iránymutatás. A szabványosítás kívánatos lenne, ám nehezen megvalósítható. A helyi és regionális önkormányzatok csak akkor oldhatják meg a forgalmi dugókkal és a környezetvédelemmel kapcsolatos problémákat, ha ehhez hatékony eszközökkel rendelkeznek. A dugódíj igen hatékony eszköz lehet. Ezért fontos, hogy a helyi és regionális önkormányzatok maguk dönthessenek e díj bevezetéséről és a befolyó összegek felhasználásáról. Számos tagállamban azonban, ahol az ilyen kérdésekről nemzeti szinten döntenek, erre nincs lehetőségük. Hasznos volna, ha az EU bátorítaná bevált gyakorlatok modelljeinek kifejlesztését, és a már kialakult rendszerek tanulságainak a levonását. Az RB véleménye szerint az Európai Bizottság a közvélemény tájékoztatásával és tudatosításával nagymértékben elősegítheti, hogy a helyi és regionális önkormányzatok könnyebben bevezethessék a dugódíjat.

A 25. kérdés, azaz annak vonatkozásában, hogy hosszabb távon milyen hozzáadott értéket teremthet a tiszta és energiahatékony városi közlekedés finanszírozásához nyújtott, célzott európai támogatás:

50. A célzott támogatás eredménye lehet a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére irányuló célkitűzések jobb teljesítése, az új technológiai alkalmazások gyorsabb elterjedése, továbbá a legjobb gyakorlatok szélesebb körű átvétele. Ez pedig mérsékelhetné a forgalmi dugók gazdasági költségét is az EU számára, és elősegíthetné annak vezető szerepét a fenntartható fejlesztési technológiák és módszerek világpiacán, valamint a gazdasági növekedés és a fenntartható városi közlekedés összeegyeztetése terén.

51. További hozzáadott értéket teremthetne az EU azáltal, hogy a mobilitási megállapodásokat arra használja fel, hogy elősegítse az érdekelt erős szövetségeinek kialakítását, amelyek viselni tudják a nagyméretű, fenntartható közlekedési infrastruktúra megteremtéséhez szükséges kereskedelmi kölcsönök számottevő szintjével járó kockázatokat. E cél eléréséhez szoros együttműködésre lesz szükség az Európai Beruházási Bankkal.

Kelt Brüsszelben, 2008. április 9-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye „A jövőbeni közös európai menekültügyi rendszer”

(2008/C 172/05)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok lesznek az elsők a Közös Európai Menekültügyi Rendszerrel kapcsolatos európai jogszabályok végrehajtásában, és hogy a helyi és regionális önkormányzatok munkáját megkönnyítené egy olyan közös menedékjogi eljárás, amely minden egyes tagállam szolidáris és felelősségteljes részvételét előfeltételezi;
- javasolja, hogy szükség esetén nemzeti szinten álljon rendelkezésre egy központi, regionális és helyi intézmények közötti egyeztető mechanizmus, megvalósítandó ezáltal az integrált és többszintű kormányzást;
- javasolja egy olyan európai rendelet elfogadását, mely a tagállamok között szabályozza a megadott védelem kölcsönös elismerését; a jogállás átszállására vonatkozó eljárásokat és az egységes jogállást a menekültek és a kiegészítő védelmet élvezők számára;
- úgy ítéli meg, hogy a 2003/109/EK irányelv rendelkezéseinek kiterjesztése azokra a személyekre, akik valamiféle nemzetközi védelmet élveznek, alapvetően fontos intézkedés az esetleges megkülönböztetések megakadályozására, valamint integráns eszköze a közösségi menekültügyi harmonizációs folyamatnak;
- közös irányvonalak kidolgozását ajánlja – a helyi önkormányzatok széles körű bevonásával – az olyan intézkedések megvalósításához, amelyek megkönnyítik a menedékjogot kérők és a menekültek hozzáférését a szociális és egészségügyi szolgáltatásokhoz, valamint a lakhatáshoz, miközben részvételi programok kidolgozását irányozzák elő a helyi közösségek számára, továbbá konkrét és pontos jogszabályok kidolgozását javasolja az iskolai végzettségek, a szakmai átképzés és a szakképesítések elismerése tekintetében, illetve gazdasági források előirányzását a menekültek munkavállalói és/vagy vezetői potenciáljának ösztönzése érdekében;
- a sikeres beilleszkedés érdekében szükségesnek tartja, hogy a menekültek úgy érezhessék, részt vesznek a negyedek, városok, országok, az Európai Unió, azaz lakóhelyük életében. A helyi politikai életben való részvétel, kezdve a szavazati joggal és a választhatósági joggal a helyi választásokon, nemcsak szimbolikus, hanem nagyon komoly gyakorlati jelentőséggel is bír;
- javasolja, hogy finanszírozási kereteket és pályázati felhívásokat vegyenek tervbe a nemzeti és helyi szereplők hatásköreinek megerősítése érdekében, különös tekintettel a pszichoszociális területre, a legalizálásra és a sérülékeny helyzetek kezelésére.

Előadó: Savino Antonio SANTARELLA (IT/UEN-EA), Candela polgármestere

Referenciaszövegek

A Bizottság közleménye: Zöld könyv a jövőbeni Közös Európai Menekültügyi Rendszerről

COM(2007) 301 végleges

Javaslat tanácsi irányelvre a 2003/109/EK irányelv hatályának a nemzetközi védelmet élvező személyekre történő kiterjesztése tekintetében a fenti irányelv módosításáról

COM(2007) 298 végleges

Politikai ajánlások

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

A helyi és regionális önkormányzatok szerepe

1. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok lesznek az elsők a Közös Európai Menekültügyi Rendszerrel kapcsolatos európai jogszabályok végrehajtásában. Területeikre naponta érkeznek migránsok vegyes összetételű tömegei, köztük menedékjogot kérők, és az önkormányzatoknak gyakran orvosi és pszichológiai segítséget kell nyújtaniuk a fizikai és lelki erőszakot – köztük kínzást is – elszenvedőknek. Ezeknek a szolgáltatásoknak, melyeket a helyi és regionális önkormányzatok és hivatalaik nem mindig nyújtanak rendszeresen, rendkívüli támogatásban kell részesülniük a megfelelő hatáskörök és struktúrák működtetése érdekében;

2. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok munkáját megkönnyítené egy olyan közös menedékjogi eljárás, amely minden egyes tagállam szolidáris és felelősségteljes részvételét előfeltételezi. Manapság bizonyos országokban a helyi és regionális önkormányzatokra aránytalanul nagy felelősség hárul, többek között a közösségi menekültügyi rendszer hiánya miatt;

3. felhívja a figyelmet arra a tényre, hogy befogadással és integrációval kapcsolatos projektek, illetve stabil munkahely híján még a menedékjogosultként elismert személyek is beleeshetnek a kizsákmányolás és a bűnözés csapdjába, aminek hátrányos következményei lehetnek a biztonságot és a társadalmi kohéziót illetően. Ha fennáll a fizetett munka lehetősége a menedékjogi eljárás alatt, csökkenhet az esély és a hajlandóság arra, hogy a menedékkérő a kizsákmányolás és a bűnözés csapdjába essen;

4. javasolja, hogy minden tagállamban hozzák létre a helyi önkormányzatok hálózatát, amely biztosítja a társadalmi kohézióra irányuló intézkedéseket a menekültek tudatos integrálása érdekében, az ugyanezen önkormányzatok által támogatott helyi projektek megvalósításának köszönhetően. Ez a fajta szolgáltatási hálózat azokban az országokban, ahol már kipróbálásra került, a területi szakbizottságok munkája révén csökkentette a menedékjog iránti kérelmek elbírálásának határidejét, és javította a kérelmezők életkörülményeit, előmozdítva integrációjukat a helyi befogadó közösségekbe. Mindez számos előnnyel jár a biztonság és az életminőség tekintetében;

5. ezért javasolja, hogy a különböző európai, nemzeti, regionális és helyi források egészítsék ki egymást, és megfelelő módon lássák el ezeket a szolgáltatási hálózatokat minden tagállamban annak érdekében, hogy választ lehessen adni a menedékjogot kérők és a menekültek integrációjának problémájára;

6. javasolja, hogy szükség esetén nemzeti szinten álljon rendelkezésre egy központi, regionális és helyi intézmények közötti egyeztető mechanizmus, megvalósítandó ezáltal az integrált és többszintű kormányzást;

7. javasolja, hogy önkéntes legyen a hálózatrendszerben való részvétel, és jöjjenek létre partnerségek a különböző intézményi, állami és magánszereplők közötti döntések és felelősségi körök megosztására helyi szinten, lehetővé téve a befogadással és az integrációval kapcsolatos intézkedések tervezését a területükön meglévő potenciál fejlesztése mellett. Ezek a partnerségek hozzájárulhatnak az ismeretek növeléséhez, ennek következtében azon szereplők tudatos részvételéhez vezethetnek, akiktől addig távol állt a menekültügy, vagy pedig vonakodtak a felelősségvállalástól e téren;

8. megerősíti, hogy ez a megközelítés lehetővé teszi az intézmények, vállalatok, szakszervezetek, szolgáltatóipari egyesületek, szakiskolák, egyetemek és természetesen a helyi és regionális önkormányzatok számára, hogy megtalálják helyüket ebben a rendszerben, ezáltal ismertté téve a migráció jelenségét az egész társadalom számára, és lehetővé téve, hogy minden szereplő betöltse saját szerepét, ami nyilvánvalóan hozzá fog járulni az esetleges feszültségek enyhítéséhez vagy megszüntetéséhez;

Jogalkotási eszközök

A menedékjog iránti kérelmek feldolgozása

9. úgy véli, hogy a nemzetközi védelem elismerését célzó eljárás alkalmazása során az Európai Unió két különböző elvárással szembesül, amelyek nem állíthatóak szembe egymással:

- a menedékkérők hatékony védelme;
- a külső határok ellenőrzése;

10. javasolja, hogy az eljárásokat az azonosítás, az EU területére történő belépés és a menekültügyi eljáráshoz való hozzáférés terén EU-szinten harmonizálják;

11. kéri, hogy az alapvető emberi jogok és az emberi méltóság tiszteletben tartásával egyidejűleg kísérletezzenek ki pontos intézkedésekre épülő közös eljárásokat a migránsok azonosítására, amely eljárások meghatározott határidőn belül alkalmazhatóak;

12. lényegesnek tartja a nemzetközi védelem iránti kérelmek értékelési eljárásával kapcsolatos azon közös eszközök azonosítását, amelyek révén a különböző tagállamokban megvalósulhat a harmonizált értékelés, lehetővé téve a közösségi irányelvek rendelkezéseinek végrehajtását (különös tekintettel a 2005/85/EK irányelvre);

13. javasolja továbbá rendszeres képzési, továbbképzési és ellenőrzési lehetőségek megszervezését, valamint a nemzetközi védelem iránti kérelmek értékelésével megbízott hatóságok közötti találkozók, tapasztalat- és véleménycserék lebonyolítását;

14. javasolja egy európai szintű képzési és továbbképzési program kidolgozását a határvédelmi egységek és a határőrség számára;

15. ajánlja, hogy a (légi, tengeri és szárazföldi) határátkelőhelyeken, valamint a belépési övezetekben támogassák a nemzetközi védelmet kérelmező külföldi állampolgárok számára nyújtott segítségnyújtási és tanácsadási szolgáltatásokat;

A menedékkérők befogadásának feltételei

16. úgy ítéli meg, hogy a menedékkérők fogva tartásával kapcsolatban ajánlatos megerősíteni, hogy nem tarthatók fogva csupán kérelmük értékelése végett: a személyek szabad mozgásának korlátozása adott esetben az azonosítási eljárásokhoz szükséges időtartamra szólhat. Ezek az eljárások egy későbbi harmonizáció tárgyát kell, hogy képezzék;

17. kéri, hogy az Európai Unió dolgozzon ki egy chartát, amely meghatározza az azon nemzetközi védelmet kérelmezőkre vonatkozó feltételeket, akik esetében alkalmazzák a szabad mozgás korlátozását;

18. megítélése szerint az Európai Unión belüli másodlagos mozgások alapvetően a tagállamok eltérő gazdasági helyzetére és a menedéket kérőkkel szemben jellemzően tanúsított eltérő hozzáállásra vezethetők vissza;

19. úgy véli ezért, hogy az elmúlt évek során a tagállamokban összegyűlt tapasztalatokat, mindenekelőtt a munkaerőpiaci, a lakhatási és a társadalmi beilleszkedés vonatkozásában, egy tanulmányban szükséges összefoglalni;

20. szándéka, hogy az alábbi véleményhez olyan mellékletet csatoljon, amely összegzi az előbbieken felsorolt területeken az európai helyi és regionális önkormányzatokkal együttműködésben alkalmazott bevált gyakorlatokat;

21. ajánlja a helyi és regionális önkormányzatok által nyújtott szolgáltatások esetén az „anyagi támogatás” kifejezést az „integrált befogadás” kifejezéssel felváltani (amely magába foglalja a személyre szóló segítségnyújtási és tanácsadási szolgáltatásokat, valamint a társadalmi-gazdasági beilleszkedési folyamatok kezdeményezését);

Védelemnyújtás

22. emlékeztet arra, hogy a nemzetközi védelem fogalma még mindig szorosan kapcsolódik a „menekült” fogalomnak a genfi egyezmény 1. cikke szerinti meghatározásához, annak ellenére, hogy 1951-től napjainkig a nemzetközi környezet alapjaiban véve megváltozott, és evvel együtt azon személyek jellemzői is, akik védelemért folyamodnak és akik – egyre nagyobb számban – nem a személyes üldöztetés, hanem az általánossá vált erőszak és a fegyveres konfliktusok elől menekülnek, de a környezeti feltételek és az életkörülmények is egyre nagyobb szerepet játszanak;

23. megállapítja, hogy az előbbieik értelmében határozottan támogatandók a 2004/83/EK irányelv azon rendelkezései, amelyek meghatározzák és harmonizálják a kiegészítő védelmet az olyan személyek esetében, akik a genfi egyezmény értelmében nem felelnek meg a menekültstátusz feltételeinek. Ezt a védelmet a menekültstátusz kiegészítésének kell tekinteni és nem alárendelt, alsóbbrendű vagy másodrangú védelemnek;

24. nagyra értékeli az Európai Bizottság által a kiegészítő védelem megítélési feltételeinek meghatározása érdekében kifejlesztett, a genfi egyezmény rendelkezéseit kiegészítő és bővítő erőfeszítéseket;

25. hangsúlyozza, hogy a közösségi rendelkezések ilyen értelmezése a nemzetközi védelem két formájának elkülönítését teszi lehetővé (menekült, illetve kiegészítő védelmet élvező), bővítve így a védelemre jogosult személyek körét;

26. ragaszkodik ahhoz, hogy az egy tagállam által megítélt kétféle nemzetközi védelmi formát valamennyi tagállam kölcsönösen elismerje;

27. javasolja, hogy fontolják meg a kötelezettségek tagállamok közötti átruházásának lehetőségét, annak érdekében, hogy ha a nemzetközi védelmet élvező személy más tagállamba teszi át tartózkodási helyét, biztosítsák számára a szabad – adott esetben közvetlen módon ellenőrzött és felügyelt – mozgás jogát az Európai Unió területén;

28. szükségesnek tartja, hogy az Európai Unió rendelkezzen olyan (normatív és operatív) eszközökkel, amelyek lehetővé teszik a beavatkozást abban az esetben, ha már nem lehetséges a személy közösségi területről történő eltávolítása;

Több területet érintő kérdések

A sebezhetőség helyzetére adott megfelelő válasz

29. úgy véli, hogy a sebezhetőséget az adott egyén vagy az általa átéltek jellemzői alapján kell meghatározni; kivételt képeznek a bizonyos típusokba sorolható, önmagukban speciális befogadási és védelmi intézkedéseket igénylő személyek (kísérő nélküli kiskorúak, együtt utazó vagy később kiutazó, illetve menekülő nők, testi vagy szellemi fogyatékkal élők); valamint megfelelően tekintettel kell lenni a fent említett személyek különleges helyzetére az eljárás és a döntési gyakorlat során (például a magán- és a családi élet jogának tiszteletben tartása vagy a családgyejesítés révén);

30. felhívja a figyelmet arra a tényre, hogy a segítségnyújtási és a rehabilitációs intézkedések – mindenekelőtt a kínzások áldozatait illetően – alkalmatlanok lehetnek, ha:

- nem kísérik őket a befogadás, a védelem és a társadalmi-gazdasági beilleszkedés biztosítására szolgáló specifikus intézkedések;
- végrehajtásukban kizárólag olyan, külön e célra létrehozott szervezetek vesznek részt, amelyek sem a nemzeti és helyi szociális szolgálatokkal, sem más, a menedékkérők és menekültek számára kidolgozott programokkal vagy szolgálatokkal nem állnak kapcsolatban;

31. ajánlja ezért, hogy a közös menekültügyi rendszer kidolgozásának folyamata tartalmazzon egy széleskörű, részletes vitát, amely az egyes sebezhetőségi esetek azonosítására szolgáló közös normák meghatározását szolgálná;

32. javasolja, hogy a menekültügyi rendszer különféle szereplőinek munkáját támogatni hivatott, az Európai Unió által kidolgozandó eszközök (iránymutatások, kézikönyv, képzési programok), egészüljenek ki specifikus irányvonalakkal és mutatókkal a sebezhetőség eseteinek könnyebb felismerése és ezáltal egyszerűbb kezelése érdekében;

33. alapvető fontosságúnak tartja, hogy növekedjen a helyi szociális szolgálatok hatásköre a sebezhető helyzetben lévő személyek elismerése és gondozásba vétele tekintetében. Ennek értelmében javasolja az Európai Unió közreműködését vagy a kapacitásbővítést célzó specifikus programok támogatására szánt források tervezésével, vagy képzési és továbbképzési programok ösztönzésével a tagállamokban;

Integráció

34. hangsúlyozza, hogy az integráció olyan folyamat, amelynek elsődleges célja az érintett menekültek valódi önállóságának elérése. Az integráció útja több párhuzamos (szakmai, lakhatási, társadalmi) integrációs szinten kanyarog, illetve különböző szakaszokra oszlik (a terület ismerete, szolgáltatásokhoz való hozzáférés, részvétel);

35. lényegesnek tartja, hogy a második generációs bevándorlóknak az integrációs politikák kapcsán Európa különböző részein megélt esetleges rossz tapasztalatai figyelembevételekor a menekültekre (meghatározott esetben) ne mint *idegenekre* vagy *vendégekre* tekintsenek, és a befogadó ország értékeinek, valamint hatályos jogrendszerének elismerése és tiszteletben tartása elvéből kiindulva ne kíséreljék meg őket elszakítani származási kultúrájuktól;

36. a sikeres beilleszkedés érdekében szükségesnek tartja, hogy a menekültek úgy érezhessék, részt vesznek a negyedek, városok, országok, az Európai Unió, azaz lakóhelyük életében. A helyi politikai életben való részvétel, kezdve a szavazati joggal és a választhatósági joggal legalább a helyi választásokon, nemcsak szimbolikus, hanem nagyon komoly gyakorlati jelentőséggel is bír;

37. úgy ítéli meg, hogy ez az összetartozás-érzés az iskolákon belül születik meg, és a menekült diákok és egyetemi hallgatók fogadására és integrálására hivatott programokat szervezeten tovább lehetne fejleszteni valamennyi tagállami iskola- és egyetemi rendszerben;

38. ajánlja:

- közös irányvonalak kidolgozását – a helyi önkormányzatok széles körű bevonásával – az olyan intézkedések megvalósításához, amelyek megkönnyítik a menedéjogot kérők és a menekültek hozzáférését a szociális és egészségügyi szolgáltatásokhoz, valamint a lakhatáshoz, miközben részvételi programok kidolgozását irányozzák elő a helyi közösségek számára,

- konkrét és pontos jogszabályok kidolgozását az iskolai végzettség, a szakmai átképzés és a szakképesítések elismerése tekintetében,

- gazdasági források előirányzását a menekültek munkavállalói és/vagy vezetői potenciáljának ösztönzése, illetve a területen már meglévő termelőtevékenységekkel való együttműködés előmozdítása érdekében;

Megvalósítás – kísérő intézkedések

39. javasolja a harmadik országok nemzetközi védelmet kérő állampolgárai azonosítására vonatkozó közös eljárások szabályozását;

40. strukturált képzési és folyamatos továbbképzési programok kidolgozását javasolja a határvédelem, a rendfenntartó erők, az NGO-k, a menedéjog iránti kérelmek feldolgozásáért felelős szervek, az egészségügyi és a helyi jóléti szolgáltatások, a helyi önkormányzatok és a nemzeti intézmények vezetői számára;

41. javasolja, hogy szervezzenek találkozókát és eszmecsereket, többek között egy „plenáris” európai menekültügyi konferenciát és regionális konferenciákat, továbbá vezessenek be csereprogramot a személyzet számára, amely egyfajta *Erasmus* program lenne a menekültügyi foglalkozók számára;

42. konkrét menekültügyi kérdésekben szorosabb koordinációt ösztönöz a tagállamok között;

43. javasolja egy olyan európai rendelet elfogadását, mely a tagállamok között szabályozza a megadott védelem kölcsönös elismerését; a jogállás átszállására vonatkozó eljárásokat és az egységes jogállást a menekültek és a kiegészítő védelmet élvezők számára;

44. lényegesnek tartja, hogy a közös menekültügyi rendszer megvalósítása érdekében kiszélesítsék és továbbfejlesszék azokat az eszközöket, amelyek lehetővé teszik a konzultációt a különböző szereplőkkel és kulcsfontosságú partnerekkel a nemzeti intézményektől a helyi közigazgatásig, a rendfenntartó erőktől az NGO-ig;

45. javasolja, hogy finanszírozási kereteket és pályázati felhívásokat vegyenek tervbe a nemzeti és helyi szereplők hatásköreinek megerősítése érdekében, különös tekintettel a pszichoszociális területre, a legalizálásra és a sérülékeny helyzetek kezelésére;

Szolidaritás és a terhek megosztása

Pénzügyi szolidaritás

46. meglepéssel fogadja az Európai Bizottság által közzétett, a 2007–2013 közötti időszakra vonatkozó *Szolidaritás és a migrációs áramlások igazgatása* többéves keretprogramot, amely négy pillért tartalmaz a hozzá tartozó forrásokkal, és részleteiben közelíti meg a migrációs jelenség által felvetett különböző problémákat. Különösképpen üdvözlí az Európai Menekültügyi Alap 2008–2013-as időszakra szóló új változatát, valamint a menekültek segítő Európai Visszatérési Alapot, amelyek valóban megfelelnek a helyi önkormányzatok menedéjogot kérőkkel és menekültekkel kapcsolatos igényeinek;

47. úgy ítéli meg, hogy az eljárási, befogadási, integrációs és a helyi közösségekben való részvételre vonatkozó szabályok harmonizációja az első visszatartó erő a nemzetközi védelmet kérelmező vagy abban részesülő személyek másodlagos helyváltoztatásaival szemben az Európai Unió területén belül;

48. hangsúlyozza, hogy a harmonizáció megvalósítása előtt álló fő nehézség egy hatékony európai menekültügyi rendszer megvalósítása, mely a felelősség és a hatáskörök teljes körű megosztása elérésének alapvető eszköze az Európai Unió minden tagállama között;

49. emlékeztet arra, hogy jóllehet ennek a célkitűzésnek az elérése határozottan költséges a gazdasági és humán erőforrások, valamint az idő tekintetében, mégis szükséges, ha egy olyan intézkedési modellt szeretnénk létrehozni, amely lehetővé teszi azoknak a problémáknak a megoldását, amelyek a vegyes migrációs áramlatok kezelése kapcsán felmerülnek az egész Európai Unióban;

50. hangsúlyozza, hogy a fent említett intézkedések megvalósításához és hatékonyságuk biztosításához az egyes tagállamokban alapvetően fontos, hogy az európai menekültpolitikának szánt források egy részét közösségi szinten, más részeit tagállami szinten kezeljék;

51. ezért javasolja, hogy azok az államok, amelyekben a menedékjog iránti kérelmek száma növekedést mutat, vagy állandó marad, valamint a határ menti államok a megvalósítandó intézkedésekkel arányos finanszírozásban részesülhessenek. A Közös Menekültügyi Rendszer megvalósítása jelentős gazdasági forrásokat igényel, és főként az első öt évben el kell térni attól a szabálytól, amely előírja, hogy az európai finanszírozás kiegészítője legyen a nemzeti finanszírozásnak;

52. ebben az összefüggésben kéri az európai pénzügyi erőforrások egészséges és részletes tervezését azon finanszírozási keretek alapján, amelyek hozzáférhetőek az operatív fellépés érdekében, főként a képzés, a munkatársak közötti csereprogramok és a helyi partnereknek az európai konzultációban való részvétele tekintetében;

53. hasonlóképpen javasolja, hogy megfelelő forrásokat irányozzanak elő az újonnan belépett országok és a migráció kezelését újonnan megtapasztaló tagállamok segítésére, az esetleges nemzeti szintű strukturális hiányosságok pótf finanszírozása, illetve kiegészítő finanszírozása mellett. Egy ilyen típusú összefüggésben felesleges lenne visszatelepülési programokat tervezni az Európai Unión belül;

A 2003/109/EK irányelv hatályának kiterjesztése a nemzetközi védelemben részesülőkre

54. lelkesen üdvözlöi a 2003/109/EK irányelvet módosító tanácsi irányelvre vonatkozó javaslatot, mely az irányelv hatályát kiterjeszti azokra a személyekre is, akik nemzetközi védelemben részesülnek (menekültek vagy kiegészítő védelmet élvezők);

55. úgy ítéli meg, hogy a 2003/109/EK irányelv rendelkezéseinek kiterjesztése azokra a személyekre, akik valamiféle nemzetközi védelmet élveznek, alapvetően fontos intézkedés az

esetleges megkülönböztetések megakadályozására, valamint integráns eszköze a közösségi menekültügyi harmonizációs folyamatnak;

56. alapvetően fontosnak tartja, hogy a nemzetközi védelemben részesülő személy megkaphassa a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállást ugyanabban a tagállamban, amelyik elismerte a védelmet, továbbá joga legyen egy második tagállamban tartózkodni;

57. hangsúlyozza, hogy a nemzetközi védelem egyik formájának odaítélését a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás esetleges megvonása következményeinek értékelése elválaszthatatlan elemének kell tekinteni;

58. következőképpen kedvezően fogadja az irányelvjavaslat azon intézkedéseit, amelyek a visszatoloncolás tilalma elvének (mely tiltja a személy erőszakos hazaszállítását egy olyan országba, ahol élete vagy szabadsága veszélyben lenne) tiszteletben tartására helyezik a hangsúlyt, valamint biztosítják teljes körű végrehajtását a gyakorlatban, a közösségi és a nemzetközi jogszabályoknak megfelelően. A kiutasítással és a kitoloncolással kapcsolatos további korlátozások előírányását azonban elutasítja;

59. még mindig a visszatoloncolás tilalma elvének tiszteletben tartásával kapcsolatban fontosnak tartja, hogy egy második tagállam hatóságai tökéletesen tisztában legyenek azzal a ténnyel, hogy egy huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező személy, aki területén tartózkodási engedélyt kér, már megkapta a nemzetközi védelmet egy másik tagállamban. Ez a rendelkezés alapvetően fontos a folyamatosság biztosításához abban az esetben, ha a nemzetközi védelem iránti igény fennmarad;

60. valóban elengedhetetlennek tartja, hogy amikor a nemzetközi védelem jogállása elismerésében és visszavonásában illetékes nemzeti hatóságok nem ugyanazok, mint a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállás elismerésében és visszavonásában illetékes hatóságok, a „védelmi háttérrel” teljes mértékben figyelembe kelljen venni;

61. meglepéssel fogadja a teljes körű végrehajtást biztosító rendelkezéseket, nevezetesen a „huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező” jogállású nemzetközi védelmet élvezők esetében a tartózkodási jog második tagállamban történő gyakorlására előírt feltételeket;

62. végezetül javasolja, hogy közösségi szinten egységes szabályozást lehessen végre elfogadni a menekültek, valamint a kiegészítő védelmet élvezők második tagállamban (szakmai vagy családi okokból) történő tartózkodásának engedélyezése és főként az odaítélt nemzetközi védelemmel kapcsolatos felelősség egyik tagállamról a másikra történő átszállása tekintetében.

Kelt Brüsszelben, 2008. április 9-én.

a Régiók Bizottsága

elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye „Európai kikötői politika”

(2008/C 172/06)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- kiemeli, hogy a kikötők igen fontosak a gazdasági és társadalmi fejlődés, valamint Európa – és nem csak a part menti régiók – versenyképessége és jóléte szempontjából,
- megállapítja, hogy az európai kikötők igen sokfélék, és meggyőződése, hogy a különböző struktúrák serkentik a leghatékonyabb közlekedési utakért folytatott versenyt,
- hangsúlyozza, hogy a kikötőirányítás értelemszerűen regionális és helyi szinten zajlik, ezért örömmel veszi, hogy az Európai Bizottság nem szándékozik külső beavatkozással egységesíteni az EU területén lévő kikötők különféle igazgatási struktúráit,
- hangsúlyozza, hogy nemcsak egyes kikötők, hanem egész közlekedési láncok versenyeznek egymással,
- úgy véli, hogy az állami támogatásokról szóló, 2008-ra ígért iránymutatások alkalmas eszközt jelentenek az EK-Szerződés kikötőkre vonatkozó megállapításainak pontosítására annak érdekében, hogy a kikötői ágazatban zajló verseny továbbra is tisztességes és hatékony legyen,
- megállapítja, hogy Európában a tengeri közlekedésnek még nincs valódi belső piaca, és örömmel veszi a közigazgatási eljárások egyszerűsítését, az előrelépéseket a vámügy korszerűsítése terén, valamint az Európai Bizottság 2008-ra meghirdetett kezdeményezését egy korlátok nélküli tengeri szállítási térség kialakítására,
- sürgeti a „Clean Ship” (tisza hajó) és a „Clean Port” (tisza kikötő) projektek fejlesztésének és támogatásának folytatását, és szükségesnek tartja a hajók üvegházhatásúgáz-kibocsátásának csökkentése (pl. a parti áramhoz való csatlakozás révén) céljából tett erőfeszítések elsősorban nemzetközi szintű előmozdítását annak érdekében, hogy az európai kikötők ne szenvedjenek hátrányt a globális versenyben.

Előadó: Rolf HARLINGHAUSEN, a hamburgi tartományi parlament európai ügyekkel foglalkozó bizottságának tagja (DE/EPP)

Referenciaszöveg

A Bizottság közleménye: Közlemény az európai kikötői politikáról

COM(2007) 616 végleges

I. Politikai ajánlások

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Bevezetésként

1. köszöni az Európai Bizottságnak az európai kikötői politikáról szóló közleményt, amely a 2006 májusa és 2007 júniusa között lezajlott széles körű, az európai kikötői politika különböző szempontjait az összes érdekcsoport részvételével hat tematikus műhely keretében vizsgáló elméleti és konzultációs folyamat eredménye;

2. az európai bizottsági közleményt a következő két korábbi dokumentum továbbfejlesztésének tekinti: *Közlemény az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – A tengeri kikötői szolgáltatások minőségének javítása: Az európai közlekedés egyik központi szempontja; Javaslat – az Európai Parlament és a Tanács irányelve a kikötői szolgáltatásokhoz való piaci hozzáférésről* (COM(2001) 35 final), amelynek tárgyában a Régiók Bizottsága 2001. szeptember 20-án fogadta el véleményét (CdR 161/2001 fin), valamint *Javaslat – az Európai Parlament és a Tanács irányelve a kikötői szolgáltatásokhoz való piaci hozzáférésről* (COM(2004) 654 final), amelynek tárgyában a Régiók Bizottsága 2005. április 13-án fogadta el véleményét (CdR 485/2004 fin);

3. úgy látja, hogy a közlemény szorosan összefügg több más fontos témával, különösen az európai tengerpolitikával és az európai közlekedéspolitikával, és utal 2005. október 12-i saját kezdeményezésű véleményére a következő tárgyban: *Az EU tengerrel kapcsolatos politikái – a fenntartható fejlődés kérdése a helyi és regionális önkormányzatok számára* (CdR 84/2005 fin), 2007. február 13-i véleményére a következő tárgyban: *Az Európai Unió jövőbeni tengerpolitikája felé* (CdR 258/2006 fin), valamint 2007. február 14-i véleményére a következő tárgyban: *az Európai Bizottság 2001. évi közlekedéspolitikai fehér könyvének felülvizsgálata* (CdR 119/2006 fin);

4. kiemeli, hogy a jövőbeni európai kikötői politika kialakítása és megvalósítása a szubszidiaritás és arányosság elvein kell, hogy alapuljon;

A közleményről általában

5. kiemeli, hogy a kikötők igen fontosak a gazdasági és társadalmi fejlődés, valamint Európa – és nem csak a part menti régiók – versenyképessége és jóléte szempontjából. A kikötők, a tengeri közlekedés és az ehhez kapcsolódó logisztika Európában a leggyorsabban fejlődő ágazatokhoz tartozik. Az Európai Unió (EU) harmadik országokkal folytatott kereskedelmének 90 %-át a kikötőkön keresztül bonyolítják. Az Unión belüli közlekedés 40 %-áért a kikötőkön át zajló hajózás felelős. További fontos

adat, hogy az Unión belül évente több mint 200 millió utas utazik hajón;

6. meggyőződése, hogy az európai kikötői politikának ezeket a szempontokat éppúgy tekintetbe kell vennie, mint az egyre szélesebb körű globalizációt és a kibővített Unió új környezetét. A fenntartható és kiegyensúlyozott növekedés, valamint az európai régiók sikere szempontjából az éghajlat- és környezetvédelem, valamint a polgárok egészsége is igen fontos;

7. megállapítja, hogy az európai kikötők igen sokfélék, és meggyőződése, hogy a különböző struktúrák serkentik a leghatékonyabb közlekedési utakért folytatott versenyt;

8. ezért kedvezően értékeli, hogy miután a kikötői szolgáltatások piacához való hozzáférésről szóló – a Régiók Bizottsága által is bírált – két irányelvjavaslat az Európai Parlamentben megbukott, a szóban forgó közlemény és az ebben bejelentett további intézkedések túlnyomórészt nem kötelező érvényű jogi eszközökről (*soft law*), tehát nem új jogalkotási javaslatokról szólnak, ami megkönnyíti a különböző struktúrák jobb figyelembevételét;

9. örömmel veszi, hogy az Európai Bizottság élt az alkalmalással, és a közleményt a két irányelvjavaslat tematikailag lényegében a kikötői szolgáltatásokhoz való hozzáférésre korlátozott megközelítésén túlmutató, átfogó, számos témát felölelő összefüggésbe helyezte;

10. örömmel veszi a közösségi jogszabályok egyértelművé tételét célzó intézkedésjavaslatokat. Az intézkedések ugyanakkor a hatékony verseny és a piachoz való szabad hozzáférés további javítását kell, hogy szolgálják. A Régiók Bizottsága ebben az összefüggésben megállapítja, hogy az Unióban több helyen már most erős és hatékony az európai kikötők közötti, illetve a kikötőkön belüli verseny;

11. hangsúlyozza, hogy nemcsak egyes kikötők, hanem egész közlekedési láncok versenyeznek egymással, és ezt a láncszemek egyikének tekinthető kikötőkre vonatkozó összes szabályozásnál figyelembe kell venni, mivel az ilyen szabályozások a teljes hátszágai logisztikai láncra kihatnak;

12. úgy véli, hogy azoknak a közösségi intézkedéseknek, amelyek hatással lehetnek a forgalomra (például a transzeurópai közlekedési hálózattal foglalkozó politika, vagy a kikötői ágazat fejlesztési környezetére vonatkozó közösségi jogszabályok végrehajtásával kapcsolatos iránymutatások), a kikötői stabil beruházási és kedvező szociális környezet megőrzésének igényén, a kikötők fenntartható fejlesztésén, a Szerződés rendelkezéseinek egységes alkalmazásán, valamint a nemzeti, regionális és helyi önkormányzatokkal való egyeztetésen kell alapulniuk;

A kikötői teljesítményről és a szárazföldi kapcsolatokról

13. lényegében egyetért az Európai Bizottságnak a kikötői teljesítmény fokozásával kapcsolatos elemzésével, és az infrastruktúra bővítése ellenében a hatékonyságnövekedés jelentőségének fokozása mellett száll síkra; olyan stratégiák kidolgozását kéri azonban az intermodalitás és a multimodalitás elősegítése érdekében, amelyek figyelembe veszik a különböző regionális sajátosságokat, és hangsúlyozza, hogy az európai forgalom ésszerűbb elosztását egy globális politikai kereten belül a piac eszközeivel kell elérni;

14. mindazonáltal rámutat arra, hogy a kikötőhöz, vagyis a nyílt tenger és a hátszág kapcsolódási területéhez kell tartoznia a kikötők megközelítésének (azaz a jégtörő hajók és kotróhajók alkalmazásának) is;

A környezetkímélő kapacitásbővítésről

15. tudatában van annak, hogy a kikötőket a környezetvédelmi szempontoknak, valamint a kikötővárosokban lakók érdekeinek és igényeinek figyelembevételével kell fejleszteni;

16. ezért támogatja az Európai Bizottság arra irányuló szándékát, hogy iránymutatásokat bocsásson ki a környezetvédelmi jogszabályok kikötői fejlesztésekre történő alkalmazása és értelmezése tekintetében. Ennek során elengedhetetlen, hogy egy konzultációs eljárás keretében újra széles körben kikérje a kikötői ágazat és a kikötői fejlesztésben döntő jelentőségű regionális és helyi hatóságok véleményét. A kikötői fejlesztésre és környezetvédelemre irányuló intézkedéseket összhangba és egyensúlyba kell hozni egymással;

17. örömmel veszi a tervezett hulladék- és üledékkezelési intézkedéseket, és támogatja az Európai Bizottság azon szándékát, hogy biztosítsa a megfelelő EU-jogszabályok valamennyi tagállamban való alkalmazását;

18. támogatja az Európai Bizottság arra irányuló szándékát, hogy a kikötőkben csökkentse a kibocsátást, ezzel összefüggésben hangsúlyozza azonban a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) fontos szerepét, és az EU globális versenyképességét gyengítő különálló európai akciók helyett nemzetközi egyezmények mellett száll síkra; úgy véli azonban, hogy az EU-nak önállóan kell cselekednie, amennyiben az IMO ésszerű időn belül nem talál konkrét megoldásokat;

A modernizációról

19. megállapítja, hogy Európában a tengeri közlekedésnek még nincs valódi belső piaca, és örömmel veszi a közigazgatási eljárások egyszerűsítését, az előrelépéseket a vámügy korszerűsítése terén, valamint az Európai Bizottság 2008-ra meghirdetett kezdeményezését egy korlátok nélküli tengeri szállítási térség kialakítására;

20. felhívja azonban a figyelmet a korlátok nélküli tengeri közlekedés megvalósításának gyakorlati problémáira, és esetleges új intézkedések meghozatala előtt a *status quo* alapos elemzését ajánlja;

Az egyenlő versenyfeltételekről – a befektetők, üzemeltetők és felhasználók számára biztosítandó egyértelmű viszonyokról

21. hangsúlyozza, hogy a kikötőirányítás értelemszerűen regionális és helyi szinten zajlik, ezért örömmel veszi, hogy az

Európai Bizottság nem szándékozik külső beavatkozással egységesíteni az EU területén lévő kikötők különféle igazgatási struktúráit;

22. úgy véli, hogy az állami támogatásokról szóló, 2008-ra ígért iránymutatások alkalmas eszközt jelentenek az EK-Szerződés kikötőkre vonatkozó megállapításainak pontosítására annak érdekében, hogy a kikötői ágazatban zajló verseny továbbra is tisztességes és hatékony legyen;

23. ebben a vonatkozásban a 2006/111/EK irányelv átláthatósági rendelkezéseinek valamennyi kereskedelmi kikötőre történő, azok méretétől és éves bevételétől független kiterjesztését is üdvözlö;

24. tudomásul veszi az Európai Bizottság arra vonatkozó kijelentéseit, hogy a koncessziók odaítélésekor az Európai Bíróság vonatkozó joggyakorlata tekintendő hatályos jognak, és hogy a közbeszerzési jog hatályán kívül eső koncessziók odaítélésekor átlátható kiválasztási eljárást kell folytatni. A Régiók Bizottsága úgy véli, hogy ennek vonatkozásában még tisztázni kell a kikötői hatóságok szerepét, valamint a regionális érdekek és a kikötők fejlődése megfelelő támogatásával kapcsolatos lehetőségeiket;

25. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a javasolt intézkedések rugalmatlan alkalmazása a már meglévő szolgáltatók körében jogbizonytalansághoz vagy a beruházási ösztönzők csökkenéséhez vezet majd, ami gyengítheti Európa versenyképességét;

26. abból indul ki, hogy a kikötőknek továbbra is lehetőségük van arra, hogy a hatékony kikötőfejlesztés keretében kiválasztási eljárás nélkül is elvégezhessek a szükséges korszerűsítési, bővítési és módosítási intézkedéseket;

27. úgy véli, hogy még nincsenek megfelelően tisztázva a vállalatátvétel esetén érvényes munkavállalói jogok – különösen akkor, ha nem alkalmazható az említett 2001/23/EG irányelv;

28. tudomásul veszi, hogy a technikai-tengerészeti szolgáltatások (például a révkalauzolás, a vontatás és a kikötés) általános gazdasági érdekű szolgáltatásnak tekintendők, ezért az Európai Közösséget létrehozó szerződés 86., 87. és 88. cikkében lefektetett szabályok vonatkoznak rájuk; ezen cikkek és a szubszidiaritás elve szerint a tagállamok feladata az általános gazdasági érdekű szolgáltatásoknak a 2005. november 28-i határozat feltételeivel összhangban történő kialakítása. Ha a tagállam úgy dönt, hogy egy magánvállalat felelős az általános gazdasági érdekű szolgáltatás nyújtásáért, közszolgáltatási kompenzációban részesülhet, amennyiben a közszolgáltatás nyújtásából származó bevétele nem fedezi az azzal kapcsolatos költségeit. Az ellentételezés nem haladhatja meg a tényleges költségeket, ésszerű nyereség figyelembevételével. Ennek kapcsán figyelmeztet, hogy a kikötői területeken a hajózársbiztonság garantálásához szükséges technikai-tengerészeti szolgáltatások költségei a közlekedés összköltségének igen kis részét teszik ki, és elutasítja azt az elképzelést, miszerint elő kellene segíteni az ilyen szolgáltatások költségeinek csökkentését a tengeri közlekedés ezen formájának vonzóbbá tétele érdekében;

29. úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok hatáskörébe tartozó révkalauzolás és a kapcsolódó biztonsági kérdések még nincsenek megfelelően tisztázva;

30. egyetért az Európai Bizottsággal az úgynevezett „egyesülések” munkavállalók számára betöltött szerepének megítélését illetően, és hangsúlyozza ezek jelentőségét a kikötői munkavállalók toborzása és képzése szempontjából a hatályos EU-jogszabályok, különösen a letelepedés és a szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó szabályozások figyelembe vétele mellett;

31. üdvözli a „kikötői illetek” fogalmának definiálását, valamint az általános infrastruktúrára való korlátozásukat, és ennek kapcsán a kikötői illetek alkalmazásának differenciált tisztázását kéri a támogatásról szóló említett iránymutatásokban a versenyt akadályozó ellenkező irányú támogatások megakadályozása érdekében;

32. megállapítja, hogy a kikötői illetek terén már jelenleg is nagy az átláthatóság, ezért szükségtelennek tartja az ezzel kapcsolatos további szabályozást;

33. üdvözli az Európai Bizottság azon szándékát, hogy részletesebben foglalkozzon az európai kikötők harmadik országokkal való versenyével és támogassa az érintett kikötőket, mivel számos ilyen kikötő nemcsak földrajzi helyzete, hanem a harmadik országokkal való verseny élesedése miatt is hátrányos helyzetben van;

34. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a „US-Safe-Port-Act” (2006) és a „House Resolution No. 1” (2007) követelése, amely szerint az USA-ba tartó minden konténerszállító hajót 100 %-osan át kell vizsgálni („scanning”), az európai kikötők esetében aligha megvalósítható és magas költségeket okoz, ezért kéri az Európai Bizottságot, hogy folytasson tárgyalásokat az amerikai hatóságokkal a megvalósítható megoldásokról;

A kikötők és városok közötti strukturált párbeszéd kialakítására vonatkozóan

35. üdvözli az Európai Bizottság azon szándékát, hogy javítsa a kikötőkről kialakult képet és a városokba történő integrációjukat. A kikötőknek a gazdaság és a foglalkoztatás tényezőikön túlmenően is nagy jelentősége van. Gyakran meghatározzák a városképet és jelentős szerepük van a város vagy régió fejlődésében;

36. ezért innovatív megközelítést követel, amely a kikötővárosok kulturális, idegenforgalmi és szabadidős jellegű lehetőségeit célozza meg, és olyan kutatási, valamint területi együttműködési projektek kitűzését javasolja, amelyek révén felismerhetőbbé válnak a jövőbeli fejlődési tendenciák;

37. üdvözli az Európai Bizottság tervezett, a közvéleményt hatékonyan befolyásolni képes intézkedéseit, ebben az összefüggésben problémákat lát azonban a kikötői biztonságra és a terrorizmussal és a bűnözéssel szembeni védelemre irányuló biztonsági követelményekkel kapcsolatban;

38. még pontosításokat tart szükségesnek a tervezett többcélú belépési kártyákra és jelentőségükre vonatkozóan;

A kikötőkben folyó munkára vonatkozóan

39. úgy véli, hogy a minősített munkahelyek létrehozása és megtartása érdekében az európai kikötői politikának a foglalkoztatás szempontjait is figyelembe kell vennie;

40. üdvözli ezért az Európai Bizottságnak a szociális párbeszéd európai szintű ösztönzésére irányuló szándékát. Ennek a

szociális partnerekkel szorosan együttműködve kell történnie. A jó és biztonságos munkafeltételek, valamint a kikötői dolgozók képzésének és továbbképzésének állandó javítása – pl. szimulátorok szabványszerű használata révén – döntő tényezőt jelentenek a kikötők és az azoknak otthont adó régiók kedvező és fenntartható továbbfejlesztése szempontjából;

41. hangsúlyozza, hogy Európa csak akkor tudja megállni a helyét a globális versenyben, ha átlagon felüli mértékben innovatív és minőségi szempontból más régióknál jobb, valamint kiemeli a felsőoktatási képzés és a szakmai továbbképzés alapvető jelentőségét e cél elérése érdekében;

42. aggodalmának ad hangot amiatt, hogy a kikötőkben és a hajókon bekövetkező munkahelyi balesetek száma még mindig magas. Utal arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok lényeges szerepet játszanak a kikötői egészség- és munkavédelmi előírások felügyeletében és végrehajtásában.

II. Következtetések és követelések

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

43. sajnálja, hogy késlekedést szenved a transeurópai hálózatok infrastruktúrájának létrehozása, és emellett foglal állást, hogy az Európai Bizottságnak jobb tájékoztatást kell adnia a tervezett finanszírozási lehetőségekről a tagállamok, valamint a régiók és városok számára, ezáltal támogatva a kikötők szárazföldi és vízi megközelíthetőségére (azaz a kikötőknek egyfelől a szárazfölddel, másfelől a tengerhez vezető hajózható vizekkel való összekötésére) szolgáló infrastruktúrák kiépítése és a logisztikai elosztóhálózatok felépítése terén tett erőfeszítéseiket;

44. szükségesnek tartja, hogy a tengeri gyorsforgalmi utakra fordítandó pénzügyi támogatásokról szóló jövőbeli szabályozások esetében formálisan vegyék figyelembe a régiók részvételét, és ebben az összefüggésben általánosan egy egyszerűsített eljárás mellett érvel, amely jobban megfelel a vállalatok érdekeinek és így hozzájárul a környezetbarát tengeri forgalom nagyobb elterjedéséhez és elfogadottságához;

45. javasolja, hogy a területrendezés és az integrált partiövezet-kezelés eszközeit a jövőben fokozottan használják fel a kikötők vízi és szárazföldi megközelíthetőségének tervezése során;

46. a támogatásról szóló iránymutatásoknak a tagállamokkal, régiókkal és az érintettekkel való konzultáció utáni mielőbbi közzétételét követeli;

47. pénzügyi ösztönzők bevezetését kéri annak biztosítására, hogy a szigetek és a távolabbi part menti területek megfelelő kikötői infrastruktúrával és kielégítő tengeri közlekedéssel rendelkezzenek. Mindezzel támogatható fenntartható fejlődésük, és csökkenthető az azok tényezői, amelyek negatívan hatnak vállalkozói tevékenységükre, valamint arra, hogy azonos feltételek mellett juthassanak be a nagy európai piacokra;

48. hangsúlyozza a levegőszennyezés és az éghajlatváltozás elleni küzdelem szükségességét, amelybe a kikötőket és a tengeri forgalmat is be kell vonni, pl. a tiszta hajóüzemanyagra való gyors áttérés, valamint a hajók ballasztvizének kezeléséről szóló IMO-szabályozások mielőbbi végrehajtása révén;

49. sürgeti a „Clean Ship” (tisza hajó) és a „Clean Port” (tisza kikötő) projektek fejlesztésének és támogatásának folytatását, és szükségesnek tartja a hajók üvegházhatásúgáz-kibocsátásának csökkentése (pl. a parti áramhoz való csatlakozás révén) céljából tett erőfeszítések elsősorban nemzetközi szintű előmozdítását annak érdekében, hogy az európai kikötők ne szenvedjenek hátrányt a globális versenyben; kiegészítésképpen európai szintű intézkedéseket is ajánl, hogy a kikötők környékén haladéktalanul javuljon a lakosság életminősége;

50. szükségesnek tartja a közvélemény eddignél jobb tájékoztatását arról, milyen nagy jelentőségűek a kikötők és a tengerek a gazdaság növekedése és a munkahelyteremtés szempontjából Európában. Ezt a feladatot messzemenően a tagállamokra, régiókra és kikötőkre kell bízni;

51. nagy érdeklődéssel várja az Európai Bizottság 2008-ra tervezett, az EU integrált tengerészeti politikájának kidolgozásáról szóló intézkedéseit, és azt, hogy milyen szerepet kapnak bennük a kikötők;

52. elismeri, hogy a szubszidiaritás és az arányosság elvének figyelembevétele mellett számos intézkedés szükséges EU-szinten a kikötői politika minden aspektusának lefedéséhez. A Régiók Bizottsága attól tart azonban, hogy az adott ütemterv keretében nem lehet minden intézkedést megvalósítani, és ennélfogva hiányolja az egyes intézkedések prioritásának egyértelmű hangsúlyozását;

53. javasolja, hogy az Európai Bizottság által tervezett intézkedések elfogadásakor az uniós irányelvek és rendelkezések alkalmazása tekintetében vegyék figyelembe az olyan helyi,

illetve regionális jelentőségű kikötőket, amelyek nem kifejezetten kereskedelmi jellegűek, és alapvető szerepet töltenek be a helyi lakosság szempontjából, ám igen korlátozott gazdasági és humánerőforrásokkal rendelkeznek. Javasolja továbbá, hogy vizsgálják felül az új közösségi szabályozási eszközöknek a szóban forgó kikötők kapacitására és gazdasági volumenére gyakorolt hatását annak érdekében, hogy ne kerüljön veszélybe e kikötők fennmaradása;

54. az intézkedések listájának oly módon történő átdolgozását követeli ezért, hogy a különböző intézkedésekkel elérni kívánt egyes célok fontossági sorrendjének megfelelően, valamint a szubszidiaritás elve szerinti várható illetékességi körök és az időbeliség alapján rangsorolják az intézkedéseket;

55. együttműködését és támogatását ajánlja fel az említett intézkedések rangsorolására és a jövőbeli kikötői politikára irányuló javaslatok kidolgozásához, és közli, hogy rendszeresen szeretne tájékoztatást kapni az e politikaterületen zajló fejleményekről;

56. olyan struktúra létrehozását ajánlja, amely lehetővé teszi a valamennyi érdekcsoporttal történő rendszeres konzultációt, amelynek révén az eredmények beépíthetők az európai kikötői politika további fejlődésébe, elkerülhetők a konfliktusok, és lehetővé válik a bevált gyakorlatokról szóló tapasztalatcsere, valamint ennek kapcsán utal a helyi és regionális testületek támogatásának és ösztönzésének lehetőségére, amely széles körű elfogadottságot biztosít;

57. kéri, hogy az Európai Bizottság 2009. december 31-ig időközi értékelést terjesszen elő az európai kikötői politikáról.

Kelt Brüsszelben, 2008. április 9-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye „Az Európai Unió integrált tengerpolitikája”

(2008/C 172/07)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- sajnálatosnak tartja, hogy néhány jelentős szempont – mint a tengerészeti oktatás és képzés, a parti területeket és a tengerfenék védelmét támogató európai alap létrehozása – nem kapott elegendő figyelmet,
- sajnálatosnak tartja, hogy a közleményben nem esik szó a tengerfenék hasznosításának és védelmének kérdéséről, és úgy véli, hogy a politikához tartoznak a csővezetékek és kábelek tengerfenékre való lefektetésével és áthelyezésével, valamint hasznosításával kapcsolatos általános stratégiai előírások is,
- megismétli „Az Európai Unió jövőbeni tengerpolitikája felé” című véleményében megfogalmazott kérését, mely szerint meg kellene vizsgálni azt a lehetőséget, hogy az Európai Unió finanszírozási eszközeinek felülvizsgálatával létrehozható-e egy egységes egyszerűsített rendszer, mely valamennyi vagy a legtöbb tengeri vonatkozású kérdést összefogja egy parti területeket és szigeteket támogató európai alap keretében,
- arra kéri az Európai Bizottságot, hogy terjesszen elő ütemtervet azokkal a legfontosabb középtávú és hosszú távú célkitűzésekkel, amelyeket az európai tengeri politikában 2015-ig, illetve 2020-ig el kellene érni,
- még mindig hiányolja az egyértelmű kapcsolatokat a tengerpolitikai kék könyv és a tengervédelmi stratégiáról szóló irányelv között, ezért arra kéri az Európai Bizottságot, hogy tisztázza ezeket a kapcsolatokat, valamint foglalkozzon behatóbban mindkét témával,
- ismételten szorgalmazza egy, a helyi és regionális önkormányzatokat és az érdekelt feleket is magában foglaló európai tengerészeti platform létrehozását, amely a szakismeretek összegyűjtésének és a bevált gyakorlatokról szóló tapasztalatcserének az eszköze lehetne.

Előadó: Dr. Saima KALEV (EE/UEN-EA), Jõgeva polgármestere

Referenciaszöveg

A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az Európai Unió integrált tengerpolitikájáról

COM(2007) 575 végleges

Politikai ajánlások

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. üdvözlí és jóváhagyja „Az Európai Unió integrált tengerpolitikájáról” szóló európai bizottsági közleményt. Örömet fejezi ki afelett, hogy az Európai Bizottság ezúttal olyan egységes megközelítést próbál találni ebben a lényeges kérdésben, amely az ember tengerekhez és óceánokhoz fűződő kapcsolatának minden aspektusát lefedi. Ezáltal egységes politikai cselekvési keret jön létre, amely lehetővé teszi majd valamennyi tengeri vonatkozású tevékenység fenntartható módon való optimalis fejlesztését;

2. méltányolja, hogy számos érdekelt részt vett a konzultációs folyamatban, attól tart azonban, hogy néhány jelentős szempont – mint a tengerészeti oktatás és képzés, a parti területeket és a tengerfenék védelmét támogató európai alap létrehozása – nem kapott elegendő figyelmet;

3. osztja azt a véleményt, hogy az óceánokkal és tengerekkel kapcsolatos valamennyi kérdés összefügg egymással, és összehangolt módon kell megoldani õket. A kívánt eredmények elérése érdekében valamennyi intézkedés terén fontos az összehangolt tájékoztatás az elért haladásról (pl. egy honlap). Minden kötelező fellépésnek vagy szabályozásnak tudományos tényeken és értékeléseken kell alapulnia, amelyek figyelembe veszik az ökoszisztémák helyi eltéréseit és a tengeri erőforrások emberi felhasználásának regionális különbségeit;

4. meggyõzõdése, hogy az EU tengerpolitikája hosszú távon igen jelentős politikává válhat, mivel az EU területének több mint 50 %-át víz borítja, amely biológiai, fizikai és geológiai erőforrásokat rejt magában;

5. felhívja a figyelmet arra, hogy a tengeri környezet egy lényeges elemérõl, mégpedig a tengerfenék hasznosításának és védelmének kérdésérõl, amely az egyes tagállamok illetékességi köréhez tartozik, az integrált tengerpolitikáról szóló közleményben nem esik szó. Az RB szerint ehhez a politikához tartoznak a csõvezetékek és kábelek tengerfenékre való lefektetésével és áthelyezésével, valamint hasznosításával kapcsolatos általános stratégiai elõírások is;

6. kiemeli, hogy a tengerpolitika túlmutat az egyes tagállamok határain, és sokrétû megközelítést, valamint több szinten is hatékony irányítást igényel;

7. üdvözlí az integrált, ágazatokat átfogó koncepciót, amelynek megvalósításához együttmûködés, valamint a tengerrel kapcsolatos intézkedéseknek az egyes döntéshozatali szintek közötti összehangolása szükséges. Ehhez meg kell találni a középútat a versenyképesség, a fenntarthatóság és a környezetvédelem között;

8. úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok lényeges szerepet játszanak a politika kialakításában és megvalósításában, valamint a jogi feltételek megteremtésében, továbbá egyértelmû feladatot kell betölteniük a vonatkozó politikai intézkedések integrálása során és abban, hogy tájékoztassák az embereket a tengerek adta lehetõségekrõl, illetve az emberi tevékenységeknek a tengeri élõvilágra gyakorolt hatásáról;

9. utal arra, hogy az EU integrált tengerpolitikájának sikeres megvalósításához elengedhetetlen, hogy a helyi és regionális önkormányzatok továbbra is késznek mutatkozzanak a szerepvállalásra e területen, és hatékony hozzájárulást nyújtsanak;

10. osztja az Európai Bizottság nézetét, amely szerint a Régiók Bizottsága többletértéket adhat ehhez a folyamathoz. A Régiók Bizottsága olyan koncepcióval szeretné elõsegíteni ezt, amely támogatja, hogy a helyi és regionális önkormányzatok részt vegyenek a folyamatban, és hatékony hozzájárulást nyújtsanak;

11. meg szeretné találni a módját, hogy hogyan lehet támogatni a helyi és regionális önkormányzatokat a megvalósítási stratégia kidolgozásában és a tervezett intézkedések végrehajtásában, mégpedig figyelembe véve a tagállamok és bizonyos – a szigeteket, szigetcsoportokat és legkülsõ területeket is bevonó, megerõsített együttmûködést igénylõ – tengerparti régiók különbözõ adottságait, valamint a nemzetközi dimenziót;

12. azt ajánlja, hogy vegyék figyelembe a régiók különbözõ kapacitásait, valamint a konzultációs folyamat során képviselt álláspontokat;

13. osztja a közlemény nézetét, amely szerint a tengerpolitika által elõidézett valamennyi módosítás elsõsorban a parti területekre, az azokhoz kapcsolódó ún. szárazföldi vizekre és folyótorkolatokra van hatással;

14. folyamatos erőfeszítéseket tesz a helyi és regionális önkormányzatok kapacitásainak kiépítéséért, az eszközök kötelező rendelkezésre állásának biztosításáért, és ennek érdekében egy, a parti területeket és szigeteket támogató európai alap létrehozásáért. megismétli „Az Európai Unió jövőbeni tengerpolitikája felé” című véleményében megfogalmazott kérését, mely szerint meg kellene vizsgálni azt a lehetőséget, hogy az Európai Unió finanszírozási eszközeinek felülvizsgálatával létrehozható-e egy egységes egyszerűsített rendszer, mely valamennyi vagy a legtöbb tengeri vonatkozású kérdést összefogja egy parti területet és szigetet támogató európai alap keretében. Az eszközöket úgy kell felhasználni, hogy az előnyös legyen a tengerek környezeti és ökológiai helyzetének szempontjából;

15. továbbra is kitart a CdR 84/2005. sz. véleményben képviselt álláspontja mellett, amely szerint döntő jelentőségű az innovációk és a vállalatfejlesztés támogatása, főként az új tengeri technológiák fejlesztését tekintve;

16. osztja azt a nézetet, amely szerint az integrált tengerpolitika hozzá fog járulni a globalizációval és a versenyképességgel, az éghajlatváltozással, a tengeri környezet veszélyeztetésével, a tengeri forgalom biztonságával, valamint az energiaellátás biztonságával és a fenntarthatósággal kapcsolatos problémák megoldásához;

17. szükségesnek tartja azt is, hogy ez a politika a tengerkutatási, a technológiai és az innovációs kiválóságon, a lisszaboni foglalkoztatási menetrenden és a göteborgi fenntarthatósági menetrenden alapuljon;

18. osztja az Európai Bizottság véleményét a többletérték kérdésében, amelyet az RB a CdR 258/2006. sz. véleményében vetett fel, rámutatva arra, hogy az integrált megközelítés hozzájárul a véleménykülönbségek elkerüléséhez, a szinergiák megteremtéséhez, valamint a polgárokkal és a szomszédos régiókkal való objektív információcsere biztosításához;

19. méltányolja az Európai Bizottság annak érdekében tett erőfeszítéseit, hogy a szóban forgó közleménnyel alapot teremtsen a döntéshozatali kerethez és az ágazatokon átnyúló eszközökhöz, amelyek szükségesek az EU integrált tengerpolitikájához, valamint hogy ismertesse az általa a jelenlegi hivatali időszakban bevezetni szándékozott legfontosabb intézkedéseket; ebben az összefüggésben az RB üdvözli, hogy az Európai Bizottság a 2009-re vonatkozó politikai stratégiájában (COM (2008) 72 végleges) megerősíti, hogy a tengerpolitika politikai prioritásainak egyike; az RB sajnálja ugyanakkor a 2009-re tervezett alacsony szintű, a halászati politika forrásaiból 6 millió EUR átcsoportosításával megvalósuló támogatást e területen;

20. üdvözli, hogy az Európai Bizottság ezen intézkedések során a szubszidiaritásnak és a versenyképesség megőrzésének alapelveiből, az ökoszisztémákat középpontba helyező megközelítésből és az érdekeltelk részvételének követelményéből szeretne kiindulni;

21. a fenti okok miatt arra kéri az Európai Bizottságot, hogy terjesszen elő ütemtervet azokkal a legfontosabb középtávú és hosszú távú célkitűzésekkel, amelyeket az európai tengeri politikában 2015-ig, illetve 2020-ig el kellene érni;

22. úgy véli, egy ilyen fontos dokumentum esetében, mint az EU integrált tengerpolitikájáról szóló közlemény, az időbeli horizontot lényegesen tágabbra, a jelenlegi hivatali időszakon túlmenő időtartamra kell tervezni;

23. rendkívül fontosnak tartja az atlanti, a jeges-tengeri, a földközi-tengeri, a fekete-tengeri, a balti- és északi-tengeri régiókban uniós keretek között tevékenykedő regionális és e területtel foglalkozó munkacsoportokkal és szervezetekkel való együttműködést, véleményük kikérését és tevékenységeik támogatását. Felkéri az Európai Bizottságot arra, hogy szervezze meg az integratív tengerészeti politika végrehajtását az említett területeken;

24. megemlíti, hogy az integrált megközelítéshez az illetékeségi területek egyértelműen körülhatároltak, ezért az EU-nak azokat a hatásköröket kell érvényesítenie – a szubszidiaritás

teljes tiszteletben tartása mellett –, amelyeket a Szerződés az érintett politikákkal (környezetvédelem, közlekedés, halászat, regionális és iparpolitika) kapcsolatos intézkedésekre biztosít;

25. támogatja az Európai Bizottságnak azt a tagállamokhoz intézett felhívását, hogy az érdekelt felekkel, főként a part menti régiókban, szorosan együttműködve nemzeti integrált tengerpolitikai iránymutatásokat dolgozzanak ki és várakozással tekint az Európai Bizottságnak e témára, valamint az érintett felekkel folytatott konzultációkra vonatkozó útmutatásaira, amelyek elismerik a helyi és regionális önkormányzatok különleges hatásköreit az integrált tengerpolitika vonatkozásában;

26. lényegesnek tartja azokat a döntéseket, hogy az Európai Bizottság 2008-ban ezen tagállami integrált tengerpolitikák kidolgozásához számos iránymutatásra tesz javaslatot, 2009-től pedig éves jelentéseket készít a tagállamok e téren hozott intézkedéseiről;

27. kiegészítő támogatási iránymutatásokat ajánl a helyi és regionális önkormányzatok számára; arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a jó nemzeti és regionális szintű kormányzás irányelveinek keretében tekintse alapelvnek a következőket: a legfontosabb tengerpolitikai célkitűzésekre irányuló javaslatokat, olyan módszereket, melyek segítségével ezek a célkitűzések integrált megközelítés által elérhetők és ajánlott határidőket a célkitűzések elérésére;

28. úgy véli, hogy a javasolt koordináció nem biztosítja az integrációt, az iránymutatások különböző módokon értelmezhetők, a koordinációs struktúrák pedig még nem jelentenek döntéshozatali struktúrákat;

29. javasolja, hogy a régiók számára dolgozzanak ki egy áttekinthető, a bevált gyakorlati példákat felsoroló összefoglalást;

30. egy egyértelmű rendszer létrehozását ajánlja, amely biztosítja, hogy a régiók folyamatosan hatékony és eredményes hozzájárulást nyújtsanak, valamint megfelelő módon elkerülhetők legyenek a régiók közötti esetleges konfliktusok;

31. kiemeli, hogy erre a célra regionális végrehajtási stratégiákat kell kidolgozni;

32. javasolja a helyi és regionális önkormányzatokkal való párbeszédre alapuló döntéshozatali folyamatok felgyorsítását tengerpolitikai kérdésekben. Utal arra, hogy a tagállamokat, valamint a helyi és regionális önkormányzatokat is közvetlenül be kell vonni a végrehajtási stratégia kidolgozásába. A stratégia céljait velük együtt kell meghatározni, ami megerősíti, hogy minden tevékenység elősegítse az egyes területeket átfogó integrációt. Ugyanilyen módon lehetne a feladatokat meghatározni és a pénzügyi források kérdését kezelni;

33. támogatja a tagállamok parti őrségei közötti továbbfejlesztett együttműködést, valamint azt a döntést, hogy intézkedéseket tesznek egy interoperábilisabb felügyeleti rendszer létrehozására a meglévő megfigyelési és nyomon követési rendszerek egyesítése céljából, amelyeket a tengeri biztonság és a tengeri környezet védelme, a tengerek szennyezésének elkerülése érdekében, a halászat ellenőrzésében, a külső határok ellenőrzése során és egyéb jogérvényesítési tevékenységhez alkalmaznak. Az Európai Bizottságnak ezzel a témával kapcsolatban a Földközi-tengerre vonatkozó kísérleti projektet kellene indítania, amelyet később egész Európára ki lehetne terjeszteni;

34. üdvözlí azt az elhatározást, hogy az Európai Bizottság 2008-ban menetrendet terjeszt elő a tagállamok tengeri terület-fejlesztésének támogatása céljából;

35. szükségesnek tartja, hogy az Európai Bizottság 2008-ban intézkedéseket tegyen az európai tengeri megfigyelési és adathálózat létrehozására vonatkozóan, és felülvizsgálja a tagállami vizek többdimenziós feltérképezésének igényét a kiváló minőségű adatokhoz való hozzáférés javítása érdekében. Az Európai Bizottságnak ezzel a témával kapcsolatban az Északi-tengerre vonatkozó kísérleti projektet kellene indítania, amelyet később egész Európára ki lehetne terjeszteni;

Az EU integrált tengerpolitikájának cselekvési területei

Az óceánok és tengerek fenntartható használatának maximalizálása

36. osztja az Európai Bizottságnak azt a nézetét, hogy az európai tengeri szállítás hatékonyságának javítása és hosszú távú versenyképességének biztosítása céljából – a közlekedési ágazat többi résztvevőjével együttműködve – korlátozások nélküli európai tengeri szállítási térséget kell létrehozni;

37. üdvözlí a 2008–2018 időszakra szóló átfogó tengeri szállítási stratégia előkészítését, amelynek tartalmaznia kellene a tengeri gyorsforgalmi utak létrehozását és a rövid távú tengeri szállítását. A stratégiának a nagy európai kikötőknek a transzeurópai közlekedési hálózatokhoz kapcsolt hálózata mellett figyelmet kellene fordítania a kis- és közepes méretű kikötőkre is, mivel ezek nagy jelentőségűek a külső régiók és szigetek számára, valamint hozzájárulnak a nagy kikötőkben és a közutakon jelentkező közlekedési akadályok elkerüléséhez;

38. felkéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy ösztönözzék az európai kikötők közötti együttműködést a következők támogatása érdekében: a) a leginkább környezetbarát megoldásként a lehető legnagyobb mennyiségű áru tengeri úton történő szállítása az Unióban, ideértve az importot, az exportot és a tranzitszállítást, b) az áruk tengeri kereskedelmének költség-hatékonysága és ökohatékonysága, különös tekintettel az árumozgások várható növekedésére;

39. tudomásul veszi a konzultációs folyamat során arra a kérdésre kapott válaszokat, hogy a tengeri környezet védelmére és megőrzésére irányuló tematikus stratégia ⁽¹⁾ és a tengervédelmi stratégiáról szóló irányelvjavaslat ⁽²⁾ hogyan integrálható a leendő közös tengerpolitikába – mivel az Európai Bizottság ezeket az integrált stratégia alkotóelemeinek nevezi;

40. hangsúlyozza, hogy az említett stratégiák az integrált tengerpolitika környezetpolitikai alapját jelentik, mivel elősegítik az ökológiai, társadalmi és gazdasági kérdéseket egyenrangúként kezelni szándékozó, ökoszisztéma alapú megközelítést. Az ökológiai elem szintén időbeli feltételekhez van kötve (a tengeri környezet jó állapotának elérése 2020-ig);

⁽¹⁾ COM(2005) 504 végleges.

⁽²⁾ COM(2005) 505 végleges.

41. a tengervédelmi stratégiáról szóló irányelvre vonatkozó javaslat kimondja, hogy azoknak a régióknak, ahol a tenger állapota kritikus, gyorsabb intézkedéseket kell kidolgozniuk és megvalósítaniuk a kielégítő környezeti állapot megteremtése érdekében. Ezekben a régiókban létfontosságú, hogy az Európai Bizottság összehangolja a különböző érintett ágazatokat, programokat és stratégiákat, továbbá elegendő pénzügyi támogatást biztosítson. Egy valóban integrált tengerpolitika megteremtéséhez figyelembe kell venni egyes szárazföldi tevékenységeket is, így a mezőgazdaságot, a szennyvízkezelést, a közlekedést és az energiatermelést. Ezek a régiók kísérleti területekként működhetnek egy valódi és teljesen integrált tengerpolitika számára;

42. még mindig hiányolja az egyértelmű kapcsolatokat a tengerpolitikai kék könyv és a tengervédelmi stratégiáról szóló irányelv között, ezért arra kéri az Európai Bizottságot, hogy tisztázza ezeket a kapcsolatokat, valamint foglalkozzon behatóbban mindkét témával az említett tevékenységek dupla elvégzésének elkerülése érdekében;

43. kéri az Európai Bizottságot, hogy tegyen javaslatot arra, hogy miként lehetne összekapcsolni az egyes Natura 2000 tengeri területeket az EU-ban;

44. azt a nézetet képviseli, hogy a part menti területek integrált irányítása jól átgondolt koncepció alapul, amely számos értékes és bevált eljárásmóddal járulhat hozzá a tengerpolitika kidolgozásához, illetve javasolja, hogy emellett vizsgálják meg a part menti területek integrált hasznosításával kapcsolatban szerzett helyi és regionális tapasztalatokat, főként a helyi önkormányzatok és fontos szereplők által létrehozott helyi part menti partnerségeket, melyek célja a tengerparti övezet költségvetésköny, alulról felfelé irányuló integrált kezelése, és állapotának meg, hogyan egyeztethető össze a tengerparti övezet integrált kezelése (ICZM) és a tengerpolitika;

45. a technikai téren és adminisztratív irányítási kérdésekben való együttműködés elősegítése érdekében szoros kapcsolatok kiépítését ajánlja a helyi és regionális önkormányzatokkal, amelyek végrehajtják a tagállamok vízügyi politikáinak intézkedéseit. Ennek célja, hogy 2015-ig elérhető legyen a felszíni vizek jó ökológiai állapota a parttól egy kilométeres távolságig ⁽³⁾;

46. utalni kíván arra, hogy az európai kikötői politikával kapcsolatos álláspontját részletesen kifejtette az európai bizottsági közleményről (COM(2007) 616) alkotott 237/2007. sz. véleményében;

47. egyetért azzal, hogy új kikötői politikára kell javaslatot tenni, amely figyelembe veszi a kikötők összetett szerepét, valamint az európai logisztika szélesebb összefüggéseit;

48. azt ajánlja, hogy a strukturális alapokból származó eszközöket a regionális kikötői struktúrákba és más ehhez kapcsolódó projektekbe történő beruházások lehetővé tételére használják fel;

49. támogatja a kikötőben tartózkodó hajók által okozott kibocsátás mérséklésére irányuló javaslatot, amely főként a parti energiaellátást sújtó adóhátrányok megszüntetését érinti, valamint az uniós, illetve világszintű, a part menti elektromos áram hajókra történő vezetésére vonatkozó műszaki szabványok kifejlesztését és támogatását;

⁽³⁾ 2000/60/EK irányelv.

50. szintén szükségesnek tartja a vonatkozó közösségi környezetvédelmi jogszabályok kikötőfejlesztésre történő alkalmazásáról szóló iránymutatások kidolgozását;
51. hangsúlyozza továbbá, hogy biztosítani kell a jövőbeli fenntartható energiaellátást, és kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy módszeresen támogassák a környezetbarát megújuló tengeri energiaforrásokat, például a szél, hullám, árapály és óceáni áramlatok tekintetében, különösen a kutatás és fejlesztés prioritásként való kezelésével és támogatásával, valamint pénzügyi megközelítés, így elegendő átvételi árak révén (*feed-in-tariffs*). Ezen túlmenően fel kell számolni a megújuló tengeri energiaforrások fejlesztését akadályozó adminisztratív korlátokat;
52. úgy véli, hogy a helyi tulajdonú, nem nyereségorientált kikötőket meg kell védeni a tönkremenéstől, mivel azok eredeti gazdasági funkciójukon túlmenő társadalmi, szabadidős és turisztikai haszonnal rendelkeznek a környező települések számára;
53. üdvözli az Európai Bizottság pozitív hozzáállását a több ágazatot átfogó klaszterek és a regionális tengeri kiválósági központok kialakításának támogatására, valamint a tengeri klaszterek európai hálózatának elősegítésére vonatkozóan;
54. kéri ennek kapcsán a létrehozandó egységek szerkezetének és formáinak tisztázását, valamint annak kifejtését, hogy ezeknek a struktúráknak milyen politikai hozzájárulást kell tenniük, és hogy ennek során milyen szerepet szánnak az Európai Bizottságnak és a Régiók Bizottságának;
55. üdvözli azt az elhatározást, hogy az Európai Bizottság a szociális partnerekkel szoros együttműködésben át fogja értékelni az EU munkaügyi jogalkotásában a tengeri ágazatokat érintő eltéréseket;
56. úgy ítéli meg, hogy a tengerészeti munka biztonságának javítása érdekében jelentős felelősség hárul a tagállamokra, mivel szükséges az olyan nemzetközi szövegek ratifikálása, mint az ILO-nak a tengerészeti munka normáiról szóló, 2006. februárban egységes szerkezetbe foglalt egyezménye, illetve a 2007 júniusában elfogadott, a halászati munkáról szóló ILO-egyezmény;
57. méltányolja a tengerészeti kiválósági oklevél támogatására irányuló elhatározást;
58. a tengerészeti képzés javítására szolgáló intézkedések alkalmazását ajánlja, hogy ezáltal biztosítható legyen a szakmai képzés nemzetközi elfogadottsága és a további képesítések lehetőség, és így rendelkezésre álljanak a szükséges képzettséggel rendelkező szakemberek;
59. meggyőződése, hogy elsőként a tengerparti régiók fogják elszenvedni az éghajlatváltozás hatásait, ezért olyan kiemelt intézkedéseket ajánl, mint a hajók kibocsátásának csökkentése, a megújuló tengeri energiaforrások fejlesztése és elterjesztése, a tengeri biodiverzitás csökkenésének megállítása, part menti védelem. Következésképpen üdvözli az Európai Bizottságnak azt a döntését, hogy kísérleti intézkedéseket vezet be az éghajlati változások part menti övezetben gyakorolt hatásának csökkentése és az azokhoz való alkalmazkodás céljából;
60. kéri, hogy az Európai Bizottság nyilatkozzon arról, mennyiben tartja ezt szükségesnek a nem part menti régiók számára;
61. egyetért azzal, hogy támogatni kell a hajózás okozta olajszennyezés csökkentésére irányuló nemzetközi erőfeszítéseket;
62. üdvözli azt az elhatározást, hogy aktívan támogatni kell az üvegházhatású gázok hajózás okozta kibocsátásának csökkentésére irányuló nemzetközi erőfeszítéseket;
63. kéri a villamos energia megadóztatásáról szóló irányelv módosítását oly módon, hogy az kötelezze a tagállamokat arra, hogy ne adóztassák meg nagyobb mértékben a hajók kikötőbéli villamosáram-ellátását, mint a bunkerolajat, mivel az irányelv által bevezetett jelenlegi rendszer ösztönzi a levegőszennyezést, mely a kikötővárosokban mintegy 80 %-ban a hajók által elégett bunkerolajból származik;
64. üdvözli az Európai Bizottság és a tagállamok az SO₂ és az NO_x szintjének, valamint a hajók finompor-kibocsátásának csökkentésére irányuló erőfeszítéseit az EU tengeri területein és főként a kikötőkben. Mivel ez hosszú távon nem lesz elég, a Régiók Bizottsága további csökkentéseket sürget, ezért arra kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy legkésőbb 2030-ra a gépkocsik esetében engedélyezett szintre csökkentse a hajók kibocsátását;
65. síkraszáll azért, hogy a hajók kibocsátását vonják be az EU kibocsátás-kereskedelmi rendszerébe;
66. üdvözli az Európai Bizottság azon szándékát, hogy a folyamatban lévő nemzetközi szintű munka megfelelő figyelembe vételével javaslatokat tesz a használatból kivont hajók hatékony, biztonságos és környezetbarát szétszerelésére;
67. üdvözli a határozott fellépést a visszadobás gyakorlata és az olyan kártékony halászati gyakorlatok megszüntetésére, mint az érzékeny halászterületeken folytatott nyílt tengeri fenékvonó-hálós halászat. Különösen fontos megvizsgálni, hogy a túlhalászás problematikáját illetően hogyan működhetnek együtt az egyes országok;
68. üdvözli az illegális, nem bejelentett és nem szabályozott halászat elleni szigorú eljárást azokban a régiókban, ahol tények és kutatási eredmények bizonyítják, hogy ilyen eljárás szükséges;
69. elismeri, hogy megfelelő ösztönzőkkel támogatni kell a kisipari halászati módszereket, amelyek az európai tengereken nagy hagyományokkal rendelkeznek, szelektívebbek és környezetbarátabbak;
70. az Európai Bizottság véleményét kéri arról, hogy a két utóbbi témára vonatkozóan hogyan lehet az eddigieknél hatékonyabban megvalósítani az integrált politikát;
71. támogatását fejezi ki a környezetvédelmi szempontból biztonságos európai akvakultúra-iparág kialakításának előmozdítását illetően;

A tengerpolitika tudás- és információs alapjának felépítése

72. üdvözli az Európai Bizottságnak azt a szándékát, hogy 2008-ban alapvető európai stratégiát terjeszt elő a tengeri és tengerészeti kutatásról;

73. kéri az Európai Bizottságot, hogy vegye figyelembe az „Európai Óceánkutató Intézetek” hálózatának gondolatát az új tengeri kutatási stratégia keretében;

74. szintén szükségesnek tartja a 7. kutatási keretprogram keretében ágazatokon átnyúló felhívások közzétételét az integrált megközelítés előmozdítására és a tengeri ügyekkel kapcsolatos több területet érintő kérdések megértésének javítására, így az éghajlatváltozás, valamint az abból eredő tengerszint-emelkedés és változó időjárás által gyakorolt hatás tekintetében a kikötők használhatóságára és általában véve a hajózásra;

75. üdvözlí az arra irányuló kutatás támogatását, hogy lehetővé váljon az éghajlati változások tengeri tevékenységekre, a tengeri környezetre, a part menti övezetekre és a szigetekre gyakorolt hatásainak előrejelzése és mérséklése, illetve az azokhoz való alkalmazkodás, és kéri az Európai Bizottságot, hogy a part menti régiók számára dolgozza ki az éghajlatváltozás következményeihez való alkalmazkodás európai stratégiáját, mely az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás egyre növekvő költségeinek alapos felmérésén alapul a partokon, és segít abban, hogy azok ne akadályozzák a gazdasági növekedést ezeken a területeken;

76. méltányolja azt az elhatározást, hogy az Európai Bizottság támogatni fogja egy európai tengertudományi partnerség létrehozását a tudományos közösség, az ipar és a politikaformálók közötti, egyeztetett párbeszédhez;

77. felteszi a kérdést, hogyan és milyen mértékben támogatja az Európai Bizottság ezt a partnerséget, miben nyilvánul meg ez a támogatás, hogyan függ össze az Európai Bizottság által kezdeményezett konzultációs struktúrával, és miben különbözik ez utóbbitól;

78. hangsúlyozza a regionális adatok jelentőségét és nemzetközi összefüggésben való kiértékelésüket;

79. szükségesnek tartja a statisztikák összehasonlítását az ágazatspecifikus versenyképesség és a reformtevékenység elősegítése érdekében (ami kifejezésre jut az RB Cdr 258/2006. sz. véleményében, a „kék könyvben” azonban nem);

80. tájékoztatást kér arról, hogy mennyi befolyással rendelkezhetnek a régiók a kísérleti projektekre, illetve a tudományos és fejlesztési projektekre való felhívásokra, valamint hogy mennyiben valósíthatnak meg példaértékű projekteket;

81. ismételt szorgalmazza egy, a helyi és regionális önkormányzatokat és az érdekelt feleket is magában foglaló európai tengerészeti platform létrehozását, amely a szakismeretek összegyűjtésének és a bevált gyakorlatokról szóló tapasztalatcserének az eszköze lehetne; javasolja, hogy a régiók számára minél előbb dolgozzanak ki egy listát a legjobb gyakorlatokról, esetleg a legjobb tengerpolitikai gyakorlatokat tartalmazó, már létező európai listák alapján, különösen az alábbiakra vonatkozó példákkal: általános tengerpolitikai célkitűzések meghatározása, jó kormányzás, ágazati politikák és azok integrációja, regionális tengerpolitikai cselekvési tervek;

A legjobb életminőség biztosítása a part menti régiókban

82. lényegesnek tartja a fenntartható part menti és tengeri turizmus támogatását a tervezett idegenforgalmi kezdeményezés keretében;

83. az Európai Bizottság véleményét kéri, hogy a helyi és regionális önkormányzatok, valamint a part menti régiók milyen módon járulhatnak hozzá az optimális életminőség biztosításához a part menti régiókban, illetve hogy milyen sinergiák lennének lehetségesek például az EU más politikaterületeivel;

84. támogatja, hogy a bevált gyakorlatok terjesztésének alapjaként az Európai Bizottság sürgősen hozzon létre egy adatbázist minden olyan EU által finanszírozott regionális politikai projektről, mely a tengerpolitikával kapcsolatos; ennek az adatbázisnak egyúttal átláthatóságot is kell teremtenie a tengeri projektekre és part menti régiók számára rendelkezésre álló közösségi pénzeszközök vonatkozásában;

85. támogatja a közösségi katasztrófaregelőzési stratégia kialakítására tett javaslatot, amely elsősorban a part menti régiók veszélyeit tartalmazza, és amely többek között olyan kikötőket jelöl ki, amelyekben vészhelyzet esetén olajtartályhajók és más veszélyes rakományal rendelkező hajók köthetnek ki. A tengeri közlekedés biztonságával kapcsolatos intézkedések esetében a téli tengeri közlekedés speciális szempontjait is figyelembe kell venni;

86. lényegesnek tartja az Európai Bizottság döntését, amely szerint támogató intézkedésekkel elő fogja mozdítani a legkülső régiók és szigetek lehetőségeinek fejlesztését. A félreeső parti és szigeti területek sajátos problémáira a tengerpolitika és más uniós szintű politikai intézkedések keretében tett közös erőfeszítések révén kell megoldást találni;

Európa vezető szerepének elősegítése a nemzetközi tengerészeti ügyekben

87. üdvözlí, hogy az Európai Bizottság az európai bővítési és szomszédügyi politika és az északi dimenzió keretében támogatni kívánja az együttműködést;

88. üdvözlí az Európai Bizottság azon elhatározását, hogy stratégiát fog javasolni az Unió tengerpolitikájának a főbb partnerekkel folytatott, strukturált párbeszéd útján történő külső kivetítésére;

89. kéri annak tisztázását, hogy a bizonyos mértékben regionalizált szaktudást (példa: a Helsinki Bizottság a Balti-tenger védelmére [HELCOM]) hogyan lehet a legjobban hasznosítani a külkapcsolatokban;

A tengeri Európa láthatóságának növelése

90. az Európai Bizottsággal egyetértve szükségesnek tartja egy európai tengeri atlasz kidolgozásának megkezdését;

91. támogatja azt a javaslatot, hogy 2008-tól évente ünnepeeljék meg az európai tengerészeti napot, és hogy ebbe kezdettől fogva vonják be a helyi és regionális önkormányzatokat, az érdekelt feleket és tapasztalataikat;

92. szorgalmazza, hogy az oktatási rendszer, a média, az internet és más információs csatornák révén jelentősen fokozódjon, és támogatást nyerjen a minden tengerrel kapcsolatos kérdést illető PR-tevékenység;

93. úgy véli, hogy a tengeri nemzeti parkok alkalmasak lehetnek mind a közvélemény figyelmének felkeltésére, mind az érzékeny tengeri térségek védelmére;

94. átfogó intézkedéscsomag kidolgozását javasolja a tengeri Európa láthatóságának növelése érdekében, különös tekintettel tengeri örökségünk figyelembevételére.

Kelt Brüsszelben, 2008. április 9-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye „Fehér könyv – Együtt az egészségért: Stratégiai megközelítés az EU számára 2008–2013”

(2008/C 172/08)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- úgy véli, hogy a közös egészségügyi perspektíva nem vezethet harmonizációs lépésekhez és a szubsidiaritás elvének megsértéséhez,
- kéri az Európai Bizottságot, hogy tegye egyik elsődleges céljává az egészség területén tapasztalható egyenlőtlenségek csökkentését,
- utal arra, hogy a stratégia nem érinti a gyógyszerkészítmények kérdését, ezért a kérdés mélyrehatóbb vizsgálatát javasolja,
- úgy véli, hogy a rákszűrés az egészségügyi ellátás egy speciális formája, így a tagállamok hatáskörébe tartozik; az egészségügyi stratégiának nem kellene tehát erre kiterjednie. Az uniós országok közötti együttműködés és a legjobb gyakorlatok megosztása azonban üdvözlendő,
- úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak az új, uniós szintű, strukturált együttműködési mechanizmusba való bevonását konkrétan úgy kellene kialakítani, hogy az új egészségpolitikai bizottságokban a regionális és helyi szint képviselői is helyet kapjanak, ugyanakkor követeli, hogy a szóban forgó strukturált együttműködési mechanizmust részletesen vitassák meg, valamint úgy alakítsák ki, hogy nyíltság és átláthatóság jellemezze,
- ajánlatosnak tartja, hogy az Európai Bizottság kidolgozza az egészségügy területén tevékenykedő fontos formális és informális együttműködési hálózatok és szervezetek nyilvántartását, valamint hogy összehozzák ezeket a szereplőket, hogy megvitassák velük az együttműködés célszerű és hatékony formáit.

Előadó: Karsten Uno PETERSEN (DK/PES), Dél-Dánia régió regionális tanácsának tagja

Referenciaszöveg

Fehér könyv – Együtt az egészségért: Stratégiai megközelítés az EU számára 2008–2013

COM(2007) 630 végleges

Politikai ajánlások

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. üdvözlí az EU 2013-ig szóló egészségpolitikai stratégiáját rögzítı európai bizottsági fehér könyvet, amennyiben az az EK-Szerzıdés 152. cikkét – amely a közegészségügyet tagállami hatáskörbe sorolja – tiszteletben tartja, és a szubszidiaritás elvét e téren nem sérti meg;

2. csatlakozik ahhoz a nézethez, mely szerint az egészség az emberek életének központi jelentıségű kérdése, és támogatása tagállami, uniós és globális szintű hatékony politikai stratégiákkal és intézkedésekkel elengedhetetlen. Az Európai Bizottságnak továbbra is kiemelten kellene kezelnie a közegészségügy területét, amelyben az Unió rendelkezik jogkörökkel, és amely nagyon hasznos az egészségi helyzetet illetően;

3. elismeri és üdvözlí az egészségügyi kérdések iránti növekvı érdeklıdést az EU szintjén. Ezt 2007. október 19-én Lisszabonban a reformszerzıdés újból megerısítette – amellet is érvelve, hogy az egészségügyi kérdések nagyobb politikai súlyt kell, hogy kapjanak. A Régiók Bizottsága mindazonáltal utal arra, hogy egy közös egészségügyi perspektíva nem vezethet harmonizációs lépésekhez és a szubszidiaritás elvének megsértéséhez;

4. elismeri, hogy új igények merültek fel, amelyek egy erıteljesebben stratégiai jellegű koncepció kidolgozását teszik szükségessé közösségi szinten. Az ilyen eljárást a népesség elıregedése, az emberi egészséget fenyegetı új veszélyek (a járványok, a biológiai balesetek, a bioterrorizmus és az éghajlatváltozás okozta kihívások) és az új technológiák igazolják; ugyanakkor hangsúlyozza, hogy ügyelni kell arra, hogy az EU ne lépje át az EKSz. 152. cikkében ráruházott korlátozott egészségügyi hatáskört;

5. támogatja a fehér könyv alapját képezı értékeket és elveket, vagyis a szolidaritást, a polgárok bevonását a politika kialakításába, az egészségügyi hátrányok csökkentését, az e téren való befektetések támogatását, az egészség kérdésének összes politikába történı integrációját, valamint az EU szerepének erısítését a globális egészségügyi politikában;

6. támogatja a fehér könyvben megfogalmazott három célkitűzést: az egészség támogatását az öregedı Európában, a polgárok védelmét az egészséget fenyegetı veszélyektıl és a dinamikus egészségügyi rendszerek, illetve az új technológiák támogatását, valamint helyesli az e célok elérése érdekében javasolt konkrét intézkedéseket;

7. hangsúlyozza, hogy a regionális és helyi szereplık feladata, érdekei és tapasztalatai iránti nyitottság feltétele annak, hogy a fehér könyv értékei, elvei és céljai megvalósuljanak;

8. kéri az Európai Bizottságot, hogy tegye egyik elsıdleges céljává az egészség területén tapasztalható egyenlıtlenségek csökkentését, és irányítsa a figyelmet a különbözı társadalmi csoportok között az egészség területén megfigyelhetı eltérésekre. Támogatni kellene azokat a tagállamokat, amelyek problémákba ütköznek a közegészségügyi intézkedések kidolgozása és a társadalom egészségügyi állapotának felmérése során, hogy az EU-ban ki lehessen egyenlíteni az egészségügy területén létezı különbségeket és torzulásokat;

9. üdvözlí egy egészségügyi mutatókra épülı rendszer bevezetését, azzal a feltétellel, hogy tiszteletben tartják a tagállamok egészségügyre vonatkozó illetékességét;

10. ezenkívül utal arra, hogy a stratégia nem érinti a gyógyszerkészítmények kérdését, noha a betegek és polgárok számára messzemenı következményekkel jár, ha az erre vonatkozó elıírásokat csak a gazdaságpolitika egy részének tekintik, és nem az egészségügy összefüggésében kezelik. Ezért a gyógyszerkészítmények kérdésének mélyrehatóbb vizsgálatát javasolja, kiindulási pontként azt a tényt kezelve, hogy ezt a területet több EU-tagállamban az egészségügy és a kötelezı egészségbiztosítás részének tekintik;

11. úgy véli, hogy a rákszűrés az egészségügy részét képezi, így a tagállamok hatáskörébe tartozik. Az egészségügyi stratégiának nem kellene tehát erre kiterjednie;

A stratégia végrehajtása

12. arra hívja fel a figyelmet, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat az EU új egészségügyi stratégiája közvetlenül érinti, mivel több tagállamban az ı felelısségi körükbe tartozik az egészségügy, illetve az egészségmegırzés;

13. emlékeztet arra, hogy gyakran a régiók és az egészségügyi ágazat helyi szereplıi hatáskörébe tartozik az egészségügy megtervezése, irányítása, üzemeltetése és fejlesztése, illetve gazdaságilag is ık felelısek mindezt. Mivel ez a kormányzati szint áll legközelebb a polgárokhoz, ezek – a megfelelı szaktudással is rendelkezı – szereplık fontos feladatot látnak el az egészségügy területén;

14. üdvözlí, hogy a fehér könyv elismeri azt a tényt, hogy az egészségügyi szolgáltatások nyújtása során a helyi és regionális önkormányzatok nem kerülhetık meg, és ezért elvárja, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat – tekintettel az e területre vonatkozó felelısségükre – teljes mértékben bevonják a stratégia megvalósításába. A stratégia akkor lesz a leghatékonyabb, ha a helyi és regionális önkormányzatok már egy meglehetősen korai szakaszban támogatják. Ez jobb lehetıségeket teremt arra is, hogy a stratégia megvalósítása során a regionális és helyi szint felvállalja saját felelısségét;

15. örömmel nyugtázza, hogy a fehér könyv felmutatja a regionális és helyi szint részvételi lehetőségeit egy új, EU-szintű strukturált együttműködési mechanizmus keretén belül, valamint hogy az Európai Bizottság ágazatokat átfogó módon és az egészségügyben érintett más szervekkel egyeztetve kíván eljárni; ugyanakkor követeli, hogy a szóban forgó strukturált együttműködési mechanizmust részletesen vitassák meg, valamint úgy alakítsák ki, hogy nyíltság és átláthatóság jellemezze. Semmi esetre sem mutathat túl az EKSz. 152. cikk (2) bekezdés második mondatában említett koordináción;

16. rámutat ebben az összefüggésben arra, hogy mennyire fontos a jövőbeli uniós egészségügyi kezdeményezések tárgyalásába már a kezdeti szakaszban bevonni – a helyi és regionális önkormányzatokat az egészségügyi ágazatban képviselő – intézményeket és hálózatokat;

17. támogatja az Európai Bizottság azon javaslatát, hogy olyan új, uniós szintű strukturált együttműködési mechanizmust hozzanak létre, amely az Európai Bizottságot tanácsokkal látja el, és a tagállamok közötti koordinációt ösztönzi, de csak azzal a feltétellel, hogy – az Európai Bizottság céljának eleget téve – a regionális és helyi szint szereplőit a kezdeti szakaszban megfelelő mértékben bevonják és részvételüket biztosítják. Ez a helyi és regionális önkormányzatok részvételére is vonatkozik a tervezett új struktúra keretében, amelyben a tagállamoknak a meglévő bizottságok közül néhányat fel kell váltaniuk;

18. szorgalmazza, hogy konkrétan úgy alakítsák ki a helyi és regionális önkormányzatoknak az új EU-szintű strukturált együttműködési mechanizmusba való bevonását, hogy az új egészségpolitikai bizottságokban ne kizárólag nemzeti szintű képviselők, hanem a regionális és helyi szint képviselői is helyet kapjanak. Ez az egészségügyi kérdésekben a lehető legszélesebb körű tanácsadói kompetenciát biztosítaná, és a regionális szintnek több lehetősége lenne arra, hogy az uniós egészségügyi kezdeményezésekben kötelezettséget vállaljon;

19. javasolja, hogy a regionális és helyi szint képviselőit a Régiók Bizottsága nevezze ki egy bizonyos időszakra. Az egészségügyi ágazat új bizottságaiban helyet foglaló helyi és regionális képviselők a későbbiekben tájékoztatást nyújthatnak a Régiók Bizottságának;

20. osztja az Európai Bizottság azon véleményét, hogy többet értenek jelenthet a tagállami intézkedésekre nézve az érintett szereplők közösségi szintű együttműködésének javasolt ösztönzése, valamint alapvető fontosságúnak tartja, hogy a helyi és regionális képviselőket az eddigieknél szélesebb körben vonják be az Európai Bizottság e szereplőkkel való partnerségének további kiépítésébe, valamint az egészségügyi fórumok és hálózatok fenntartásába – és esetleg újak létrehozásába;

21. ebben az összefüggésben együttműködésre szólít fel első sorban az RB-vel – az egyedüli olyan, szerződés által előírt konzultatív szervvel, amely a helyi és regionális önkormányzatokat képviseli –, de azokkal a különböző hálózatokkal és szervezetekkel is, amelyek a helyi és regionális önkormányzatok egészségügyi szaktudását uniós szinten egyesítik. Fontos, hogy az Európai Bizottság ezen hálózatok kiválasztása során megbizonyosodjon arról, hogy a regionális és helyi szint képviselői adott, hogy az összes regionális és helyi önkormányzat egyenlőképpen tud részt venni, és nem léteznek kizáró okok, például túl magas tagdíjak;

22. ajánlja az Európai Bizottságnak, hogy egyrészt dolgozza ki az egészségügy területén tevékenykedő azon fontos formális és informális együttműködési hálózatok és szervezetek nyilvánosságát, amelyek a fent nevezett kritériumoknak megfelelnek, másrészt pedig hozza össze ezeket a szereplőket, hogy megvitassa velük az együttműködés célszerű és hatékony formáit;

23. az Európai Bizottság átláthatósági kezdeményezésére utalva átlátható munkamódszert javasol, amelynek során az Európai Bizottság nyilvánosságra hozza, hogy az egészségügy területéről mely partnerekkel működik együtt, és mely partnereket kell azon fórumok, bizottságok, szervek korai munkaszakaszába bevonni, amelyek létrehozását javasolja;

24. egyebekben arra szólítja fel a tagállamokat, hogy határozzák meg azokat az eljárás módokat, amelyek alapján régióikat és helyi önkormányzataikat az uniós szintű egészségügyi témák tárgyalásának korai szakaszába bevonják;

Pénzügyi eszközök

25. osztja azt a nézetet, hogy a stratégia intézkedéseit a jelenleg érvényes pénzügyi keret végéig (2013. év) részben a meglévő pénzügyi eszközökkel kellene támogatni. Ennek – többek között a régiók és a helyi partnerek kötelezettségeire való tekintettel – a költségvetésre semleges hatással kellene lennie;

26. üdvözli, hogy az Európai Bizottság felismerte az egészséget érintő problémák, valamint a növekedést és foglalkoztatást célzó lisszaboni menetrend közötti összefüggést, és ebben a vonatkozásban arra szólít fel, hogy a kohéziós politikában és a közös agrárpolitikában a jövőben nagyobb figyelmet kapjanak az egészségügyi szempontok;

Ájánlás az EU soros elnökségének

27. kéri az EU soros elnökségét, hogy a jelen vélemény 7., 8., 15., 16., 19., 20., valamint a 22–24. pontjában foglaltakat építse be az EU egészségügyi stratégiájára vonatkozó tanácsi következtetésekre. Ezek a következő szempontok:

27.1 a regionális és helyi szereplők feladata iránti nyitottság feltétele a fehér könyv értékei, elvei és céljai megvalósulásának (7. pont);

27.2 az egészség területén tapasztalható egyenlőtlenségek csökkentését az egyik elsődleges céllá kell tenni, amely során a figyelmet a különböző társadalmi csoportok között az egészség területén megfigyelhető eltérésekre kell irányítani; támogatni kellene azokat a tagállamokat, amelyek problémákba ütköznek a közegészségügyi intézkedések kidolgozása során (8. pont);

27.3 az új, uniós szintű strukturált együttműködési mechanizmus létrehozására irányuló európai bizottsági javaslatnak biztosítania kellene a regionális és helyi szint szereplőinek a kezdeti szakaszban való megfelelő mértékű bevonását és részvételét. Ez a helyi és regionális önkormányzatok részvételére is vonatkozik a tervezett új struktúra keretében. Az RB ugyanakkor követeli, hogy a szóban forgó strukturált együttműködési mechanizmust részletesen vitassák meg, valamint úgy alakítsák ki, hogy nyíltság és átláthatóság jellemezze. Semmi esetre sem mutathat túl az EKSz. 152. cikk (2) bekezdés második mondatában említett koordináción (15. pont);

27.4 a helyi és regionális önkormányzatoknak az új, uniós szintű, strukturált együttműködési mechanizmusba való bevonását konkrétan úgy kellene kialakítani, hogy az új egészségpolitikai bizottságokban a regionális és helyi szint képviselői is helyet kapjanak (16. pont);

27.5 elsősorban az RB-vel – az egyedüli olyan, szerződés által előírt konzultatív szervvel, amely a helyi és regionális önkormányzatokat képviseli – kellene együttműködni, de azokkal a különböző hálózatokkal és szervezetekkel is, amelyek a helyi és regionális önkormányzatok egészségügyi szaktudását uniós szinten egyesítik (19. pont);

27.6 ajánlatos, hogy kidolgozzák az egészségügy területén tevékenykedő fontos formális és informális együttműködési hálózatok és szervezetek nyilvántartását, valamint hogy össze-

hozzák ezeket a szereplőket, hogy megvitassák velük az együttműködés célszerű és hatékony formáit (20. pont);

27.7 a tagállamoknak meg kellene határozniuk azokat az eljárásmodokat, amelyek alapján régióikat és helyi önkormányzataikat az uniós szintű egészségügyi témák tárgyalásának korai szakaszába bevonják (22. pont);

27.8 a stratégia intézkedéseit a jelenleg érvényes pénzügyi keret végéig (2013. év) részben a meglévő pénzügyi eszközökkel kellene támogatni. Ennek – többek között a régiók és a helyi partnerek kötelezettségeire való tekintettel – a költségvetésre semleges hatással kellene lenniük (23. pont);

27.9 a kohéziós politikában és a közös agrárpolitikában a jövőben nagyobb figyelmet kellene fordítani az egészségügyi szempontokra (24. pont).

Kelt Brüsszelben, 2008. április 9-én.

a Régiók Bizottsága

elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye „Bővítési stratégia és a legfontosabb kihívások 2007–2008”

(2008/C 172/09)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- hangsúlyozza, hogy az Európai Uniónak a bővítés vonatkozásában folytatnia kell a nyitott kapuk politikáját, hogy az EU jelenlegi határain kívül is alapot adjon a demokratikus reformok és a gazdasági fejlődés ösztönzéséhez;
- emlékeztet arra, hogy a koppenhágai kritériumok és a stabilitási és társulási folyamatok alapvető feltételt állítanak a tagállamokkal szemben, ennek során különös hangsúlyt fektetnek a saját érdek alapján való elbírálás elvére, amely az előző bővítések során is központi helyet foglalt el;
- kiemeli, hogy nem szabad megtörni Törökország európai dinamizmusát, illetve az Európai Uniónak be kell tartania azokat a kötelezettségeket, amelyeket a tárgyalások megnyitásakor vállalt magára. Az RB mindazonáltal egyetért abban az Európai Bizottsággal, hogy a Törökországgal folytatott tárgyalások olyan nyitott végű folyamatot jelentenek, amelynek kimenetelét nem lehet előre meghatározni;
- üdvözli a Horvátország által a koppenhágai politikai és a gazdasági kritériumok teljesítése, valamint a közösségi vívmányok átvétele, illetve a stabilizációs és társulási megállapodás megvalósítása területén elért figyelemre méltó haladást;
- megítélése szerint Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság jelentős haladást ért el a koppenhágai politikai kritériumok, valamint a gazdasági kritériumok teljesítésében, és hangsúlyozza az ország által 2007 végén megvalósított előrelépéseket; ezért felkéri a Tanácsot, hogy határozzon a Macedónia Volt Jugoszláv Köztársasággal való tárgyalások megkezdéséről.

Előadó: Alin Adrian NICA (RO/ALDE), Ducești Noi polgármestere, Románia

Referenciaszöveg

A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – Bővítési stratégia és a legfontosabb kihívások 2007–2008

COM(2007) 663 végleges

Politikai ajánlások

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Általános ajánlások

- ismét kinyilvánítja meggyőződését, amely szerint az Európai Unió bővítése a politikai befolyásolás egyik leghatásosabb eszközét jelenti. Ez a folyamat ugyanis fontos lépés a kontinens békéjének és stabilitásának biztosításában, és a tagjelölt országok polgárainak további esélyt kínál arra, hogy ne csupán a közös gazdasági térség által megteremtett jólétből részesüljenek, hanem az Unió közös értékeiből is, amelyeket mindenekelőtt a szabadság, a demokrácia és a szolidaritás képvisel;
- hangsúlyozza, hogy az Európai Uniónak a bővítés vonatkozásában folytatnia kell a nyitott kapuk politikáját, hogy az EU jelenlegi határain kívül is alapot adjon a demokratikus reformok és a gazdasági fejlődés ösztönzéséhez;
- emlékeztet arra, hogy a koppenhágai kritériumok és a stabilitási és társulási folyamatok alapvető feltételt állítanak a tagállamokkal szemben, ennek során különös hangsúlyt fektetnek a saját érdek alapján való elbírálás elvére, amely az előző bővítések során is központi helyet foglalt el;
- kiemeli, hogy az integráció sikere mindenekelőtt attól függ, hogy az adott tagjelölt ország hogyan készíti elő a csatlakozását, hogy mennyire tartósak a reformok, valamint hogy mennyire pontosan valósítják meg őket;
- emlékeztet arra, hogy a sikeres integráció záloga az előrehaladás nyomon követése és a jogalkotás alkalmazkodóképessége;
- felhívja a figyelmet arra, hogy a területi önkormányzatoknak aktív szerepet kell betölteniük az integrációs folyamatban, mivel olyan strukturális és demokratikus folyamatról van szó, amely nem valósítható meg egyedül központi szinten a kormányzat valamennyi szintjének aktív részvétele, valamint a szubszidiaritás és polgárközeliség elvének teljes mértékű tisztelete nélkül;
- elengedhetetlennek tartja, hogy azokban az esetekben, amikor a központi ügyvezetés a területi önkormányzatok hatáskörébe tartozó jogi intézkedéseket javasol, kikérjék a helyi és regionális közigazgatás szervezeteinek a véleményét;
- hangsúlyozza, hogy egy ország fenntartható fejlődése nagymértékben függ a decentralizáció alapelveinek betartásától és minden formájának – a döntéshozatal, a közigazgatás decentralizációja, valamint a pénzügyi decentralizáció – megvalósításától;
- rámutat, hogy az 1990-es évek első felének háborúja mély nyomokat hagyott a balkáni népek kollektív tudatában, ezért fontos, hogy a térség országainak minden helyi, regionális és

nemzeti szintű szereplője együttműködjön a múltbeli konfliktust okozó problémák megoldása érdekében;

10. megjegyzi, hogy – előcsatlakozási programokon és politikákon keresztül – támogatni kell a tagállamok és a tagjelölt országok helyi és regionális önkormányzatai közötti együttműködési (különösen a kultúrák közötti párbeszéd 2008-as európai évét) –, illetve a tapasztalatok és bevált gyakorlatok (többek között a Helyi Önkormányzatok Európai Chartája alapelveinek alkalmazása során szerzett legjobb tapasztalatok) cseréjét célzó kezdeményezéseket és erőfeszítéseket. Ebben az értelemben az RB-nek kiemelkedő szerepe van az EU regionális és helyi önkormányzatai bevált gyakorlatainak és tanulságainak megosztását célzó képzési szemináriumok ösztönzésében. E támogatásnak mindenekelőtt a 2004-ben és 2007-ben az EU-hoz csatlakozó új tagállamok tapasztalatainak kellene alapulnia, annál is inkább, mivel egy részük szomszédos a három új tagjelölt országgal;

Törökország

11. hangsúlyozza, hogy minden félnek érdeke, hogy Törökország támogatást kapjon a hosszú és nehéz reformfolyamat során. A csatlakozási folyamat alapelve, hogy a tárgyalások üteme ezeknek a reformoknak az előrehaladásától függ, amelyhez az EU is hozzájárul a pénzügyi programok keretében nyújtott külső támogatás révén. Ezért mind Törökországnak, mind pedig az Európai Uniónak türelmet és kitartást kell tanúsítania e folyamatban;

12. kiemeli, hogy nem szabad megtörni Törökország európai dinamizmusát, illetve az Európai Uniónak be kell tartania azokat a kötelezettségeket, amelyeket a tárgyalások megnyitásakor vállalt magára. Mindazonáltal egyetért abban az Európai Bizottsággal, hogy a Törökországgal folytatott tárgyalások olyan nyitott végű folyamatot jelentenek, amelynek kimenetelét nem lehet előre meghatározni. Az Unió által támasztott csatlakozási feltételek tiszteletben tartását kell Törökország EU-s csatlakozásánál egyedüli kritériumként figyelembe venni. Egyébiránt fontos, hogy Törökország – a csatlakozási tárgyalások során ismertetett rendelkezéseknek megfelelően – kötelezze el magát a jószomszédosági kapcsolatok ösztönzése mellett. Mindazonáltal Törökországtól az EU elvárja, hogy vessen véget a gazdasági blokádoknak és a határok lezárásának, valamint, hogy a szomszédos országok irányában tartózkodjon a fenyegetésektől, illetve katonai tevékenységektől;

13. üdvözli a parlamenti választások megfelelő lefolyását, és reméli, hogy az új kormány felgyorsítja a csatlakozási kritériumok teljesítéséhez szükséges reformok véghezvitelét, miközben az érzékeny területeken jelentős haladást ér el. Másrésztől nyugtalanságának ad hangot, amiért a török fegyveres erők ismétlődően beavatkoznak a politikai folyamatba, és hangsúlyozza, hogy több erőfeszítést kell tenni annak érdekében, hogy a hadsereg teljes körű és hatékony politikai ellenőrzés alá kerüljön;

14. üdvözlí az alkotmány módosítását célzó legutóbbi intézkedéseket, és úgy ítéli meg, hogy a javasolt változtatások, amennyiben elfogadják őket, ösztönözni fogják a haladást a koppenhágai kritériumok betartása területén, és emlékeztet arra, hogy a büntető törvénykönyv 301. cikkét, amely Törökország és a törökség megsértésének szankcionálásáról rendelkezik, az átfogó véleményezési eljárás értelmében módosítani kell;

15. kiemeli, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak, amelyek a közösségi jogszabályok nagy részét végrehajtják, központi és meghatározó szerepet kell játszaniuk mind Törökország belső demokratizálásában, mind európai integrációs folyamatában, és ennek kapcsán javasolja az Európai Bizottságnak, hogy a területi önkormányzatokra helyezze a hangsúlyt a török kormánnyal folytatott tárgyalási folyamatban a Törökországgal folytatott csatlakozási tárgyalásokban;

16. javasolja a helyi közigazgatási törvények felülvizsgálatát a helyi szintű közigazgatás megerősítése és hatékonyabbá tétele érdekében;

17. javasolja, hogy végezzenek vizsgálatot több olyan modell meghatározására, amelyek – az Unió tagállamainak példája alapján – a török területi önkormányzatok regionális fejlesztését szolgálják, amelyek lehetővé tennék a regionális stratégia és politika kidolgozását és megvalósítását, a helyi és regionális fejlődés prioritásainak a meghatározását, valamint azoknak a programoknak a megvalósítását, amelyek az európai előcsatlakozási alapok, továbbá a strukturális alapok támogatását élvezik;

18. emlékeztet arra, hogy konzultatív vegyes bizottságot szükséges felállítani, amely a Régiók Bizottsága, valamint a török területi önkormányzatok képviselőiből áll; ezért azt javasolja a török kormánynak, hogy nyújtson be erre irányuló kérelmet; és felkéri az Európai Bizottságot, hogy hangsúlyozza a Törökországgal folytatott tárgyalások során egy ilyen szerv fontosságát;

19. felhívja a figyelmet arra, hogy Törökországnak továbbra is konkrét erőfeszítéseket kell tennie a helyi közigazgatás pénzügyi decentralizációja területén, hogy ezzel erősítse a területi önkormányzatok pénzügyi függetlenségét, ugyanakkor csökkentse a nemzeti költségvetéstől való függésüket;

20. hangsúlyozza, hogy a területi önkormányzatok közigazgatási hatáskörének bővítésével egyidejűleg az új felelősségei köreik gyakorlásához megfelelő pénzügyi eszközt kell biztosítani;

21. megjegyzi, hogy Törökország jelenlegi közigazgatási reformjának célja, hogy a közintézmények hatékonyságát növelje, és közigazgatási képességüket javítsa, hogy hatékonyan kezeljék a nemzeti és közösségi alapokat;

22. felhívja a figyelmet a Törökországban állandósult megkülönböztetésre, amely az államigazgatás, valamint az igazságszolgáltatás területén közhivatali feladatokat ellátni kívánó nőket érinti, mindannak ellenére, hogy a jogi keret ebben a tárgyban már részben megfelel az európai szintű jogi szabályozásnak; külön hangsúlyozza a nőkkel szembeni megkülönböztetést az oktatáshoz való hozzáférés vonatkozásában. Számos nőnek – a vallási hagyományok súlyából kifolyólag – valójában nincs lehetősége az alapfokú oktatás végeztével folytatni tanulmányait;

23. felhívja a figyelmet a Törökországban élő etnikai kisebbségeket – különösen a kurd kisebbséget – érő diszkriminációra;

24. hangsúlyozza azokat a nehézségeket, amelyekkel a törökországi, nem muzulmán vallási közösségek találják szemben magukat, mivel nem rendelkeznek jogi személyiséggel. Ezek a közösségek a karitatív tevékenységek, a szabad vallásgyakorlás, vezetőik megválasztása és papok képzése során ütköznek nehézségekbe. Ezenkívül felhívja a figyelmet a nem muzulmán hívők és képviselők ellen elkövetett ismétlődő támadásokra és merényletekre. Az államnak garantálnia kell, hogy ez ne folytatódjék, és fel kell használnia saját eszközeit a szélsőséges csoportok ellenőrzésére, meghiúsítva ezzel felforgató tevékenységüket;

Horvátország

25. üdvözlí a Horvátország által a koppenhágai politikai és a gazdasági kritériumok teljesítése, valamint a közösségi vívmányok átvétele, illetve a stabilizációs és társulási megállapodás megvalósítása területén elért figyelemre méltó haladást. A horvát példa azt tükrözi – különösen a szomszédos országok számára –, hogy milyen előnyökkel járhat az Európai Unió strukturális és értékei melletti szilárd gazdasági és politikai elköteleződés; örömmel fogadja, hogy 2007-ben a csatlakozási tárgyalások során valódi áttörést sikerült elérni, és arra kéri az újonnan alakult horvát kormányt, hogy fokozza erőfeszítéseit annak érdekében, hogy mielőbb teljesüljenek a még hiányzó fejezetek megnyitásához szükséges feltételek;

26. üdvözlí Horvátországnak a helyi közigazgatás decentralizációja érdekében tett intézkedéseit, és e téren az erőfeszítések folytatására ösztönzi; megítélése szerint ezeknek az intézkedéseknek a keretén belül a szubszidiaritásra kellene fektetni a hangsúlyt, hogy a döntések a polgárokhoz minél közelebb szülessenek;

27. úgy véli, hogy Horvátország regionális kezdeményezéseiben való folyamatos részvételét – amely hozzájárult a szomszédjaival való kapcsolatok további javításához – ösztönözni és erősíteni kell; továbbá kiemeli Horvátország és a szomszéd országok – Bosznia és Hercegovina, Szerbia, Szlovénia és Montenegró – helyi önkormányzatai, valamint határ menti régiói határokon átnyúló együttműködésének jelentőségét;

28. üdvözlí a Horvátország és a Nemzetközi Büntetőtörvényesek közötti teljes mértékű együttműködést, és hangsúlyozza, hogy fokozni kell a háborús bűnösök felkutatásáért, valamint különösen a tanúvédelem területén tett erőfeszítéseket;

29. örömmel fogadja, hogy Horvátország és Szlovénia miniszterelnöke informális elvi megállapodást kötött arról, hogy a határvita megoldását független választottbíró döntésére bízzák. A horvát és a szlovén kormányt arra kéri, hogy minden lehetőséget használjon ki a megállapodás elérése érdekében. Üdvözlí a horvát parlament határozatát, miszerint Horvátország mindaddig nem alakít ki ökológiai és halászati védelmi zónát, ameddig barátságos, uniós szellemű közös megállapodás nem születik;

30. úgy véli, hogy előrehaladás történt a nemzeti kisebbségekről szóló alkotmányos törvény végrehajtásának javítása terén, és hogy a roma kisebbség helyzete javul Horvátországban, ugyanakkor úgy ítéli meg, hogy haladást kell elérni a menekültek és etnikai kisebbségek – főként a roma lakosság – társadalmi integrációja területén, biztosítva számukra a közszolgáltatásokhoz és a felsőoktatáshoz való könnyebb hozzáférést;

31. hangsúlyozza, hogy a felelősségteljes államigazgatás biztosításához lényeges speciális cselekvési eszközökkel rendelkezni, különleges figyelmet fordítva a korrupció elleni harcra; ezzel összefüggésben kifejezetten üdvözlő a Korrupció és Szervezett Bűnözés Elleni Hivatal (USKOK) megbízatásának meghosszabbítását, valamint azt, hogy nagyobb számban kerültek korrupciós esetek a horvát igazságszolgáltatás elé. A horvát kormányt arra kéri, hogy fokozott erőfeszítéssel vegyen részt a 2006 és 2008 közötti nemzeti korrupcióellenes programokban;

32. üdvözlő a lakásépítés és –újraépítés terén elért előrelépést, valamint a korábban bérleti joggal rendelkezők kérdésének megoldására irányuló lakásprogramot, és ennek folytatását, illetve felgyorsítását sürgeti;

33. üdvözlő a nemrégiben a regionális politika és a strukturális eszközök összehangolása területén elért haladást; mindemellett más intézkedések is szükségesek, hogy az állami hatóságok hatékonyabban működjenek, és jobb közigazgatási kapacitással rendelkezzenek a közösségi alapok eredményes kezelése érdekében;

34. ugyanakkor megállapítja, hogy a helyi közigazgatás reformja területén elért haladás ellenére mérsékelte. A tisztviselők felvétele tulajdonképpen továbbra is a politika befolyása alatt áll. A kizárólag néhány ágazati norma által szabályozott a közigazgatásra vonatkozó területén belül a harmonizált jogi keret egyenlőtlen végrehajtása hiánya annak alacsony hatékonyságához és korrupcióhoz vezetett;

Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság

35. megítélése szerint Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság jelentős haladást ért el a koppenhágai politikai kritériumok, valamint a gazdasági kritériumok teljesítésében, és hangsúlyozza az ország által 2007 végén megvalósított előrelépéseket; ezért felkéri a Tanácsot, hogy határozzon a Macedónia Volt Jugoszláv Köztársasággal való tárgyalások megkezdéséről;

36. üdvözlő, hogy az országnak sikerült a társulási és stabilizációs megállapodás több rendelkezését tiszteletben tartania;

37. megállapítja, hogy az ohridi keretegyezmény megvalósítása mély változásokhoz vezetett a társadalomban, amely azóta teljes mértékben elismeri, hogy többnemzetiségű és többkultúrú, ami egyébiránt az Európai Unióhoz való csatlakozás politikai kritériumainak egyik fontos eleme. Újra emlékeztet arra,

hogy teljes egészében alkalmazni kell a BADINTER-elveket, és hogy minden félnek kölcsönösen tisztelnie kell a másikat, valamint együtt kell működniük a – sok erőfeszítés árán felállított – demokratikus intézmények keretén belül. Ugyanakkor sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az etnikai kisebbségek beilleszkedése továbbra is korlátozott marad;

38. felkéri Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságot, hogy merítsen a közigazgatás európai gyakorlatából, valamint az etnikai és nyelvi sokszínűséget figyelembe vevő oktatás területéről. Síkra száll amellest, hogy kössenek megállapodásokat, amelyek lehetővé teszik, hogy a két többségi etnikai közösség méltányos és harmonikus feltételek mellett tudjon együtt élni a különböző kisebbségekkel; e tekintetben a kisebbségi közösségeknek a közigazgatásban való méltányos képviseletét garantáló alkotmányos rendelkezések hatékony alkalmazását javasolja;

39. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a korrupció egyelőre széles körben elterjedt jelenség marad, ami továbbra is komoly problémákat jelent. Ezért az RB azt javasolja a hatóságoknak, hogy tegyenek lépéseket e veszélyek megszüntetésére;

40. értékeli a közigazgatás decentralizációja érdekében tett helyi szintű erőfeszítéseket, valamint azt a szándékot, hogy hatékonyabbá tegye azt több körzet átcsoportosítása által, racionális és fejlődési okokból kifolyólag. Ugyanakkor emlékeztet arra, hogy sürgetően fel kell gyorsítani a pénzügyi decentralizáció folyamatát a helyi és regionális szintű önkormányzatok tekintélyének megerősítése érdekében;

41. üdvözlő azokat az erőfeszítéseket, amelyek célja a nyilvános információkhoz való hozzáférés biztosítása a polgárok számára annak érdekében, hogy az adminisztráció átláthatóbbá váljon, noha kiemeli, hogy ez utóbbi nem kész, illetve nem képes arra, hogy megkönnyítse a hozzáférést;

42. csaldóttóságának ad hangot amiatt, hogy az elnevezés terén nem történt előrelépés; örömmel fogadja, hogy az ENSZ speciális megbízottjának, Matthew NIMETZ-nek a felügyelete alatt újrakezdődtek a tárgyalások, és arra kéri Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaságot, hogy tegyen nagyobb erőfeszítéseket az elnevezésével kapcsolatos probléma megoldására az ENSZ Biztonsági Tanácsa 817/93-as és 845/93-as állásfoglalásának keretében, elősegítve ily módon a jó szomszédi kapcsolatok kialakulását és a regionális együttműködés fejlődését;

43. üdvözlő az RB Elnökségének 2008. március 4-én, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság kormányának hivatalos felkérése nyomán hozott határozatát, hogy a Régiók Bizottsága és Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság közösen állítson fel egy tanácsadó vegyes bizottságot; kéri, hogy adminisztratív szempontból mindent tegyenek meg annak érdekében, hogy e bizottságnak az első ülésére 2008 első félévében sor kerülhessen.

Kelt Brüsszelben, 2008. április 9-én.

a Régiók Bizottsága

elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye „A vízhiány és az aszály jelentette kihívás kezelése az Európai Unióban”

(2008/C 172/10)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- közvetíti a helyi és regionális önkormányzatok aggodalmait, amelyek mind a Földközi-tenger térségében, mind pedig Közép-Európában és az Atlanti-térségben aszályal kapcsolatos problémákat és olyan jelenségeket tapasztaltak, mint a szokatlanul száraz évek, a kiapadt víztározók, a föld alatti víztartó rétegekkel kapcsolatos problémák, a part menti víztartó rétegek szikésedése, a felszín alatti vizek szintjének csökkenése, a nem kielégítően megtervezett emberi beavatkozások révén a víztani helyzet változásai, a szokásos évszakonkénti csapadékmennyiségek megváltozása és természeti okok vagy emberi tevékenység következtében fellépő időszakos vízhiány, amelyek következményeit az Európai Bizottság már megemlítette az előkészítő munkái során;
- olyan, az összes tagállamban és régióban egységes vízügyi tervezést kér, amelyben az infrastruktúra-építésre fordított közösségi alapok az alábbi célokat szolgálják: vízvédelem, a hegyvidéki területek és a mocsarak védelme és az erdős területek helyreállítása, víztakarékosság és hatékony vízhasználat, a víz újraosztása a felhasználók között, valamint a súlyos aszály, illetve vízhiány következtében fellépő helyzetek enyhítése más vízforrásokból történő vízellátás révén;
- üdvözli egyrészt az Európai Bizottságnak a közös agrárpolitika állapotfelméréséről szóló közleményét, mivel belefoglalták a vízgazdálkodást mint a közös agrárpolitika új kihívását. Támogatja az Európai Bizottság azon megfontolásait, hogy vizsgálják meg, be lehet-e jobban vonni a vidéki és hegyvidéki területek fejlesztését célzó programokba a vízgazdálkodási kérdéseket. Azt ajánlja, hogy mérjék fel és tanulmányozzák, hogy a megművelt területek, valamint a vízkészletekben és erdőkben gazdag hegyvidéki területek milyen mértékben képesek hozzájárulni a légkör páratartalmához, a csapadékképzéshez és az éghajlatváltozás okozta elsivatagosodás megfékezéséhez;

Előadó: Francisco CAMPS ORTIZ, a Valenciái Regionális Kormány elnöke (ES/EPP)

Referenciaszöveg

A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az Európai Unióban a vízhiány és az aszály jelentette kihívás kezeléséről

COM(2007) 414 végleges

Politikai ajánlások

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. kedvezően fogadja az Európai Bizottság európai vízhiányra és aszályra vonatkozó közleményét, tekintettel arra, hogy az teljes mértékben megfelel a vízpolitikáról szóló 2000/60/EK keretirányelvnek, amelynek a vízpolitika általános alapjaként kell szolgálnia az Európai Unió egész területén;
2. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy különbséget tesz az „aszály” és a „vízhiány” között, amelyek a következőképpen határozhatók meg: míg az aszály a rendelkezésre álló vízkészletek átmeneti csökkenését jelenti, például esőhiány miatt, a vízhiány azt jelenti, hogy a vízigény meghaladja a fenntartható módon felhasználható vízkészleteket;
3. megállapítja, hogy a vízhiány és az aszály olyan jelenségek, amelyek érintik az EU egyes területeit, és amelyekkel szemben a helyi és regionális adottságokat alapul véve kell fellépni;
4. sürgeti a tagállamokat, valamint az európai helyi és regionális önkormányzatokat, hogy lépjenek fel a vízvédelem, a vízzel való takarékoskodás, a veszteségek csökkentése és a víz újrahasonosításának kiépítése érdekében, hiszen bármely más alternatívát megelőzve ezek a vízhiány és az aszály elleni küzdelem kiemelt fontosságú feladatai; egyúttal olyan strukturális intézkedések megtételére szólít fel, amelyek alkalmasak a vízhiány és az aszály problémáinak fenntartható kezelésére;
5. hangsúlyozza, hogy a vízhiány és az aszály elleni küzdelem terén a legfontosabb az, hogy elkezdjük hatékonyan, takarékosan és fenntartható módon gazdálkodni a vízzel. A víztakarékosság energiamegtakarítást is jelent. Az energiához hasonlóan a víz is szükséges minden emberi, gazdasági és társadalmi tevékenységhez;
6. hangsúlyozza a helyi és regionális önkormányzatok szerepét a vízügyi keretirányelv alkalmazásában, a talaj- és vízhasználat tervezésében, a különböző gazdasági ágazatok fejlesztésében, a környezetvédelemben és a polgárok jó minőségű vízzel történő kielégítő mértékű ellátásának biztosításában;
7. megjegyzi, hogy a régióknak számos észrevételük lehet az Európai Bizottság által javasolt intézkedésekkel kapcsolatban, különös tekintettel az alábbiakra: a jó minőségű vízhez való hozzáférés biztosítása minden polgár számára; a felszíni és föld alatti víztömegek védelme; a vízhasználat ésszerű tervezése; a vízhiány megelőzése és rövid, közép- és hosszú távra vonatkozó megoldások keresése; a víz végső árának meghatározása; a víz felhasználók közötti elosztása és újraosztása; a víztakarékosság, a víz újrahasonosítása és a vízhasználati hierarchia betartása

minden gazdasági területen; a vízmennyiség/vízhozam egyes – belső vagy külső – vízgazdálkodási rendszerek közötti rugalmasságának és mobilitásának biztosítása; vízügyi és talajjavítási infrastruktúra-fejlesztés; aszályvédelmi tervek kidolgozása; az ismeretek elmélyítése és a tájékoztatás javítása; a gazdasági ágazatok mozgósítása, valamint a polgárok bevonása és a téma iránti figyelmük felkeltése;

8. megjegyzi, hogy a vízügy területén különösen érvényes a szubszidiaritás elve és a többszintű irányítás, mivel saját hatásköreiknek megfelelően az Unió, a tagállamok, a régiók és a helyi önkormányzatok feladata, hogy aszály és vízhiány esetén meghozzák a szükséges intézkedéseket a régiók közötti lojális és szolidáris együttműködés mechanizmusainak alkalmazásával;

9. utal rá továbbá, hogy jöllehet az Európai Unióban eltérnek az egyes területek éghajlati körülményei és vízhiány vagy aszály általi érintettségük, Európa területén – az európai vízpolitika elveinek tiszteletben tartásával – egységes megoldásokat kell alkalmazni. Éppen ezért a szubszidiaritás elvének megfelelően inkább a helyi és regionális megoldásokat kell előnyben részesíteni;

10. az ezt a létfontosságú erőforrást és annak védelmét érintő problémák megoldása érdekében minden egyes érintett tagállamon belül szolidaritásra, a szubszidiaritás elvének alkalmazására, valamint arra szólít fel, hogy a régiók és a települések vállaljanak vezető szerepet ezen a területen;

11. utal rá, hogy a tagállamoknak, illetve a regionális és helyi önkormányzatoknak elsőként a hatályban lévő vízügyi keretirányelv célkitűzéseit kell követniük. Ezért felkérjük az Európai Bizottságot, hogy határozottan követelje meg a vízügyi keretirányelv megvalósítását.

Az aszály és a vízhiány hatásait illetően

12. közvetíti a helyi és regionális önkormányzatok aggodalmait, amelyek mind a Földközi-tenger térségében, mind pedig Közép-Európában és az Atlanti-térségben aszályval kapcsolatos problémákat és olyan jelenségeket tapasztaltak, mint a szokatlanul száraz évek, a kiapadt víztározók, a föld alatti víztartó rétegekkel kapcsolatos problémák, a part menti víztartó rétegek szikesedése, a felszín alatti vizek szintjének csökkenése, a nem kielégítően megtervezett emberi beavatkozások révén a víztani helyzet változásai, a szokásos évszakonkénti csapadékmennyiségek megváltozása és természeti okok vagy emberi tevékenység következtében fellépő időszakos vízhiány, amelyek következményeit az Európai Bizottság már megemlítette az előkészítő munkái során;

13. támogatja az Európai Bizottság kötelezettségvállalását, mely szerint folytatni kell a vízhiány és az aszály ellen nemzetközi szinten, különösen az elsivatagosodás elleni küzdelemről szóló ENSZ-egyezmény és az éghajlat-változási ENSZ-keret-egyezmény révén folytatott küzdelmet;

14. utal az ENSZ éghajlatváltozással foglalkozó kormányközi munkacsoportja (IPCC) negyedik jelentésének 2007. november 17-én Valenciában ismertetett összegző dokumentumára, amely „nagy biztonsággal” előre jelezte, hogy az éghajlatváltozás miatt a Földközi-tenger medencéje számos felszáraz területének a vízkészletek csökkenésével kell számolnia;

15. megjegyzi, hogy a végső felhasználókhöz való közelségükből adódóan a helyi és regionális önkormányzatoknak kell elsőként szembenézniük az aszály és a vízhiány okozta problémákkal, ehhez pedig gyakran nincsenek meg a megfelelő eszközeik. Az önkormányzatok azok, akik tudják, hogy mely intézkedések jöhetnek szóba az adott terület esetében, és ők azok, akik más régiókkal és településekkel együttműködve képesek ezeket az intézkedéseket végrehajtani tagállami és uniós segítséggel.

A vízügyi tervezést és a racionális vízhasználatot illetően

A víz ára

16. rámutat arra, hogy a víz- és szennyvízdíj megállapítása különösen érzékeny és megkerülhetetlen területet jelent a hatóságok számára, amelyeknek – tekintettel a természeti, éghajlati és földrajzi eltérésekre, a régióként eltérő infrastrukturális helyzetre és a közszolgáltatások megszervezésének különbözőségére – össze kell egyeztetniük a fogyasztókat a vízforrások hatékony felhasználására sarkalló megfelelő ösztönzőket és a vízdíjaknak a fogyasztók anyagi helyzetére gyakorolt hatását;

17. megjegyzi, hogy a vízügyi keretirányelvben megjelenő, a költségek megtérülése és a fogyasztó fizet elve nem zárja ki a költségmegtérülés társadalmi, környezetvédelmi és gazdasági hatásainak, valamint az érintett területek védelmének és földrajzi, éghajlati feltételeinek figyelembevételét, oly módon, hogy ezeket az elveket a polgárokhoz legközelebb álló hatóságok alkalmazzzák;

18. azt ajánlja, hogy a vízdíj meghatározásakor a „szennyező fizet” elvet is vegyék számításba az erőforrással kapcsolatos integrált gazdálkodás második pilléréként. Ez az elv valamennyi fogyasztót a víz jobb felhasználására sarkallná, és lehetővé tenné a bevételek újraelosztását a különböző szükségleteknek és a megtett erőfeszítéseknek megfelelően;

19. elismeri, hogy a víztakarékosság, illetve a hatékony és ésszerű vízhasználat előmozdítása érdekében általánossá kell tenni a vízfogyasztás mérésére szolgáló mechanizmusokat;

20. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy tartsa szem előtt a helyi és regionális önkormányzatok véleményét, tapasztalatait és az őket foglalkoztató problémákat a vízügyi árképzésről szóló tanulmányaiban, különösen az alábbi kérdésekben: a szigorú árképzés, amelynek következtében ez az erőforrás kizárólag a szolgáltatói és a fogyasztói ágazatok számára érhető el; az ellátás, a kezelés és a tisztítás jogi keretei; a vízügyi árképzés szociális és gazdasági hatásai, továbbá az erőforrás környezeti költségeinek kiszámítása;

Vízgazdálkodás – tervezés

21. úgy véli, hogy a megőrzésre és fenntarthatóságra irányuló földhasználat-tervezés, amely a helyi és regionális önkormányzatok hatásköre, a helyes vízgazdálkodás kulcseleme, és hogy fontos a stratégiai környezetvédelmi értékelési irányelv szigorú alkalmazása és azon európai vízgyűjtő területek meghatározása, amelyek időszakos vagy strukturális vízhiányban szenvednek;

22. javasolja, hogy az Európai Unió támogassa a régiók közötti vízügyi együttműködést és szolidaritást;

23. kiemeli, hogy a hatékony vízfelhasználás érdekében fontos, hogy az erőforrás elosztása a különféle felhasználási célok között módosítható legyen a körülmények függvényében. A tagállamok és a régiók feladata az ehhez szükséges infrastruktúra, valamint szabályozási és kormányzási mechanizmusok kialakítása, a társadalmi, gazdasági és környezeti fenntarthatóság szempontjainak megfelelően;

24. üdvözli egyrészt az Európai Bizottságnak a közös agrárpolitika állapotfelméréséről szóló közleményét, mivel belefoglalták a vízgazdálkodást mint a Közös Agrárpolitika új kihívását. Támogatja az Európai Bizottság azon megfontolásait, hogy vizsgálják meg, be lehet-e jobban vonni a vidéki és hegyvidéki területek fejlesztését célzó programokba a vízgazdálkodási kérdéseket. Azt ajánlja, hogy mérjék fel és tanulmányozzák, hogy a megművelt területek, valamint a vízkészletekben és erdőkben gazdag hegyvidéki területek milyen mértékben képesek hozzájárulni a légkör páratartalmához, a csapadékképzéshez és az éghajlatváltozás okozta elsivatagosodás megfékezéséhez;

25. úgy véli, hogy a vízgazdálkodási tervezés a legmegfelelőbb eszköz a fenntartható területi fejlődéshez rendelkezésre álló vízmennyiség felméréséhez;

26. felszólít a hegyvidéki területek, a mocsarak és a zöld területek védelmét célzó intézkedések összehangolására az éghajlatváltozás hatásának tulajdonítható aszályok és vízhiány következményeinek enyhítése céljából, szem előtt tartva, hogy ehhez elengedhetetlen a környezetvédelmi szempontból felelős vízhasználat;

27. a vízügyi keretirányelvvel megegyezően úgy véli, hogy a vízigény kezelését és a vízhasználat megtervezését alapvetően a vízgyűjtő kerületek szerint kell végezni az azokhoz tartozó helyi és regionális önkormányzatok közötti együttműködésben, ezen alapelv tiszteletben tartása azonban nem vezethet ahhoz, hogy az egy adott régió vagy kerület határain átnyúló problémát megoldhatatlannak tekintsünk;

28. olyan, az összes tagállamban és régióban egységes vízügyi tervezést kér, amelyben az infrastruktúra-építésre fordított közösségi alapok az alábbi célokat szolgálják: vízvédelem, a hegyvidéki területek és a mocsarak védelme és az erdős területek helyreállítása, víztakarékosság és hatékony vízhasználat, a víz újraosztása a felhasználók között, valamint a súlyos aszály, illetve vízhiány következtében fellépő helyzetek enyhítése más vízforrásokból történő vízellátás révén (átterelés, víztározók, szocialitás) a 37. és az azt követő pontokban megfogalmazott feltételek mellett;

29. figyelembe veszi a szigetek és a hasonló helyzetben lévő területek egyedi vízgazdálkodási szükségleteit. Mivel e területeken korlátozott a rendelkezésre álló víz mennyisége, az alapellátás a tengervíz sótalanítása révén történhet. Ezekben az esetekben legfontosabb lépésként a hatékony vízgazdálkodást ajánlja, valamint azt, hogy optimalizálják az energiahatékonyságot, és megújuló energiaforrásokat használjanak, valamint garantálják a megfelelő tartalékokat biztosító tárolórendszerből történő vízhozzáférést, továbbá javítsák és állítsák helyre az esővíz összegyűjtését és tárolását szolgáló hagyományos infrastruktúrát;

30. az integrált vízgazdálkodásnak figyelembe kellene vennie a felszín alatti források mint tartalékok stratégiai szerepét az aszálykezelési tervekben és a vízellátásra vonatkozó készütségi tervekben;

31. határon átnyúló és államközi együttműködést sürget a helyes gyakorlatok kicserélésében és az intézkedések koordinálásában, hiszen Dél-Európában mindennapos, jól ismert és az éghajlat-változási folyamatok miatt egyre súlyosabb probléma a vízhiány, Észak-Európában pedig a gyakoribb áradások és vízhiány új kihívásokat jelentenek.

Az aszálykockázat-kezelési terveket illetően

32. úgy véli, hogy a különleges aszálykockázat-kezelési tervek kidolgozása megfelelő lépés a válságkezelés felől a kockázatkezelés irányába, és hogy a vízügyi keretirányelv eléggé rugalmas ahhoz, hogy ilyen terveket lehessen kidolgozni az érintett vízgyűjtő területekre;

33. úgy véli, hogy – amint már korábbi véleményekben kifejtettük – a követendő út az információcsere és a különleges aszályvédelmi jegyzőkönyvek vagy nemzeti szinten különleges kezelési tervek kidolgozása. Elismeri a helyi és regionális önkormányzatok alapvető szerepét az integrált alkalmazkodási stratégiák meghatározásában, és sürgeti őket, hogy működjenek együtt a többi szereplővel, köztük a felhasználókkal is. Az éghajlatváltozás kontextusában a terveknek és az eszközöknek rugalmasnak kell lenniük, és elő kell segíteni az információ- és tapasztalatcserét. Kiemelendő, hogy ezt a feladatot egyetlen település és régió sem képes egyedül megoldani. A siker szempontjából döntő jelentőségű a források, ismeretek és adatok formájában nyújtott támogatás. A támogatás más települések és régiók bevált gyakorlatai révén adható, de a tagállamoknak és az EU-nak késznek kell lenniük arra, hogy segítsenek a támogatás elérhetővé tételében;

34. kéri, hogy alaposabban tanulmányozzák a természeti katasztrófákról és az éghajlatváltozásról szóló véleményekben foglalt iránymutatásokat, különös tekintettel a régiók „végrehajtói” szerepére az alkalmazkodási politikák tekintetében és az olyan kihívásokkal szemben, mint a migrációs áramlások, a jogszabályok kiigazítása, a felhasználói mentalitás megváltoztatása, és a pl. vízgyűjtő területekenként csoportosuló régiók közötti együttműködés megerősítése. Különösen felhívja a figyelmet arra, hogy Európa aszályokat, vízhiányt és a hozzájuk kapcsol-

ódó katasztrófákat mutató térképe az éghajlatváltozással ábrázolódik;

35. a közösségi források vízügyi infrastruktúrába történő beruházásra való felhasználásán kívül javasolja külön európai vízügyi program létrehozását is. E program forrásai a közösségi költségvetésben meglévő eszközök kereteiből származnának. Célja az lenne, hogy láthatóan és koherensen támogasson a legmodernebb technológiához való hozzáférésre, a bevált gyakorlatok megvalósítására, kommunikációs intézkedésekre, valamint a kormányzás javítására irányuló tevékenységeket, elősegítve ezzel egyfajta „víztakarékossági kultúra” kialakulását.

A közösségi alapok felhasználását illetően

36. hangsúlyozza, hogy az Európai Szolidaritási Alapot fel kell használni aszályval kapcsolatos katasztrófa-helyzetekben, és javasolja, hogy a közösségi polgári védelmi mechanizmus munkaterveibe építsék bele az aszályval kapcsolatos katasztrófa-helyzeteket, különleges jegyzőkönyvek hozzáadásával, és előrejelző mechanizmus révén az állandó megfigyelőközponttal egyeztetve.

A kiegészítő vízellátási infrastruktúrák fontolóra vételét illetően

37. úgy véli, hogy a kiegészítő vízellátási infrastruktúrák (átterelések, víztározók, sótalanítók) a súlyos aszályból eredő helyzetek megelőzését szolgálhatják, nem pótolják azonban a meglévő vízkészletekkel való felelősségteljes gazdálkodást;

38. a kiegészítő vízellátást ajánlja, amelyet akkor kell intézkedésként foganatosítani, amikor a vízügyi hierarchia figyelembe vételével, átfogó tervezés keretében valamennyi megelőző intézkedést végrehajtották már. A különböző infrastruktúrák alkalmazásának garantálnia kell a környezeti, társadalmi és gazdasági fejlődés fenntarthatóságát és egyensúlyát;

39. javasolja, hogy a megfelelő irányítási és elosztási infrastruktúrák révén megtisztított szennyvíz újrafelhasználását tekintse a keresleti oldal kezelését célzó intézkedésnek; hangsúlyozza, hogy valamennyi elengedhetetlen intézkedést meg kell tenni annak érdekében, hogy a szennyvizek tisztítása után nyert víz ne legyen ivóvízként felhasználható, és hogy jól meghatározott, higiéniai és ökológiai szempontból indokolt célokra legyen csak hasznosítható;

40. megítélése szerint a strukturális vízhiány és az ilyen területek számára még fenntarthatóan felhasználható erőforrások értékelését a vízügyi keretirányelvben előírt feltételek alapján lehetőség szerint be kell építeni a nemzeti, regionális, illetve helyi vízügyi tervbe, figyelembe véve a tervezési területek jövőbeli lehetőségeit és a környezetvédelmi korlátozásokat;

41. kedvezően értékeli a készletfeleslegek átterelését és a tagállamokon belüli különböző rendszerek közötti egyéb vízcseremódszereket mint a szolidaritás vízgazdálkodás terén történő megvalósulását – amennyiben garantált a környezet és a víztestek minőségének javítása, valamint a víztartó rétegek és az ökológiai vízmennyiség/vízhozam helyreállítása;

42. úgy véli, hogy az éghajlatváltozás kontextusában az energiahatékonyság és a fenntarthatóság döntő tényező a vízügyi tervezésben az alternatív vízhozam-kiegészítési módszerek kiválasztásában (átterelés vagy sótalanítás). A sótalanítás energiaigényes folyamat, amely ezért számottevő környezeti hatással jár, és csupán abban az esetben vehető lehetőségként figyelembe, amikor haszna jelentősebb, mint a káros hatása;

43. úgy véli, hogy a külső forrásból történő készletnövelés megvalósíthatóságával és jellemzőivel kapcsolatos döntéshozatal során figyelembe kell venni a tervezési területekre irányítandó vízkészletek beáramoltatásához szükséges kiegészítő infrastruktúrák környezeti hatásait, energiahatékonyságát és gazdasági költségeit;

44. arra a következtetésre jut, hogy a tájékoztatás, valamint a környezeti és gazdasági feltételeknek való megfelelés révén nagyobb esély teremthető a további vízellátási infrastruktúrák (átterelések, sótalanítók) létesítését illető társadalmi konszenzusra. A kiegészítő vízkészletet fogadó vízgyűjtő területeknek fokozott következetességet kell mutatniuk és különleges felelősséget kell tanúsítaniuk a vízfelhasználásban;

45. figyelmesen nyomon követi majd az Európai Bizottság kiegészítő vízellátási infrastruktúrákról szóló tanulmányait, különös tekintettel az átterelésre, a víztározókra és a sótalanításra.

A racionális vízfelhasználást lehetővé tevő technológiák és gyakorlatok alkalmazását illetően

46. támogatja a gazdasági tevékenységeknek, a döntéshozatali mechanizmusoknak és a hatékony vízfelhasználásnak a vízhiány és az aszály okozta kihívásokhoz való hozzáigazítására irányuló kutatás támogatását. Ezzel kapcsolatban úgy véli, hogy olyan ösztönzők kidolgozása, amelyek a szanitertechnológiák gyártóit gazdaságosabb és víztakarékosabb termékek előállítására buzdítják, az indokolatlan pazarlók megbüntetése, szankciók kivetése az engedély nélküli fúrásokra és vízkitermelésekre, illeték- és/vagy adókedvezmények bevezetése, a hatékony vízfelhasználás ösztönzése minden területen, a tiszta ipari technológiák használatának előmozdítása, világos és állandó játékszabályok meghatározása a vízfelhasználók közötti jogátadáshoz és az idevonatkozó kompenzációk meghatározásához, valamint önkéntes megállapodások kidolgozása megfelelő megoldást jelenthet.

Az európai víztakarékosági kultúrát illetően

47. felszólítja a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy szervezzenek a polgárokat célzó, a víz értékéről szóló tájékoztató, tudatosító és figyelemfelkeltő kampányokat, és az oktatási és képzési programokba építsék bele a felelősségteljes vízhasználat jelentőségét. Különös figyelmet kell majd fordítani a turisták és a területek között mozgó egyéb személyek tájékoztatására és a kérdés iránti figyelmük felkeltésére;

48. úgy véli, hogy a polgárok bevonása a vízügyi keretirányelv végrehajtásába és a vízügyi politika meghatározásába –

és különösen az aszálytervek kidolgozásába – maga is lehetőséget nyújt a felelős vízfogyasztással kapcsolatos tudatosításra, tájékoztatásra és felelősségre nevelésre, ezért kéri a hatóságokat, hogy ösztönözzék az állampolgári részvételt;

49. a piaci mechanizmusok fejlesztését javasolja, szigorítva a termékek életciklusa során alkalmazandó víztakarékosági kritériumokat, fontolóra véve az EMAS-hoz hasonló minőségi és tanúsítási rendszerek bevezetését a termelési folyamatokban, a környezetbarát tervezést és a „vízbarát” vagy „hatékony vízfelhasználású” termékcímkézést, annak érdekében, hogy a polgárok, valamint az állami és magánpiaci szereplők tisztában lehessenek fogyasztásuk vízhasználati következményeivel, és változtassanak fogyasztói magatartásukon;

50. úgy véli, hogy a megfelelő minőségi és tanúsítási rendszerekkel ösztönözni kell az infrastruktúrák és a berendezések környezetvédelmi hatékonyságát. A helyi és regionális önkormányzatok a városi építményekben és infrastruktúrákban elő tudják mozdítani a vízzel való takarékoságot és az újrahasznosítást. A régiók beruházások és az épületekről szóló irányelvet kiegészítő rendelkezések meghozatala révén elő tudják mozdítani, hogy az épületekben hasznosítsák a hűtőrendszerekben használt vizet és az esővizet, és a városokban és épületekben olyan kiegészítő rendszereket alkalmazzanak, amelyek révén ivásra alkalmatlan vizet használnak a takarítás, az öntözés és a tisztítás során. Az idegenforgalmi létesítményeket, köztük a golfpályákat, továbbá a gazdaságokat különösen rá kell bírni arra, hogy az általuk használt vizet újrahasznosítsák;

51. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak alapvető szerepük van a civil társadalommal és a gazdasági szereplőkkel való partnerségek kialakításában, a víztakarékoságot és a hatékonyság növelését célzó önkéntes megállapodások, ösztönzők és adók formájában;

52. megjegyzi, hogy a vízügy azon területek egyike, amelyen a legtöbb pénzt és erőfeszítést fektetik be a harmadik országokkal folytatott decentralizált együttműködésbe, és hogy a helyi és regionális önkormányzatok hozzájárulnak a legaktívabb, legsűrűbb és a polgárokhoz legközelebb álló együttműködési hálózatokat. Az ENSZ millenniumi célkitűzéseinek az Európai Unió és a tagállamok segítségével történő megvalósítása érdekében sürgeti a régiók közötti együttműködést, valamint információ- és tapasztalatcserét;

53. sürgeti a bevált gyakorlatok cseréjét és a vízügygel kapcsolatos eszmecserét a régiók között annak érdekében, hogy a régiók értesülhessenek a helyes vízgazdálkodást illető eredményes tapasztalatokról.

Az európai információs rendszert illetően

54. úgy véli, hogy az európai vízügyi információs rendszer (WISE), valamint a mutatók figyelése olyan eszköz, amely megbízható információkat szolgáltat az európai aszályhelyzet alakulásáról, mértékéről és hatásairól;

55. hangsúlyozza a hatóságoknak az adatgyűjtésben, az alap-kutatás előmozdításában és az információk nyomon követésében betöltött szerepét. Ezért ösztönzi a közös módszertanok, illetve szükség esetén a kompatibilis és összehasonlítható mutatórendszerek kialakítását, valamint az ismeretek és a tapasztalatok cseréjét, és kiemelten fontosnak tartja a közigazgatási szervek ahhoz szükséges kapacitásépítését és koordinációját, hogy egész területükről teljes körű adatokkal rendelkezzenek. Az RB hasonlóképpen támogatja egy, az aszályal és az elsivatagosodással foglalkozó európai megfigyelőközpont felállítását a vízhiány alakulásának nyomon követése és az aszályok előrejelzése érdekében, az éghajlatváltozás időszakában;

A kutatást és a technológiai fejlődést illetően

56. egyetért abban, hogy terjeszteni kell a vízhiánnyal és az aszályal kapcsolatos tudományos kutatások eredményeit, és elő

kell segíteni a felhasználásukat és alkalmazásukat, valamint meg kell erősíteni és ösztönözni kell az Európai Unió hetedik kutatási keretprogramján belüli kutatási és technológiafejlesztési tevékenységeket;

57. hangsúlyozza a régióknak a vízügyi technológiafejlesztés ösztönzésében játszott szerepét, hiszen a vízfelhasználás hatékonysága egyre fontosabb versenyképességi tényezőnek számít, ezért stratégiai feladatként ajánlja a régióközi együttműködés, információcsere és a technológiai platformokkal való stratégiai partnerség előmozdítását;

58. végül leszögezi, hogy az éghajlatváltozás kontextusában a vízhiány és az aszály jelentette kihívással való szembenézést célzó, megvalósított javaslatok rövid távon eredményesek lehetnek.

Kelt Brüsszelben, 2008. április 10-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye „A villamos energia és a földgáz európai piaci: Harmadik intézkedéscsomag”

(2008/C 172/11)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- hangsúlyozza, hogy az energiapiac liberalizációjáról folyó viták középpontjába a fogyasztót kell állítani,
- ezért helyesli a szállítási szétválasztásra irányuló további intézkedések meghozatalát,
- üdvözli, hogy az intézkedéscsomag az energia belső piacának teljes megvalósítására törekszik az alábbiakat célzó jogszabályi intézkedések révén: a piacra újonnan belépők szállítási hálózatokhoz való megkülönböztetésmentes hozzáféréseinek garantálása – elősegítve így a versenyt, az átviteli/szállítási rendszerüzemeltetők és a szabályozók közötti jobb koordináció kialakítása, a villamos energia termelésébe és a hálózatokba történő befektetések ösztönzése, valamint a piac átláthatóságának növelése,
- arra kéri az Európai Bizottságot, hogy megfelelő intézkedésekkel előzze meg a piaci koncentrációt, és segítse elő, hogy több magán- és állami szolgáltató működjék. Az ezt óhajtó tagállamoknak legyen meg a lehetőségük, hogy ne alkalmazzák az ellátási hálózatok üzemeltetőire vonatkozó jogi szétválasztásra irányuló szabályokat azokra az integrált villamosenergia-vállalkozásokra, amelyek 100 000-nél kevesebb bekapcsolt ügyfelet vagy kisebb, elszigetelt hálózatokat látnak el,
- kifejezi azt az óhaját, hogy ösztönözzék az olyan megújuló energiaforrásokon alapuló, helyi és regionális energiatermelést, amelyek megfelelnek a helyi környezeti feltételeknek, ugyanakkor az EU-ban csökkentik az energiaszállítás költségeit és a kibocsátásokat. A regionális szintű, egyedi energiaterveket kell tehát támogatni, amelyeket megfelelően össze kell hangolni, továbbá integrálni kell a nemzeti és közösségi keretekbe.

Előadó: Michel LEBRUN, vallon képviselő (BE/EPP)

Referenciaszövegek

Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló 2003/54/EK irányelv módosításáról

COM(2007) 528 végleges – 2007/0195 (COD)

Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló 2003/55/EK irányelv módosításáról

COM(2007) 529 végleges – 2007/0196 (COD)

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az Energiaszabályozói Együttműködési Ügynökség létrehozásáról

COM(2007) 530 végleges – 2007/0197 (COD)

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a villamos energia határokon keresztül történő kereskedelme esetén alkalmazandó hálózati hozzáférési feltételekről szóló 1228/2003/EK rendelet módosításáról

COM(2007) 531 végleges – 2007/0198 (COD)

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a földgázszállító hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről szóló 1775/2005/EK rendelet módosításáról

COM(2007) 532 végleges – 2007/0199 (COD)

Politikai ajánlások

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Általános ajánlások

1. emlékeztet arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok jelentős mértékben hozzájárulnak az európai kezdeményezések sikeréhez, és fontos szerepet töltenek be az európai energiapolitikában;

2. hangsúlyozza, hogy az energia mind a polgárok, mind pedig a vállalkozások versenyképessége számára létfontosságú. A helyi és regionális önkormányzatok mint a polgárokhoz közeli szervek, azt szeretnék, ha a fogyasztók folyamatosan, versenyképes áron és hatékony szolgáltatási színvonalon jutnának hozzá a villamos energiához és a földgázhoz;

3. hangsúlyozza, hogy az energiapiac liberalizációjáról folyó viták középpontjába a fogyasztót kell állítani;

4. megállapítja, hogy számos tagországban még váratnak magukra az energiapiac liberalizációjától várt eredmények, valamint hogy a villamos energiának és a földgáznak nincs valódi egységes piaca az EU-ban;

5. egyetért az Európai Bizottság azon elemzésével, amely szerint a villamos energia és a földgáz piacán a következő működési zavarok figyelhetők meg: erős piaci koncentráció, az energiapiacra működő vállalkozások magas fokú vertikális integrációja, a piacok szétszabdaltsága, az átláthatóság hiánya (többek között az árképzéssel kapcsolatban), az átviteli/szállítási rendszerüzemeltetők közötti koordináció hiánya;

6. üdvözli, hogy az intézkedéscsomag az energia belső piacának teljes megvalósítására törekszik az alábbiakat célzó jogszabályi intézkedések révén: a piacra újonnan belépők szállítási hálózatokhoz való megkülönböztetésmentes hozzáféréseinek

garantálása – elősegítve így a versenyt, az átviteli/szállítási rendszerüzemeltetők és a szabályozók közötti jobb koordináció kialakítása, a villamos energia termelésébe és a hálózatokba történő befektetések ösztönzése, valamint a piac átláthatóságának növelése;

7. kedvezően fogadja a regionális piacok fejlesztésének beillesztését az intézkedéscsomagba, fontos lépést látva ebben a villamos energia és a földgáz egységes piacának megteremtése felé vezető úton az EU-ban;

8. örömmel veszi tudomásul, hogy az Európai Bizottság a versenyképességet, az ellátásbiztonságot és a fenntarthatóságot tekinti az európai energiapolitika céljainak, hangsúlyozza azonban, hogy ez a három cél nem feltétlenül egyeztethető össze, ezért egyensúlyt kell kialakítani közöttük;

9. elismeri, hogy a javasolt intézkedéscsomagok közül a harmadik mindenekelőtt a villamos energia és a földgáz európai piacának működését igyekszik javítani, ám azt szeretné, ha ez a csomag a közösségi politikák olyan egyéb céljainak megvalósulását is támogatná, amilyen az energiahatékonyság javítása vagy az éghajlatváltozás enyhítése. Ezért a megújuló energiaforrásokat kell a legversenyképesebb megoldássá tenni;

10. emlékeztet egy korábbi véleményére, amelyben a környezetvédelmi költségek fogyasztói árakba történő beépítését szorgalmazta (CdR 216/2005). Egy ilyen kezdeményezéshez uniós szintű, specifikus jogszabályt kellene hozni, márpedig az intézkedéscsomagban semmi ilyesmiről nincs szó. Sürgeti ezért az Európai Bizottságot, hogy tegyen javaslatot egy ilyen rendszerre. Egy ilyen rendszer kidolgozásakor azonban ügyelni kell arra, hogy annak megvalósítása ne vonja maga után az energiafogyasztás árának aránytalan emelkedését, mivel az hatással lenne az EU versenyképességére és a lisszaboni stratégia célkitűzéseinek teljesítésére;

11. véleménye szerint – bár az Európai Bizottság által végzett hatásvizsgálat összességében kedvező eredményeket hozott a harmadik energiaügyi intézkedéscsomaggal kapcsolatban – figyelmet kell fordítani a javasolt intézkedések szociális, gazdasági és környezeti hatásaira, különösen regionális és helyi szinten;

A villamos energia és a földgáz belső piaca

a versennyel kapcsolatban

12. emlékeztet arra, hogy a villamos energia és a földgáz piacának liberalizációjától azt várták, hogy véget vessen az energiaipari vállalkozások monopóliumainak a tagállamokban, és hogy előmozdítsa a versenyt. Verseny csak akkor alakulhat ki, ha – kínálati szinten – több termelő és ellátó valóban verseng egymással;

13. megállapítja, hogy jelenleg a villamosenergia-termelés nemzeti piacait *de facto* monopóliumok vagy oligopóliumok uralják. Ami a földgázt illeti, nemcsak hogy korlátozott a potenciális termelők száma, hanem az Európai Unión kívüli termelőkre – holott az EU ellátására fordított energia nagy része tőlük származik – ráadásul nem vonatkoznak az Európai Unió szabályai;

14. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy megfelelő intézkedésekkel előzze meg a piaci koncentrációt, és segítse elő, hogy több magán- és állami szolgáltató működjék. A helyi és regionális energiaipari vállalkozásokra kulcsfontosságú szerep hárul ezzel kapcsolatban, ezért az ezt óhajtó tagállamoknak legyen meg a lehetőségük, hogy ne alkalmazzák az ellátási hálózatok üzemeltetőire vonatkozó jogi szétválasztásra irányuló szabályokat azokra az integrált villamosenergia-vállalkozásokra, amelyek 100 000-nél kevesebb bekapcsolt ügyfelet vagy kisebb, elszigetelt hálózatokat látnak el.

15. szorgalmazza, hogy a piacra újonnan belépő vállalkozóknak módjuk legyen új villamosenergia-termelési és földgáz-import-kapacitásokba beruházni, hogy a versenyen alapuló piac számára kedvező „level playing field” (kiegyenlítő hatású mechanizmus) alakulhasson ki;

16. megjegyzi, hogy a versenyen alapuló piac – azon helyi és regionális villamosenergia-termelők számára is, akik megújuló energiaforrásokat vesznek igénybe – lehetővé teszi a fogyasztókhöz való méltányos hozzáférést;

a szétválasztással kapcsolatos követelményeket illetően

17. megállapítja, hogy a szállításban 2004. július 1. óta kötelezően alkalmazandó jogi és funkcionális szétválasztás nem elegendő a piac megfelelő működésének biztosításához, ugyanis nem szünteti meg a vertikális integrációból fakadó érdekellentétet;

18. osztja azt a véleményt, amely szerint a vertikálisan integrált vállalkozások hajlamosak a hálózatokat az integrált entitások kereskedelmi érdekeinek – és nem a hálózatok ügyfelei érdekeinek – szolgálatában állni, stratégiai vagyoni eszközöknek tekinteni, mindenképp pedig nem ruháznak be eleget a hálózatokba, félve attól, hogy az ilyen beruházások versenytársaik gyarapodását segítenék elő saját hazai piacukon;

19. ezért helyesli a szállítási szétválasztásra irányuló további intézkedések meghozatalát;

20. megjegyzi, hogy az Európai Bizottság által szorgalmazott tulajdonjogi elválasztást nem helyesli egyhangúlag az összes tagállam, pedig ez garantálja valamennyi ellátó vállalkozás számára az egyenlő lehetőséget arra, hogy a hálózatokhoz hozzáférjen, továbbá a szállítási hálózatokba történő beruházásokra vonatkozó politikai semlegességet;

21. ezért úgy véli, hogy az ezt óhajtó tagállamoknak rendelkezniük kell azzal a lehetőséggel, hogy a független rendszerüzemeltetőn alapuló megközelítést választhassák, jöllehet ez az alternatíva nemkívánatos következményekhez (az ellenőrzés elvesztése, privatizáció stb.) vezethet a részvényesek számára. Ezért további opcióként lehetővé kellene tenni a tagállamok számára a „hatékony és eredményes szétválasztást”, amely egyrészt a hatékony független rendszerüzemeltetőtől (ISO), másrészt pedig a hálózatokba történő befektetések egyértelmű szabályozásain alapul;

22. azt szeretné, ha az elosztásban történő jogi és funkcionális szétválasztásnak – amely csupán 2007. július 1. óta kötelező –, nemcsak a betűjét, hanem a szellemét is alkalmaznák; a piaci koncentráció elleni lehető leghatékonyabb küzdelem érdekében szükség van a kis és közepes méretű energiavállalkozások támogatására irányuló stratégiára is; az RB ezért örömmel fogadja, hogy megmarad a kisebb (100 000-nél kevesebb ügyféllel rendelkező) elosztási hálózatok üzemeltetőire vonatkozó jelenlegi kivétel.

23. véleménye szerint a helyi és regionális önkormányzatokat arra kellene ösztönözni, hogy váljanak aktív részvényesekké a szállítási és elosztási hálózat üzemeltető vállalataiban, amelyek kulcsszerepet játszanak az energiapiacban;

a villamosenergia-piac szabályozó hatóságait illetően

24. hangsúlyozza, hogy ezen a piacon, amelyben monopol-, illetve domináns helyzetben levő szolgáltatók működnek, olyan szabályozó hatóságokra van szükség, amelyek függetlenek, de kompetensek és hatékonyak is;

25. üdvözli, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok szerepe harmonizálódik és megerősödik. Fontos, hogy a szabályozó hatóságok ne kizárólag a szabályozott tevékenységeket kísérik figyelemmel, hanem – előzetes mérlegelési jogkör alapján – a piac általános jó működésére is ügyeljenek;

26. megjegyzi, hogy a szabályozó hatóságok gyakran túlságosan rövidlátó magatartást tanúsítanak – mindenáron csökkenteni igyekeznek a villamosenergia- és földgáz-hálózatok tarifáit, miközben szem elől tévesztik a hosszú távú célokat: a hálózat optimális fejlesztését, valamint a hálózat és a szolgáltatások minőségének javítását vagy legalább fenntartását. A szabályozó hatóságokat ezért arra kellene rábírni, hogy feladatukat integrált módon szemléljék, és ennek során ne csak az árak szabályozása legyen mérvadás;

27. szorgalmazza annak szükségességét, hogy a szabályozó hatóságok rendelkezzenek a szükséges hatáskörrel olyan ösztönzők létrehozására, amelyek biztosítják, hogy megtörténjenek a hálózatokba való szükséges beruházások, ideértve a megújuló energiaforrásokhoz szükségeseket;

28. azt kéri, hogy a szállítási és elosztási hálózatokhoz való hozzáférés tarifáinak és költségeinek a szabályozó hatóságok által kidolgozott összehasonlítási módszerei ne csak a mennyiségi (költségek), hanem a minőségi (pl. a hálózatok minőségével kapcsolatos megbízhatósági kritériumok) szempontokat is vegyék figyelembe, hogy a hálózatok minőségének jelenlegi színvonalra fennmaradjon;

az energiaellátás biztonságának garantálását célzó befektetéseket illetően

29. megállapítja, hogy az energiaellátás biztonságát veszélyezteti, hogy az új erőművekbe történő beruházások nem megfelelő mértékűek, továbbá a biztonság garantálásának alapvető eleme az új szállítási és elosztási hálózatok létrehozása, valamint a meglévő hálózatok és összekapcsolási vonalak kiszélesítése és javítása, amihez nagyarányú beruházásokra és a nagyobb tervezési és megvalósítási nehézségek megoldására lesz szükség;

30. hangsúlyozza a beruházások számára vonzó, stabil környezet fontosságát;

31. hangsúlyozza az energiaforrások diverzifikálásának jövőbeli jelentőségét az energiaellátás biztonságának garantálása érdekében;

32. kifejezi azt az óhajtát, hogy ösztönözzék az olyan megújuló energiaforrásokon alapuló, helyi és regionális energia-termelést, amelyek megfelelnek a helyi környezeti feltételeknek, ugyanakkor az EU-ban csökkentik az energiaszállítás költségeit és a kibocsátásokat. A regionális szintű, egyedi energiaterveket kell tehát támogatni, amelyeket megfelelően össze kell hangolni, továbbá integrálni kell a nemzeti és közösségi keretekbe;

33. arra kéri az Európai Bizottságot, tegyen meg minden szükséges intézkedést, amellyel a termelők – de a rendszerüzemeltetők is – arra ösztönözhetőek, hogy a termelési létesítmények építésébe, valamint a hálózati infrastruktúrákba beruházzanak a helyi megújulóenergia-termeléshez történő, méltányos hozzájárulás lehetővé tétele érdekében;

34. felhívja azonban az Európai Bizottság figyelmét arra, hogy a jelenlegi hálózatok általában nem alkalmasak nagyarányú megújuló energiaforrás fogadására, ezért beruházásokra, tehát pótlólagos pénzügyi forrásokra van szükség a megújuló energiaforrások fejlesztésére történő hálózatadaptáláshoz. Át kellene gondolni az energiatárolási megoldásokat is, ami további, nem elhanyagolható beruházásokat fog igényelni;

35. nyomatékosan kijelenti, hogy az energiakínálat és –kereslet közötti jelenlegi feszültség enyhítésére az energia ésszerű felhasználására és az energiahatékonyságra irányuló politikák a legalkalmasabbak;

a fogyasztóvédelmet illetően

36. emlékeztet arra, hogy a verseny mellett a közszolgáltatási kötelezettségekre is szükség van, és ezeknek a piacmegnyitási folyamat középpontjában kell maradniuk;

37. azt ajánlja, hogy az energiafogyasztók választási szabadságához az energiafogyasztók jogaira vonatkozó, szilárd garan-

ciák társuljanak. Ezzel kapcsolatban kívánatos lenne, ha jogi hatállyal bírnának azok a rendelkezések, amelyeket a majdani „Energiafogyasztók jogai európai chartája” fog tartalmazni;

38. kedvezően fogadja, hogy a firenzei és madridi fórumok analógiájára fórum kerül megrendezésre a „kiskereskedelmi piac” témájában;

39. az Európai Bizottságtól a kiskereskedelmi piacok nagyobb mértékű felügyeletét kéri, hogy értékelni lehessen a liberalizáció hatásait a háztartásokra, és így fokozódjon a fogyasztók piacba vetett bizalma, és korlátozni lehessen a piaci manipuláció kockázatait;

40. hangsúlyozza, milyen fontos a villamosenergia- és földgázzámlázás átláthatósága, hogy a fogyasztókat magatartásuk – energiamegtakarítás és energiahatékonyság révén történő – módosítására lehessen ösztönözni;

41. sürgeti az ellátók semleges és független informatikai rendszereinek létrehozását, amelyek lehetővé teszik a „switch” automatikus irányítását;

42. felhívja az Európai Bizottság figyelmét arra, hogy az intelligens fogyasztásmérők általános bevezetését két feltételhez kell kötni: pénzügyi szempontból ésszerűnek és a különféle típusú ügyfelek esetében elérhető energiamegtakarításokkal arányosnak kell lennie;

43. azt javasolja, hogy az energiaszegénység jelensége elleni küzdelem érdekében a jövőben nagyobb védelemben részesítsék a legsebezhetőbb fogyasztókat;

az Energiaszabályozói Együttműködési Ügynökséget illetően

44. elismeri, hogy a határokon átnyúló kérdések tekintetében joghézag áll fenn, és szükség van a piac egyes részei közötti összeköttetések javítására;

45. inkább az ERGEG megerősítését javasolja, nem pedig azt, hogy helyette új ügynökséget hozzanak létre. Ahelyett, hogy új szervezetet alapítanának, az ezzel járó költségekkel és bürokratikus terhekkel, a jelenlegi alapokon is folytatni lehetne a munkát egy megerősített ERGEG-gel, amely a határokon átnyúló problémákkal is foglalkozhatna, és a többi feladatot is megkaphatná, amelyet a tervezett ügynökségre kívánnak bízni. Ha ez nem élénkítené eléggé a versenyt, akkor válna indokolttá egy külön ügynökség létrehozása;

a határokon átnyúló kereskedelmet illetően

46. örömmel fogadja, hogy a harmadik intézkedéscsomag az átviteli/szállítási rendszerüzemeltetők európai hálózatának létrehozásával megerősíti e rendszerüzemeltetők közötti együttműködést. Ezzel ösztönzik a villamos energia és a földgáz határokon átnyúló kereskedelmét, amely a belső piac teljes megvalósulásának egyik előfeltétele. A magas szintű átviteli kapacitás alapvető műszaki feltétele mind az ellátásbiztonságnak, mind pedig a működő versenynek a közös energiapiacra. Ez jelenleg főként a keleten fekvő uniós tagállamokra igaz, amelyek arra törekednek, hogy alapvetően megszüntessék keleti szomszédaitól való energiapolitikai függőségüket;

47. véleménye szerint törekedni kell arra, hogy fokozatosan egyre inkább regionális szállítási rendszerüzemeltetők működjenek;

48. megjegyzi, hogy a villamos energia és a földgáz terén az átviteli/szállítási rendszerüzemeltetők európai hálózatára vonatkozó európai bizottsági javaslatok szinte szabályozói jogállást biztosítanak az átviteli/szállítási rendszerüzemeltetőknek, míg az ügynökség szerepe úgy tűnik a konzultatív szférára korlátozódik. Egyes szabályok, így az átláthatósági szabályok vagy a cserékre vonatkozó szabályok inkább a szabályozói hatóság hatáskörébe tartoznak;

49. kedvezően fogadja a rendszerüzemeltetők európai hálózataira háruló azon kötelezettséget, hogy kétévenként közzé kell tenniük egy, az egész Közösség hálózataiba történő beruházásokra vonatkozó tízéves tervet;

50. azt szeretné, ha a piacra újonnan érkezők, mindenekelőtt a helyi és regionális villamosenergia-vállalkozások, ugyanolyan

szintű piaci információkkal rendelkeznének, mint a hagyományos piaci szereplők;

a földgázzsállítási rendszert illetően

51. úgy véli, hogy a – gyakorta a hagyományos szereplők tulajdonában levő – földgáztárolási kapacitások korlátozott volta súlyosan érinti a földgázszektorban érvényesülő versenyt, és a termelés szintjén közvetve a villamosenergia-szektorra is kihat. Ezért kedvezően fogadja azokat a javaslatokat, amelyek igyekeznek javítani a tárolókhoz, valamint az LNG-létesítményekhez történő hozzáférést;

52. támogatja egy úgynevezett „belépési/kilépési” rendszer kialakítását, amelyben a kapacitás egy övezetnek/régióhoz kötődik és nem egy külön gázvezetékhez, ezáltal élénkül a verseny.

Kelt Brüsszelben, 2008. április 10-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye „Bővítési stratégia és a legfontosabb kihívások 2007–2008: Potenciális tagjelölt országok”

(2008/C 172/12)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- úgy véli, hogy egyértelműbb üzenetet kell közvetíteni a potenciális tagjelölt országok felé az Európai Unióhoz való csatlakozásuk módozatát illetően. Az egyéni csatlakozás arra ösztönözheti és motiválhatja az országokat, hogy felgyorsítsák az általános előrehaladás folyamatát. Az, hogy egy adott ország mennyire sikeres a megkövetelt uniós referenciaalapok teljesítésében, meghatározó tényezője kell, hogy legyen annak, hogy milyen ütemben haladjon a csatlakozás felé;
- megjegyzi, hogy további kapacitásépítésre van szükség a helyi hatóságok és a helyi önkormányzati szövetségek között a potenciális tagjelölt országokban, mivel a helyi és regionális önkormányzatokat jelenleg nem vonják be kellő mértékben az EU csatlakozási folyamatába;
- üdvözli a stabilizációs és társulási megállapodás (SAA) aláírását az EU-val, és sürgeti a bosznia-hercegovinai hatóságokat, hogy működjenek közre a megállapodásban foglalt kötelezettségek végrehajtása érdekében;
- elismeri, hogy a közigazgatási reform terén történt előrehaladás összhangban áll a közösségi normákkal, és megjegyzi, hogy Szerbia a stabilizációs és társulási megállapodásról folytatott tárgyalások során bebizonyította, hogy hatékony közigazgatási kapacitásokkal rendelkezik;
- üdvözli a stabilizációs és társulási megállapodás aláírását az EU-val, és sürgeti a montenegrói kormányt, hogy továbbra is teljesítse a megállapodásból adódó kötelezettségeit a végrehajtásra vonatkozó előzetes cselekvési terv értelmében;

Előadó: Martin HEATLEY Önkormányzati képviselő (UK/EPP), Warwickshire megyei tanácsának tagja

Referenciaszöveg

A Bizottság közleménye a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek: Bővítési stratégia és a legfontosabb kihívások 2007–2008

COM(2007) 663 végleges

Politikai ajánlások

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

A) Általános ajánlások

Általános előrehaladás és ütemterv

1. úgy véli, hogy egyértelműbb üzenetet kell közvetíteni a potenciális tagjelölt országok felé az Európai Unióhoz való csatlakozásuk módozatát illetően. Az egyéni csatlakozás arra ösztönözheti és motiválhatja az országokat, hogy felgyorsítsák az általános előrehaladás folyamatát. Az, hogy egy adott ország mennyire sikeres a megkövetelt uniós referenciaalapok teljesítésében, meghatározó tényezője kell, hogy legyen annak, hogy milyen ütemben haladjon a csatlakozás felé;

2. úgy véli, hogy meg kell találni a kényes egyensúlyt a potenciális tagjelölt ország lelkesedésének és stabilitásának megőrzése, valamint a csatlakozási folyamat körültekintő és megfelelő előkészítése között;

3. úgy véli, hogy míg a gazdasági növekedés lehetőségeit, a kulcsfontosságú szállítási és energia-útvonalak biztosítását, illetve egyéb stratégiai megfontolásokat tekintve, és nem feledve az EU közös értékeit, így a szabadságot, a demokráciát és a szolidaritást, a bővítés lényeges mind az EU, mind pedig a potenciális tagjelölt országok számára; a csatlakozás lehetősége kulcsfontosságú eleme különösen a nyugat-balkáni országok békéje és stabilitása biztosításának is; ugyanakkor aggodalmát fejezi ki a néhány uniós tagállamban megfigyelhető „bővítési fáradtság” miatt, és úgy véli, hogy a közvélemény figyelmét jobban fel kellene hívni a további bővítés lehetőségeire és kihívásaira;

4. üdvözli az általános gazdasági növekedés, az általános makrogazdasági stabilitás és a potenciális tagjelölt országok élet-színvonalának növelése terén elért fejlődést, ugyanakkor úgy véli, hogy több erőfeszítésre van szükség a jogállamiság megerősítésének és a társadalmi struktúrák korszerűsítésének tekintetében. A makrogazdasági fejlődés ezen országok polgárai életminőségének javítását kell, hogy célozza. Különösen a jogállamiság – főképp az igazságszolgáltatás reformja révén történő – érvényre juttatásának, valamint a korrupció és a szervezett bűnözés (ideértve az emberkereskedelmet is) elleni harcnak a szorgalmazását kellene kiemelt prioritásként kezelni az összes potenciális tagjelölt országban;

5. arra sürgeti valamennyi potenciális tagjelölt országot, hogy tartsák fenn és javítsák jószomszédi kapcsolataikat, mivel ezek az Európai Unió felé vezető folyamat szerves részét képezik; kiemeli egyúttal, hogy a nyugat-balkáni országoknak fokozniuk kell erőfeszítéseiket annak érdekében, hogy a szomszédos orszá-

gokkal kölcsönösen elfogadható megoldásokat találjanak a fennálló problémákra;

Kommunikáció

6. hangsúlyozza, hogy a jó kommunikáció alapvető a bővítési stratégia folyamatos sikeréhez. Hatékonyabb tájékoztatásra van szükség a jelenlegi bővítési folyamat előnyeinek és kihívásainak tekintetében, valamint annak megértésére és elfogadtatására, hogy a folyamat fokozatos és körültekintően kezelt. A potenciális tagjelölt országok minden kormányzati szintjét támogatni kellene arra irányuló erőfeszítéseikben, hogy a közvéleményt hatékonyabban tájékoztassák az európai értékekről, az EU-tagsághoz való közelebb kerülés előnyeiről és az uniós tagság feltételeiről. Ebben az összefüggésben biztosítani kellene az Európai Bizottság bővítésről szóló közleményeinek megjelenését a potenciális tagjelölt országokban beszélt nyelveken, ideértve a kisebbségi nyelveket is;

7. javasolja, hogy az új közösségi pénzügyi eszközt, az előcsatlakozási támogatási eszközt (IPA) arra használják, hogy javítsák az uniós integrációra vonatkozó ismereteket és ösztönözzék a határokon átnyúló együttműködést, erősítsék a nyugat-balkáni országok helyi és regionális önkormányzatait képviselő szövetségek kapacitásait, és vonják be őket a csatlakozási folyamatokba;

8. ajánlja az Európai Unióba való integrációért felelős központi kormányhivatal, valamint a helyi önkormányzatok és szövetségeik közötti „vertikális” kommunikáció javítását;

Kapacitásépítés és a határokon átnyúló együttműködés

9. úgy véli, hogy az emberek közötti helyi és regionális szintű kapcsolatokat elősegítő intézkedések támogatása és az EU, illetve a potenciális tagjelölt országok közötti együttműködés ösztönzése olyan értékes eszközei a kölcsönös kulturális és politikai megértésnek, amelyek eloszthatják az integrációs képességgel kapcsolatos kétségeket; emlékeztet a testvérvárosi kapcsolatok keretében zajló együttműködés fontos szerepére a 90-es évek történelmi jelentőségű eseményeit követően;

10. fokozott intézkedéseket sürget a régiók és települések közötti együttműködésnek az EU tagállamai és a potenciális tagjelölt országok viszonylatában történő ösztönzése tekintetében, kiegészítve a meglévő, határokon átnyúló mechanizmusokat, ösztönözve például a potenciális tagjelölt országok EGCT-ke történő integrációját; ⁽¹⁾

⁽¹⁾ EGTC – Európai területi együttműködési csoportosulás

11. hangsúlyozza, hogy az elsősorban helyi és regionális szintű adminisztratív kapacitás kiépítése elengedhetetlen a koppenhágai kritériumok sikeres teljesítéséhez. Az érintett országok helyi és regionális önkormányzatai nem kellően tájékozottak, és általában nem rendelkeznek az uniós pénzügyi támogatás befogadására képes kapacitással; E tekintetben az RB-nek fontos szerepe van olyan képzési szemináriumok előmozdításában, amelyek lehetővé teszik a bevált gyakorlatok cseréjét és az EU helyi és regionális önkormányzatai által összegyűjtött tapasztalatok megosztását.

12. üdvözli a potenciális tagjelölt országok és az EU által aláírt vízumkönnyítési megállapodást mint olyan fontos lépést, amely megkönnyíti az emberek közötti kapcsolatteremtést, nemcsak a nyugat-balkáni országok, hanem az EU és a potenciális tagjelölt országok polgárai között is;

13. megjegyzi, hogy további kapacitásépítésre van szükség a helyi hatóságok és a helyi önkormányzati szövetségek között a potenciális tagjelölt országokban, mivel a helyi és regionális önkormányzatokat jelenleg nem vonják be kellő mértékben az EU csatlakozási folyamatába;

14. üdvözli az olyan projekteket, amelyek kapcsolatot teremtenek az EU tagállamainak helyi önkormányzatai és a potenciális tagjelölt országok önkormányzatai között, mint például a települések egyharmadát érintő szerbiai „Csereprogramot”, amely révén az érintett települések megismerkedhettek a projektkezelés közösségi gyakorlatával, segítve az EU és Szerbia helyi önkormányzatai közötti kapcsolatok kiépítését;

15. bátorítja a központi, helyi és regionális önkormányzatok kapacitásépítését a potenciális tagjelölt országokban annak érdekében, hogy környezetvédelmi politikáikat összehangolják a közösségi ajánlásokkal;

16. utal arra, hogy a potenciális tagjelölt országokban még fiatal és sérülékeny a demokrácia. A képviselői demokrácia intézményeinek és szabályainak kialakulásához és megszilárdulásához célratoró és kitaró elkötelezettség szükséges. Ez különösen érvényes a helyi és a regionális szintre, tekintve, hogy ezek döntő jelentőségűek a stabil és nyitott demokratikus társadalom és a felelősségteljes kormányzás (good governance) szempontjából;

Civil társadalom és közélet

17. úgy véli, hogy a civil szektor kulcsfontosságú elem a demokratikus társadalom építésében. További fejlesztésre és kapacitásépítésre van szükség e szektorban az átláthatóság növelésében és a demokrácia ösztönzésében betöltött fontos szerepének elősegítése érdekében. A civil szektor jelentős szerepet játszhat abban, hogy a közvéleményt tájékoztassák az EU-ról, és megkönnyítsék a polgárok csatlakozási folyamatba való bevonását;

18. a nők, gyermekek és idősek jogainak további erősítését sürgeti. További lépésekre van szükség az esélyegyenlőség javí-

tása, a jobb foglalkoztatás biztosítása és a nők politikai életben való tevékenyebb szerepvállalásának ösztönzése érdekében. Meg kell erősíteni a nők, gyermekek és idősek védelmét a velük szemben elkövetett erőszak minden formája ellen, ideértve az emberkereskedelmet is;

19. sürgeti a fogyatékkal élők helyzetének további javítását. Különösen lényeges a fogyatékkal élők foglalkoztatási lehetőségeinek javítása mint kulcsfontosságú lépés a társadalomba való teljes integrációjuk felé;

20. a kisebbségek jogainak további javítását, valamint kulturális önmegvalósításuk és kibontakozásuk feltételeinek megteremtését sürgeti. Ugyanakkor határozott lépésekre is szükség van a etnikai csoportokhoz való hozzáállás javítása, valamint a tolerancia és a megbékélés érdekében;

B) Országspecifikus megjegyzések

Albánia

21. üdvözli a hatékonyabb közigazgatás, főképp a népszámlálást követő hivatalok javítása, a személyazonossági igazolványok és a biometrikus útlevelek bevezetése terén elért eredményeket; reményének ad hangot, hogy ez a választási folyamat javításához vezet majd, tekintettel arra, hogy a legutóbbi helyi szintű választások nem feleltek meg a nemzetközi követelményeknek és normáknak;

22. üdvözli, hogy a kormány stratégiaibb módon közelít a korrupció elleni küzdelemhez, ugyanakkor megállapítja, hogy Albániában a korrupció még mindig általánosan elterjedt, és nagyon komoly problémát jelent. Ezenkívül az igazságügyi rendszer – bár megfigyelhető némi javulás – igen gyenge, különösen a függetlenség, átláthatóság és hatékonyság vonatkozásában. Ezért különösen fontos, hogy a 2007–2013 időszakra tervezett korrupcióellenes stratégiát szigorúan az Európa Tanács GRECO csoportjának ajánlásaival összhangban valósítsák meg és hajtsák végre;

23. nyugtázza a vallásközi kapcsolatok tekintetében kialakult nagyon kedvező légkört, amely példaértékű a régióban, ugyanakkor javulást sürget az emberi jogok és a véleménynyilvánítás szabadsága vonatkozásában;

24. sürgeti az albán hatóságokat, hogy továbbra is munkálkodjanak a kisebbségek helyzetének javításán, a legjobban európai gyakorlatokkal és az Európa Tanács nemzeti kisebbségek védelméről szóló európai keretegyezményével összhangban. Nyomatékosan ajánlja, hogy a kisebbségek képviselőit is vonják be az albán parlamentbe, továbbá kéri annak biztosítását, hogy a kisebbségi nyelvek oktatását az egész országban az etnikai csoportok minden tagjára kiterjesszék;

25. elismeri Albánia arra irányuló erőfeszítéseit, hogy továbbra is fenntartsa és fejlessze jószomszédi kapcsolatait a tagállamokkal és az egyéb potenciális tagjelölt országokkal;

26. úgy véli, hogy a közigazgatási kapacitások további fejlesztésére van szükség a stabilizációs és társulási megállapodás sikeres végrehajtásának érdekében. A helyi önkormányzatok igazgatási rendszereinek és az Albán Települések Szövetségének további kapacitásépítésre van szükségük annak érdekében, hogy fogadni tudják az előcsatlakozási támogatásokat (IPA);

Bosznia és Hercegovina

27. üdvözlí a stabilizációs és társulási megállapodás (SAA) aláírását az EU-val, és sürgeti a bosznia-hercegovinai hatóságokat, hogy működjenek közre a megállapodásban foglalt kötelezettségek végrehajtása érdekében;

28. üdvözlí a bosznia-hercegovinai rendfenntartó erők átalakítására tett szándéknyilatkozatot, és sürgeti a szerződő feleket, hogy a rendőrség reformját az EU elveivel összhangban valósítsák majd meg. Egy ilyen reform megvalósítása továbbra is szükséges feltétele a stabilizációs és társulási megállapodás (SAA) aláírásának;

29. üdvözlí a bosznia-hercegovinai helyi önkormányzati struktúráknak a szolgáltatásnyújtásra vonatkozó legjobb közösségi gyakorlatok átvétele irányában mutatott eltökéltségét, továbbá üdvözlí mindkét entitás helyi önkormányzati szövetségeinek azon szándékát, hogy együttműködjenek a polgároknak nyújtott helyi szintű szolgáltatások minőségének javítását illetően;

30. üdvözlí a helyi önkormányzat reformjainak folytatását, és megjegyzi, hogy mindkét entitás helyi önkormányzásra vonatkozó jogalkotása összeegyeztethető a Helyi Önkormányzatok Európai Chartájával;

31. úgy véli, hogy a közigazgatási kapacitások további fejlesztésére van szükség a stabilizációs és társulási megállapodás sikeres végrehajtásának érdekében. Mindkét entitás helyi önkormányzati igazgatási rendszereinek és helyi önkormányzati szövetségeinek további kapacitásépítésre van szükségük annak érdekében, hogy teljes mértékben kiaknázhassák az előcsatlakozási támogatások (IPA) által nyújtott előnyöket;

32. üdvözlí az előrelépést, amely a menekültek és az országon belül lakhelyüket elhagyni kényszerült személyek visszatérését illetően történt, és sürgeti az érintett szervezeteket és ügynökségeket, hogy továbbra is dolgozzanak a fenntartható visszatérési feltételek javításán;

33. üdvözlí a volt Jugoszláviával foglalkozó nemzetközi büntetőtörvényszékkel történő együttműködésben tapasztalt javulást, amelynek szintje általánosan kielégítőnek tűnik, azonban a stabilizációs és társulási megállapodás aláírásához teljes körű együttműködésre lesz majd szükség;

Szerbia

34. felszólítja Szerbiát, hogy folytassa az EU-hoz való közeledésének folyamatát, és törekedjen a szomszédaival való békés egymás mellett élésre;

35. elismeri, hogy a közigazgatási reform terén történt előrehaladás összhangban áll a közösségi normákkal, és megjegyzi, hogy Szerbia a stabilizációs és társulási megállapodásról folytatott tárgyalások során bebizonyította, hogy hatékony közigazgatási kapacitásokkal rendelkezik;

36. elismeri, hogy a közigazgatási reform terén történt előrehaladás összhangban áll a közösségi normákkal, és megjegyzi, hogy Szerbia a stabilizációs és társulási megállapodásról folytatott tárgyalások során bebizonyította, hogy hatékony közigazgatási kapacitásokkal rendelkezik;

37. üdvözlí az Igazságügyi Minisztérium által újtára indított kezdeményezést, amely az igazságügyi rendszer mélyreható elemzésére irányul, mivel az új alkotmány keretében rögzített jogi keretrendszer átültetésére még mindig nem került sor. További erőfeszítésekre van szükség az igazságügyi rendszer függetlenségének, elszámoltathatóságának és hatékonyságának biztosításához;

38. üdvözlí a korrupcióellenes nemzeti stratégia további végrehajtását, azonban megjegyzi, hogy a korrupció még mindig általánosan elterjedt, és komoly problémát jelent Szerbiában;

39. üdvözlí a kisebbségi jogok tiszteletben tartásának és védelmének tekintetében elért haladást, és arra biztatja a kormányt, hogy erőfeszítéseit összpontosítsa az olyan csoportok helyzetének javítására, mint a romák, különösen az oktatás, a szociális védelem, az egészségügyi ellátás, a lakhatás és a foglalkoztatás területén;

40. sürgeti a szerb parlamentet, hogy ratifikálja a Helyi Önkormányzatok Európai Egyezményét;

41. úgy véli, hogy a közigazgatási kapacitások további fejlesztésére van szükség a stabilizációs és társulási megállapodás sikeres végrehajtásának érdekében. A helyi önkormányzat igazgatási rendszereinek és a Települések és Városok Állandó Konferenciájának további kapacitásépítésre van szükségük annak érdekében, hogy fogadni tudják az előcsatlakozási támogatásokat (IPA);

Koszovó (az 1244. sz. ENSZ BT-határozat értelmében)

42. Koszovó függetlenségének február 17-i kinyilatkoztatása ma már tényként kezelendő; az RB üdvözlí azt a döntést, hogy az európai biztonsági és védelmi politika (EBVP) keretében EULEX misszió induljon Koszovóba a jogállamiság és a stabilitás védelmére. A jogállamiság és a stabilitás megőrzése mindannyiunk érdeke; az etnikai csoportoknak békésen egymás mellett kell élniük;

43. üdvözlí a 2006–2011-es időszakra vonatkozó, a közigazgatás reformjáról szóló stratégia és cselekvési terv bevezetését, mivel a közigazgatás gyenge és nem hatékony, és a reformok még kezdeti szakaszban vannak;

44. úgy véli, hogy bár a helyi önkormányzatok szintjén történt némi előrehaladás, ezek közigazgatási kapacitásai továbbra is gyengék;

45. üdvözlí a Koszovói Korrupcióellenes Ügynökség létrehozását, azonban úgy véli, hogy hiányzik az egyértelmű politikai akarat a korrupció leküzdéséhez, amely így továbbra is problémát jelent; További kapacitásépítésre van szükség az ügynökség személyzetének tekintetében, és folyamatosan fejleszteni kell a jogi keretet és a végrehajtási intézkedéseket is;

46. sajnálatának ad hangot amiatt, hogy csak csekély előrehaladás történt a civil és politikai jogok és szabadságok terén, és sürgeti a koszovói hatóságokat, hogy – a megbékélés felé vezető fontos lépésként – folytassanak további vizsgálatokat több mint 2 000 eltűnt személlyel kapcsolatban;

47. üdvözli, hogy a 2007. novemberi koszovói választások békésen zajlottak; sürgeti a koszovói és a szerbiai hatóságokat, hogy továbbra is dolgozzanak a jelenlegi politikai helyzet békés rendezésén, és szilárd meggyőződése, hogy nem lehet helye az erőszaknak Koszovóban, és egy többnemzetiségű Koszovót kizárólag az összes közösséggel való együttműködés révén lehet felépíteni;

Montenegró

48. üdvözli a stabilizációs és társulási megállapodás aláírását az EU-val, és sürgeti a montenegrói kormányt, hogy továbbra is teljesítse a megállapodásból adódó kötelezettségeit a végrehajtásra vonatkozó előzetes cselekvési terv értelmében;

49. üdvözli az új alkotmány elfogadását;

50. elismeri a jó eredményeket, amelyeket Montenegró függetlenségének kivívása után a csatlakozó országokkal és szomszédos országokkal létesített bilaterális kapcsolatok terén

elért, és üdvözli a regionális kezdeményezésekben való résztvétel terén mutatott előrehaladást, valamint az Európa tanácsi tagságot;

51. üdvözli a kormány által a szervezett bűnözés és korrupció elleni küzdelem érdekében bevezetett intézkedéseket, azonban megjegyzi, hogy ezek a kérdések még mindig komoly problémát jelentenek, és sürgeti a kormányt, hogy folytassa a korrupcióellenes intézkedések javítását, valamint tegyen fokozott erőfeszítéseket a pénzmosás elleni küzdelem érdekében. Különös hangsúlyt kell helyezni az igazságügyi rendszer reformjának folytatására;

52. Ugyanakkor további kapacitásépítésre van szükség különösen az átláthatóság, az elszámoltathatóság, a közbeszerzés, valamint a közjavak kezelése és az engedélyezési eljárások terén;

53. úgy véli, hogy a közigazgatási kapacitások további fejlesztésére van szükség a stabilizációs és társulási megállapodás sikeres végrehajtásának érdekében. A helyi önkormányzat igazgatási rendszereinek és a montenegrói helyi önkormányzati szövetségnek további kapacitásépítésre van szükségük annak érdekében, hogy fogadni tudják az előcsatlakozási támogatásokat (IPA).

Kelt, Brüsszelben, 2008. április 10.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

A Régiók Bizottsága véleménye „A fiatalok teljes körű társadalmi részvétele”

(2008/C 172/13)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- sajnálja, hogy az európai bizottsági közlemény rávilágít ugyan, hogy az ifjúsági stratégia kidolgozása során fontos az európai, nemzeti, valamint a helyi és regionális szintű politika és érdekcsoportok közötti együttműködés, a helyi és regionális szintnek az ifjúsági politikában játszott szerepe azonban nincs közelebbről meghatározva,
- hangsúlyozza, hogy az ifjúságpolitika végrehajtására mindenekelőtt helyi és regionális szinten kerül sor. A helyi és regionális stratégiák nagyban hozzájárulnak a fiatalok jobb szak- és továbbképzését, jobb társadalmi és munkaerő-piaci beilleszkedését és aktív polgári elkötelezettségét célzó, hatékony intézkedések meghozatalához,
- az Európai Bizottsághoz hasonlóan úgy véli, hogy a nemzeti és regionális általános oktatási és szakképzési rendszerek feladatául kell szabni, hogy olyan alapkompenciákat oktassanak, amelyek hasznosíthatók a munkaerőpiacon. Nem szabad azonban megelégedezni arról, hogy a biztos általános és személyiségfejlesztő alapképzés fontosabb ennél, különösen a társadalmi életben való személyes részvétel szempontjából,
- az Európai Bizottsággal szemben úgy véli, hogy az iskoláskort megelőzően nem a kulcskompetenciák fejlesztését, hanem az általános személyiségfejlesztést kell előtérbe helyezni,
- a minél több fiatal szakmai integrációjának szempontjából követendő képzési formának tartja a több országban is működő duális oktatási rendszert, azaz a valamilyen üzemben és azzal párhuzamosan az iskolában is folyó, kombinált oktatást. Sajnálja, hogy a szakképzés sok országban nem elég vonzó és elfogadott.

Előadó: Gebhard HALDER (AT/EPP) a vorarlbergi tartományi közgyűlés elnöke

Referenciaszöveg

A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az oktatásban, a foglalkoztatásban és a társadalomban a fiatalok teljes körű részvételének elősegítése

COM(2007) 498 végleges

Politikai ajánlások

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Általános megjegyzések az Európai Bizottság közleményéről

1. leszögezi, hogy a fiatalok jelentik a társadalmi fejlődés motorját. Az Európai Unió, a tagállamok, valamint a helyi és regionális önkormányzatok jövője egyre inkább attól függ, hogy sikerül-e megteremteni a gyermek- és fiatalbarát társadalmat;

2. hangsúlyozza, hogy az európai régiók és települések gazdasági teljesítőképesége és a globális versenyben történő helytállása szempontjából is fontos szerepük van a fiataloknak. Az uniós polgárok elhivatottsága a társadalmi kohézióknak és Európa további békés és demokratikus fejlődésének is fontos sarokköve, amelyet már fiatal korban meg kell alapozni;

3. utal Európa demográfiai jövőjéről írt véleményére⁽¹⁾, melyből kiderül, hogy kevesebb gyermek születik, mint amennyire a népesség reprodukciójának érdekében szükség lenne. Ez messzemenő következményekkel jár, mivel az európai népesség csökkenéséhez és korszerkezetének átalakulásához vezet, még fontosabbá téve a generációs kérdéseket figyelembe vevő, fenntartható politikát;

4. ennek alapján elismeri, hogy az Európai Tanács által 2005 tavaszán elfogadott európai ifjúsági paktum⁽²⁾, az ifjúságot érintő európai szakpolitikákról szóló európai bizottsági közlemény⁽³⁾ és az Európai Bizottság jelen véleményben tárgyalt közleménye tehát nagyon fontos tematikát érint;

5. támogatja az Európai Bizottság által javasolt horizontális megközelítési módot. Fontos, hogy a fiatalok érdekeit minden politikaterületen folyamatosan figyelembe vegyék, és ezáltal elérjék, hogy jobban szem előtt tartsák a fiatalok speciális igényeit;

6. utal arra, hogy a közleményben említett általános és szakképzési, valamint ifjúság- és foglalkoztatáspolitikai területeken tagállami, illetve helyi és regionális szintű hatáskörbe tartozik a megfelelő intézkedések meghozatala. Az európai szint itt koordinációs, támogatási és kiegészítő feladatot lát el;

⁽¹⁾ A Régiók Bizottsága véleménye: „Európa demográfiai jövője”, CDR 341/2006 rev 3.

⁽²⁾ Az Európai Tanács elnökségi következtetéseinek I. sz. melléklete, Brüsszel, 2005. március 22–23. (7619/05).

⁽³⁾ Az Európai Bizottság közleménye a Tanácsnak az ifjúságot érintő európai szakpolitikákról – Napirenden az európai fiatalokat foglalkoztató kérdések: Az Európai ifjúsági paktum végrehajtása és az állampolgári szerepvállalás ösztönzése, COM(2005) 206 végleges.

7. ebből kiindulva kéri az Európai Bizottságot, hogy vizsgálja meg a tervezett intézkedéseket a tekintetben, hogy azok megfelelnek-e az EU reformszerződésében megerősített szubszidiaritási és arányossági elvnek;

8. megállapítja, hogy az Európai Bizottság a közleménnyel párhuzamosan nem nyújtott be hatáselemzést, és sajnálatának ad hangot, amiért nem térképezték fel a végrehajtásból eredő, a regionális, illetve helyi szintet sújtó adminisztrációs és pénzügyi többletterheket;

Jelentőség a helyi és regionális szint számára

9. sajnálja, hogy az európai bizottsági közlemény rávilágít ugyan, hogy az ifjúsági stratégia kidolgozása során fontos az európai, nemzeti, valamint a helyi és regionális szintű politika és érdekcsoportok közötti együttműködés, a helyi és regionális szintnek az ifjúsági politikában játszott szerepe azonban nincs közelebbről meghatározva;

10. hangsúlyozza, hogy az ifjúságpolitika végrehajtására mindenekeelőtt helyi és regionális szinten kerül sor. A helyi és regionális stratégiák nagyban hozzájárulnak a fiatalok jobb szak- és továbbképzését, jobb társadalmi és munkaerő-piaci beilleszkedését és aktív polgári elkötelezettségét célzó, hatékony intézkedések meghozatalához. Éppen a helyi és a regionális szinten válik lehetővé, hogy jobban koncentráljanak a fiatalok speciális igényeire és ezáltal célirányosabban lépjenek fel;

11. kéri az Európai Bizottságot, hogy az oktatási, az ifjúsági és a foglalkoztatási kérdésekben ügyeljen a nemzeti, regionális és helyi sokszínűségeire. A koordinációs, támogatási és kiegészítő intézkedések megalkotásában és végrehajtásában nemcsak a nemzeti szintnek, hanem a regionális és helyi szintnek is részt kell vennie;

Jobb minőségű és szélesebb körű oktatás a fiatalok számára

12. hangsúlyozza, hogy az európai általános oktatási és szakképzési rendszerek kulcsfontosságúak az EU hosszú távú versenyképességének fejlesztése szempontjából, ezért üdvözlzi az „Általános oktatás és szakképzés 2010” című munkaprogramban⁽⁴⁾ foglaltakat, ugyanakkor utal arra, hogy tiszteletben kell tartani a tagállamoknak, illetve a helyi és regionális szintnek a tantervvel és az oktatási rendszerek kialakításával kapcsolatos hatáskörét, valamint ügyelni kell a nyelvi és kulturális sokszínűségeire;

⁽⁴⁾ Részletes munkaprogram az európai általános oktatási és szakképzési rendszerek céljainak megvalósítására, HL C 142/1., 2002.6.14. (magyarul nem érhető el).

13. az Európai Bizottsághoz hasonlóan úgy véli, hogy a nemzeti és regionális általános oktatási és szakképzési rendszerek feladatául kell szabni, hogy olyan alapkompenciákat oktassanak, amelyek hasznosíthatók a munkaerőpiacon. Nem szabad azonban megfélekedni arról, hogy a biztos általános és személyiségfejlesztő alapképzés fontosabb ennél, különösen a társadalmi életben való személyes részvétel szempontjából;

14. az Európai Bizottsággal szemben úgy véli, hogy az iskoláskort megelőzően nem a kulcskompetenciák fejlesztését, hanem az általános személyiségfejlesztést kell előtérbe helyezni. Ezzel együtt a játékos formában történő, például műszaki és természettudományi ismeretekre épülő foglalkozások révén már az egészen kis gyermekeknél is felkelhető az érdeklődés, és olyan bennük rejlő hajlamok bontakoztathatók ki, amelyek fontos szerepet játszhatnak a későbbi pályaválasztásban;

15. utal rá, hogy a kisgyermekkorú nevelés keretében fontos a nyelvi fejlődés támogatása, különösen a migráns családok gyermekeinél. Ez ugyanis megalapozza a későbbi idegennyelv-tanulást is;

16. a minél több fiatal szakmai integrációjának szempontjából követendő képzési formának tartja a több országban is működő duális oktatási rendszert, azaz a valamilyen üzemben és azzal párhuzamosan az iskolában is folyó, kombinált oktatást. Sajnálja, hogy a szakképzés sok országban nem elég vonzó és elfogadott. Ennek a képzési rendszernek mindenestre – az összes többi posztsekunder és felsőfokú képzéshez hasonlóan – azzal kell szembesülnie, hogy manapság sok munkahelyen egyre magasabbak a szakképesítési követelmények. Vonzóbbá kell tenni ezt a képzési rendszert, elsősorban a duális oktatási rendszer egészen az egyetemig tartó átjárhatóságának javítása révén;

17. ezért úgy véli, hogy az oktatási szint általános növelésére van szükség. Ennek alapvető feltételei az olyan magasán képzett és motivált tanárok, illetve oktatók, akik nemcsak szakmai-módszertani, hanem szociális-integrációs képességekkel is rendelkeznek. ⁽⁵⁾ A tanterveknek pedig tükrözniük kell a munkaerő-piaci követelményeket;

18. üdvözli, hogy az Európai Bizottság felkéri a tagállamokat az Európai Képesítési Keretrendszer végrehajtására, és ennek kapcsán azt kéri, hogy közben legyenek tekintettel az oktatás területére jellemző nemzeti és regionális sokszínűségekre. Ez például megoldásokat nyújthat a szakmát adó képzési modulok besorolására;

19. hangsúlyozza az egész életen át tartó tanulás uniós program, illetve a „Cselekvő ifjúság” program jelentőségét, amelyek a határokon átnyúló mobilitást és azzal összefüggő formális és nem-formális tanulást előtérbe helyezve a nemzeti, regionális, illetve helyi oktatáspolitikák értékes kiegészítésének tekinthetők;

20. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a közleményben, illetve az abban foglalt intézkedésekben (pl. az uniós programokra vonatkozóan) bővebben térjen ki a hátrányos helyzetű fiatalok kérdésére. Személyes lehetőségeik kibontakoztatásához

⁽⁵⁾ Lásd a tanárképzés minőségének javításáról szóló európai bizottsági közleményt, COM(2007) 392 és a Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott következtetéseket (2007. november 15.) a tanárképzés minőségének javításáról HL C 300., 2007.12.12.

és munkaerő-piaci integrációjuk szempontjából nagy segítséget jelenthetnek az olyan modellek, mint például az integrált szakképzés. Ezek a modellek ugyanis lehetővé teszik a hátrányos helyzetű fiataloknak, hogy hosszabb idő alatt vagy akár részleges szakképesítéssel végezzék el tanulmányaikat. Ennek során fontos, hogy a fiatalokkal szociális szempontból is intenzíven foglalkozzanak, mentorálják őket, ami igazán csak helyi és regionális szinten valósítható meg. Ezek a modellek segíthetnek abban is, hogy leszorítsák a tanulmányaikat félbehagyók még mindig magas számát;

Fiatalok és foglalkoztatás: kihívás Európa számára

21. megállapítja, hogy a fiatalok számára egyre nehezebbé válik az iskolából a munkába való átmenet;

22. ráadásul számos európai régióra már most az az ellentmondásos helyzet jellemző, hogy míg a fiatalok körében sok helyen jelentős a munkanélküliség ⁽⁶⁾, addig más – főként jól képzett – munkaerőből hiány mutatkozik, és ez a hiány a jövőben csak fokozódni fog;

23. hangsúlyozza, hogy a hátrányokkal küzdő városi és vidéki területeken élő fiatalok szakmai és szociális integrációja különösen nehéz, és ennek kapcsán utal a regionális versenyképesség javítását és a konvergenciát célzó európai, nemzeti, valamint regionális és helyi politikákra, annak érdekében is, hogy megteremtse az előfeltételeket a képzett fiatalok megtartásához ezekben a régiókban;

24. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a nemzeti növekedési és foglalkoztatási reformprogramokban kiemelt figyelmet kell fordítani a fiatalok foglalkoztatásának, és kéri, hogy ezeket a reformprogramokat optimálisan hangolják össze az „Általános oktatás és szakképzés 2010” című munkaprogramban foglalt intézkedésekkel;

25. kéri, hogy a tagállamok kormányai szintjén zajló lisszaboni szakértői felülvizsgálati folyamatot bővítsék ki oly módon, hogy a munka, oktatás és képzés nélküli fiatalok problémájának megoldását célzó helyi és regionális intézkedések feltárása érdekében a helyi és regionális önkormányzatok és egyéb érintettek is profitálhassanak az uniós szakértői tapasztalatcseréből;

26. úgy véli, hogy a munkaviszony folyamatosan növekvő bizonytalansága, mely alacsony foglalkoztatási biztonsággal jár, elsősorban a fiatal munkavállalók számára jelent alapvető problémát, hiszen ők gyakran éveken keresztül nem képesek stabil és megfelelő munka-, illetve jövedelmi viszonyok megteremtésére, ezáltal az önálló életvitel biztosítására;

27. felszólítja ezért az uniós intézményeket, a tagállamokat, illetve a helyi és regionális szintet, hogy amennyiben alkalmazzák a rugalmas biztonság megközelítést, törekedjenek a munkaadók és munkavállalók érdekei, valamint a rugalmasság és a biztonság közötti megfelelő egyensúlyra. A fiatalok társadalmi beilleszkedését sem szabad megnehezíteni;

⁽⁶⁾ A fiatalok munkanélküliségi rátája a közlemény szerint átlagosan 17,4 %.

28. úgy véli, hogy az Európai Bizottság nem foglalkozik elég kimerítően a hátrányos helyzetű fiatalok foglalkoztatásának kérdésével. A fiatalok – különösen a hátrányos helyzetűek – munkaerő-piaci integrációja érdekében a főként a munkaerő-piac-orientált képzést érintő megelőző intézkedések mellett hathatós – többek között szociális –, egyénre szabott támogatóintézkedésekre van szükség. Fontos továbbá – ahogy azt az európai foglalkoztatási stratégia is megállapította –, hogy hiánytalanul lefedjük és minél rövidebb időn belül bekapcsoljuk a fiatalokat a foglalkoztatási folyamatba. Ehhez a hátrányos helyzetű, munkát kereső fiatalokat felkaroló hálózatokra és kimondottan a fiatalokat célzó, államilag finanszírozott szakképzési és foglalkoztatási programokra lehet szükség (7);

29. utal rá, hogy az uniós strukturális alapok, elsősorban az Európai Szociális Alap lehetővé teszik az ilyen projektek támogatását, és amennyiben ezt a regionális adottságok – a fiatalok nagyarányú munkanélkülisége – megkövetelik, támogatja az Európai Bizottság által a közleményben megfogalmazott kérést, mely szerint az Európai Szociális Alapnak nagyobb mértékben a fiatalok munkanélküliségére kellene irányulnia;

30. úgy véli, hogy a nemzeti, regionális, illetve helyi szint egyik lényeges feladata a fiatalok foglalkoztathatóságának és munkavégzési hajlandóságának javítása. Többek között a személyes szakmai és képzési tanácsadást és tájékoztatást, valamint az ezzel egybekötött, jövőorientált szakmai pályafutásra irányuló, figyelemfelhívó lehetőségeket kell ösztönözni. Ez hozzájárulhat ahhoz is, hogy bizonyos szakmai csoportokban kiegyensúlyozott legyen a nemek aránya;

31. támogatja az Európai Bizottság által a gyakornokságok tekintetében javasolt, ajánlásokat tartalmazó minőségi chartát, főként mivel az egyre gyakrabban határokon átnyúlóan tevékenykedő gyakornokokat helyenként „olcsó munkaerőként” kihasználják. A szabályos gyakornoki munka mindazonáltal igen értékes lehetőség a fiataloknak arra, hogy szakmai tapasztalatot gyűjtsenek, amely a későbbi pályaválasztás során vagy a továbbtanulásakor gyakran fontos és döntő tényezőnek bizonyulhat. A szakképzésben részt vevő fiatalokat is ösztönözni kell arra, hogy végezzék el a szakmai gyakorlatot, illetve gondoskodni kell az ilyen gyakorlatok szélesebb köréről;

32. utal rá, hogy az elsődleges képzés mellett a szakmai továbbképzés is egyre fontosabb. A technológiai ismeretek és a munkafolyamatban elvárt készségek gyorsan változnak, ezért meg kell oldani a továbbképzés vonzerejének és nyitottságának javítását és a továbbképzési eszközök kínálatának bővítését. A nem megfelelő alapképzéssel rendelkező fiataloknak fontos, hogy be tudják pótolni hiányzó ismereteiket, és utólag is fejleszthessék képességeiket (második esély) (8);

(7) Az intézményi és képzési strukturáktól eltávolodott fiatalok számára adott esetben könnyen hozzáférhető kínálatot kell teremteni, hogy ők is szerezhessenek „munkatapasztalatot”. A vállalatokat a bérköltségek (részleges és) időben behatárolt átvállalása is ösztönözheti a kezdő munkaerő foglalkoztatására. Vizsgálatok kimutatták, hogy – figyelembe véve a tartósan munkanélküli fiatalok nagyobb számának társadalompolitikai következményeit is – a nemzetgazdasági hatás egyértelműen kedvező lehet.

(8) Ezek – az ESZA által is támogatott – képzési intézkedések alapvető feltételei annak, hogy a fiatalok megvegyessék lábukat a munkaerő-piacon. Példaként említhetjük az olvasás- és írástanítást, valamint a kötelező iskolai végzettség bepótolását.

Minden fiatal hozzájárulása fontos

33. megállapítja, hogy éppen a szegény családokból származó gyermekek és fiatalok vannak sok szempontból hátrányos helyzetben, és részben ki is vannak rekesztve. Ez képzési és elhelyezkedési esélyeiket, illetve egészségi helyzetüket is érinti. A szegénység ráadásul gyakran „továbböröklődik”: a felnőttkori szegénység és társadalmi kirekesztettség a gyermek- és fiatalkorban elszenvedett hátrányok következménye;

34. azt kéri ezért, hogy kiemelten kezeljék a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelmet. Ez elsődlegesen nemzeti, illetve regionális és helyi feladat, amelyhez a gazdaság-, a foglalkoztatás-, az oktatás- és a szociálpolitika összehangolt együttműködésére, valamint a az ifjúságpolitikai kérdések horizontális figyelembevételére van szükség;

35. úgy véli, hogy az első lépés a gyermekes családok elszegényedési veszélyének csökkentése kell, hogy legyen. Az állandó szegénységi csapdák elkerülése érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani az olyan társadalmi-gazdasági tényezőkre, mint a szegregáció, valamint a hosszú távon munka nélkül élő és alacsony képzettségű szülők;

36. emlékeztet rá, hogy sokszor a helyi és regionális önkormányzatok felelősek az árvák és a problematikus családi háttérű gyerekek ellátásáért és iskoláztatásáért, illetve teremtik meg az előfeltételeit annak, hogy ezek a gyerekek önálló életet élhessenek;

37. utal rá, hogy a tartózkodási ország nyelvének ismerete a gyors beilleszkedés, a jobb iskolai eredmények és a nagyobb munkaerő-piaci esélyek előfeltételét jelenti, és egyben a szegénység leküzdésének egyik lényeges eleme;

Aktív fiatal népesség

38. hangsúlyozza, hogy a fiatalok részvétele – tehát, hogy részesei a társadalom életének, és közreműködnek a társadalmi együttélés kialakításában – erősíti a gyermekeket és fiatalokat, önbizalmat ébreszt, valamint ösztönzi a demokráciát és az aktív magatartást;

39. utal a helyi és regionális szintű részvételi folyamat fontosságára. Leginkább ott látható és tartós a fiatalok részvétele, ahol saját életük kialakításában közreműködnek, és közvetlenül tapasztalják részvételük eredményeit;

40. fontosnak tartja, hogy a gyerekeket és a fiatalokat bevezessük a települési és regionális önkormányzat működési folyamataiba úgy, hogy megismertetjük velük a települési képviselők feladatait, szerepét, felelősségi körét, valamint arra irányuló lehetőségeit, hogy elősegítsék a helyi lakosok munka- és életkörülményeinek javítását;

41. üdvözlöi a helyi és regionális részvételi kezdeményezések erősítésére szolgáló, európai szintű tapasztalatcserét, és arra szólítja fel a nemzeti és az uniós szinteket, valamint a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy az ifjúságpolitikát több ágazatra kiterjedően és a fiatalokkal szoros együttműködésben dolgozzák ki;

42. pozitívnak tartja az Európai Bizottság arra vonatkozó javaslatát, hogy rendszeresen dolgozzanak ki uniós ifjúsági jelentést, amely hozzájárulhat a fiatalok életkörülményeinek elemzéséhez, elvárásaik megjelenítéséhez, illetve a nemzeti, regionális, helyi és uniós szintű, több ágazatra kiterjedő ifjúságpolitikák kialakításának alapjául szolgálhat. Ügyelni kell arra, hogy ne keletkezzenek új jelentési kötelezettségek a tagállamok, a régiók és a városok számára. A már most is nagy gyakorisággal benyújtandó jelentések, amelyek a fiatalok élethelyzetét is bemutatják, sok szükséges információt tartalmaznak;

43. hangsúlyozza, hogy az önkéntes tevékenység fontos lehetőséget nyújt a fiataloknak arra, hogy egyrészt aktívan belépjenek a társadalomba, másrészt hogy a jobb szakmai orientáció érdekében már korán munkatapasztalatot is szerezzenek;

44. utal arra, hogy az önkéntes tevékenység olyan ismeretek és képességek elsajátítását is eredményezi, amelyek fontosak

lehetnek a későbbi munkavégzés során. Ahhoz, hogy a fiatalok vonzóbbnak találják az ilyen tevékenységeket, az ilyen nem-formális tanulás keretében megszerzett képesítések elismerésére van szükség;

45. ebből kiindulva üdvözli az Európai Bizottság által a „Cselekvő ifjúság” program keretében bevezetett „Youthpass”-t, amely egyéni tanúsítványt jelent annak a munkának a minőségéről, melyet a fiatalok a programok során végeztek. Támogatja a képesítések és szakértelem átláthatósága egységes keretének (Europass ⁽⁹⁾) az Európai Bizottság által tervbe vett azon kiegészítését, hogy megjelenjenek a megszerzett nem-formális képesítések is;

46. azt kéri, hogy minden szinten fokozottan ügyeljenek arra, hogy a hátrányos helyzetű fiatalok is nagyobb számban megtalálják az utat mind a társadalmi szerepvállaláshoz, mind pedig az önkéntes tevékenységekhez.

Kelt Brüsszelben, 2008. április 10-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Luc VAN DEN BRANDE

⁽⁹⁾ Lásd: 2241/2004/EK határozat.